דבר
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
יום שני, י"ב בתשרי תשמ"ח, 5 באוקטובר 1987 • גליון 19238
היום 12 עמודים • המחיר 1.00 ש"ח, באילת 87 אג'

היום בדבר
• דייג בודד על החוף / חגי אשד
• לא יעבדו עלינו / יצחק בדנר
• השמיניות – באוויר / יעל פישביין
• הלייבור: לוח ריק / דליה שרון, לונדון
• נלחמים בנהגים, לא בתאונות / אריה ארד
• בורסה וכלכלה; עכשיו; ספורט; על הדשא: בידור

התתקף לב ?!
הקדם ועשה מנוי בשח"ל
ניידות לטיפול נמרץ ומעקב רפואי
24 שעות ביממה. טל. 03-330851

נמשכים השיבושים באשפוז • שביתה כללית צפויה אחרי החג • הממשלה לא קיימה דיון

היום יבוטלו ניתוחים שתוכננו ב"שיבא" וב"קפלן" – וב"בית לווינשטיין" לא יתקבלו חולים לאשפוז

מאת דנקה הרניש, סופרת "דבר"

הצעדים המשבשים במערכת הבריאות יגרמו היום לביטול ניתוחים שתוכננו מראש בבתי־החולים "שיבא" בתל השומר ו"קפלן" ברחובות ולאי־קבלת חולים לאשפוז שיקומי ב"בית לווינשטיין" ברעננה. הממשלה, ששמעה אתמול מפי שרת הבריאות על המצב המחמיר במערכת הבריאות, העלול להתפתח לשביתה כללית מיד אחרי החגים, לא קבעה כל מועד לדיון מעמיק בנושא והסתפקה ברישום הודעתה של השרה.

לסופרת "דבר" נודע, כי עובדי המינהל ומשק בבתי־החולים הממשלתיים עומדים להחליט עוד לפני החג על מועד פתיחת עיצומיהם ועל היקפם.

לדחיית הניתוחים המתוכננים ב"שיבא" יגרמו עיצומי עובדי המעבדות, הפותחים הבוקר בעבודה במתכונת שבת במחאה על כך שמשרד הבריאות אינו מקיים את ההבטחות שנתן להם עוד לפני חודש. העיצומים שעמדו לקיים היום הביוכימאים, המיקרוביולוגים

(המשך בעמ' 2)

ראש הממשלה יצחק שמיר בפגישתו עם ראשי הציבור הערבי בשטחים. (צילום: יעקב סער/לע"מ)

פרס דיווח בישיבת הממשלה:

שווארנדזה הבטיח שיציאת יהודי ברה"מ תהיה כסדרה

מאת יוסי מלמן ויקיר צור, סופרי "דבר"

"יציאתם של יהודי ברה"מ תתנהל כסדרה" הבטיח לפני שבועיים שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארנדזה לשר שמעון פרס בניו־יורק.

פרס מסר על כך אתמול בישיבתה השבועית של הממשלה והוסיף: שווארנדזה הרגיש כי לברה"מ אין עניין לבנות מחסומים מלאכותיים, ועל כן "אם מישהו הוליס לעזוב שיעזוב לפחות עם זכרונות נעימים". פרס הגיש לעמיתו הסובייטי בקשה לאפשר לכל מסורבי העליה לעזוב את ברה"מ, לפתוח בקו טיסות ישירות ממוסקווה או מבירה אחרת במזרח אירופה לישראל. כך לדעתו יקטן מספר הנושרים ותימנע אי נעימות משתי

(המשך בעמ' 2)

רייגן לא יפגוש שמיר בנוב' בגלל פגישתו עם גורבצ'וב

שמיר נפגש עם אישים מהשטחים – שני הצדדים נשארו בעמדותיהם

מאת אמנון דנקנר ודני רובינשטיין סופרי "דבר"

וואשינגטון (מיוחד) ל"דבר". – הממשל האמריקאי הודיע במרוצת השבוע לשגרירות ישראל בוואשינגטון כי הנשיא רייגן לא יוכל לקבל לפגישה את ראש הממשלה יצחק שמיר בחודש הבא.

שמיר עומד לבקר בארה"ב במחצית השניה של נובמבר כדי להשתתף בכינוס של הפדראציות היהודיות במיאמי ב־19 בנובמבר, והוא קיווה להתקבל לפגישה בבית הלבן. אולם הנשיא רייגן [illegible] את לוח הפגישות שלו [illegible] התהליך האמריקאי, מתוך תקווה כי במגעיו זה וסביבו תיערך פגישת פסגה בוואשינגטון בינו לבין מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב.

מקורות אמריקאיים וישראליים הדגישו כי אין לראות בהודעה סירוב להיפגש ובוודאי שאין בה כדי להעיד על מתיחות או צינה ביחסים שבין שתי המדינות, וכי היא באה רק על רקע הפסגה הצפויה.

[illegible]

"אני מוכן בכל רגע לפגישה עם המלך חוסיין ואנו מוכנים לשיתוף מדינות ערביות ומשלחת פלשתינית, שאינה אש"ף, במו"מ ישיר לשלום", כך אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בפגישתו עם אישים מיהודה, שומרון ומזרח ירושלים.

האישים שהשתתפו בפגישה, מזוהים עם תומכי ירדן. לראש הממשלה אמרו כי הם מצדדים בכינוס ועידה בין־לאומית הזוכה

(המשך בעמ' 2)

מימצאי חקירת המשטרה על ההתפרעות בחיפה:

הערבים התחילו עם יהודיות והיהודים הגיבו בפרעות זעם

המשטרה עצרה שני חיילים – ותשעה ערבים • צפויים עוד מעצרים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר"

ההתנפלות על הערבים, שאירעה בערב יום הכיפורים בתחנת הדלק ברחוב פרויד בחיפה ובאכסניית הנוער בסמוך החלה לאחר ששישה צעירים ערבים שתויים ניסו להתחיל עם נערות יהודיות שעברו במקום בחבורה.

משטרת מרחב חיפה עצרה במוצאי יום הכיפורים ואתמול שני חיילים ותשעה ערבים, ביניהם קטין העובד באכסניית הנוער.

מבדיקת האירועים על־ידי צוות החוקרים עולה התמונה הבאה: בערב יום הכיפורים טיילה קבוצת נערים ונערות בגיל "העשרה" מטירת הכרמל לעבר צומת פרויד בחיפה. כשהגיעו לתחנת הדלק הסמוכה באו לעברם שישה ערבים שתויים, התגרו בהם וניסו להתחיל עם הנערות שבחבורה.

בני הנוער ברחו לעבר טירת הכרמל, ובדרכם נתקלו בחבורות נוער נוספות וסיפרו להם את אשר אירע. כ־50 נערים ובהם שני חיילים במדים עם נשקם החלו לדלוק אחר הערבים. מצומת פרויד עלו לכיוון תחנת הדלק, ושם פגשו חבורה נער ערבי כבן 17, שזוהה על־ידי נערי החבורה הראשונה כאחד מאלה שניסו קודם לכן להציק לנערות היהודיות.

החיילים כיוונו אליו את נשקם, דרכו אותו, הורו לו להרים ידיים והחלו לערוך חיפוש על גופו. אחרים התנפלו על הנער הערבי במקלות ובמוט ברזל ופצעו אותו בראשו.

(המשך בעמ' 2)

תושבי לוס־אנג'לס לנים ברחובות. (צילום: א.פ.)

לוס־אנג'לס: רעש אדמה שני התושבים מתגוררים ברחובות

לוס־אנג'לס (א.פ.). – רעש אדמה חזק, השני תוך שלושה ימים, הרעיד אתמול לפנות בוקר בניינים בלוס־אנג'לס, הניס תושבים לרחובות, הצית דליקות אחדות וגרם מקרה מוות אחד לפחות ופציעות אחדות. רבים מתושבי העיר לא חזרו לבתיהם עם חלוף הרעש מחשש לרעש שלישי, ונשארו ברחובות ובגנים הציבוריים עד עלות השחר.

לא היה זה הרעש הגדול שנחזה על־ידי המומחים לאחר הרעש הקודם ביום ה', עוצמתו היתה 3.5 בסולם ריכטר, או לפי גירסה אחרת 5.5, והוא נמשך כארבע שניות. הפעיל אזעקות בבתים ובמכוניות וכאמור, גרם לדליקות אחדות, כנראה עקב התבקעות צינורות גאז.

סייסמולוגים מסרו, כי מוקד הרעש, שהורגש היטב גם בסאן דייגו שבדרום קליפורניה, היה באותו המקום כמו ברעש שהיה ביום ה' במרחק כ־11 ק"מ מצפון־מזרח למרכז העיר.

אשר לרעש הגדול שחוזים הסייסמולוגים, הוא עלול להתרחש, לדברי קייט הוטון מהמכון הסייסמולוגי של קליפורניה, "בעוד חמש דקות ובעוד ארבעים שנים באותה המידה".

אזכרות ממלכתיות לחללי מלחמות יום הכיפורים נערכו אתמול בבתי־הקברות הצבאיים ברחבי הארץ. בתמונה: בהר הרצל בירושלים (ראה ידיעה בעמ' 2). (צילום: יצחק הררי)

על גג ביה"ס ערך תלמיד חשבון עם חבריו – וקפץ

נער מחונן מרמת־השרון שחבריו בבית־הספר נהגו ללעוג לו – ניסה להתאבד – וניצל

(ע).– לעיני מאות מתלמידי בית־הספר המקיף ברמת השרון איים אתמול תלמיד כיתה י', בן 15 להתאבד בקפיצה מגג בית־הספר.

שעה ארוכה ערך הנער, שניצב במרומי הקומה הרביעית חשבון נוקב נוגע ללב עם חבריו לכיתה שהתעללו בו, לדבריו, והודיע כי בלע כדורים ובכוונתו לקפוץ מהגג ולהתאבד.

כעבור שעה, אכן מימש את איומיו וקפץ הישר לכרית אוויר שנופחה קודם לכן על־ידי אנשי "מכבי אש" ו"מגן דוד אדום" שהגיעו למקום, בשעה שמחנכים ומורים ניסו לשכנע את הנער שלא לממש את איומיו.

הנער הועבר לבית חולים "מאיר" בכפר סבא ומשם נמסר כי אושפז בבית־חולים "שלוותה" [illegible].

חבריו לכתה סיפרו כי היה תלמיד מצטיין בכל המקצועות וחלקם היכו על חטא והודו כי אכן התעללו בו, קרעו מחברותיו לעגו לו והתנכלו לו.

צעדו של הנער גרם זעזוע קשה בבית־הספר. מנהל אגף החינוך במועצה המקומית רמת השרון זאב פלג כינס את צוות ההוראה בחדר המורים ולא התיר לעתונאים להיכנס.

מתחדש הדיון האסטראטגי עם ארה"ב

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – המפגש של קבוצות העבודה המשותפות לישראל ולארה"ב לדיונים אסטראטגיים ייפתח היום בוואשינגטון.

מקורות ישראליים אמרו אתמול כי ישראל מקווה לתוצאות פוריות מהמפגש, במיוחד בתחום שיתוף הפעולה הכלכלי בין הצבאות.

01:00 אחר חצות

נמצאו שני הנערים שנעלמו בים המלח

מאת סופר "דבר"

שני הנערים מעין גדי שנעלמו אתמול עם סירתם בים־המלח נמצאו אמש בריאים ושלמים סמוך לחוף.

רשות שמורות הטבע, חברי קיבוץ עין־גדי, כוחות צה"ל והמשטרה ערכו אמש חיפושים אינטנסיביים אחר שני נערים מקיבוץ עין־גדי אשר אבדו בים המלח.

אתמול אחר הצהרים יצאה קבוצת נערים מהחוג לשיט מפרשיות של קיבוץ עין־גדי לטיול בים המלח. הקבוצה כללה שתי סירות שבגדולה שבהן היו מדריך ועוד מספר נערים ובסירה הקטנה נמצאו שני נערים, בני 17 ו־18.

סמוך לשעה 17 החלה לנשוב באזור רוח עזה שהפכה את הסירה הקטנה. שני נערים שנמצאו בסירה הגדולה החלו לשחות לעבר הסירה הקטנה. אחד מהם הצליח לטפס עליה וכאשר הבחין כי חברו אינו מצליח לעשות זאת קפץ עם גלגל הצלה למים. בתוך כך התגברה הרוח העזה באזור ששברה את תורן הסירה הגדולה ושני הנערים שהיו במים נעלמו מעיני חבריהם.

דרעי שיגר שליח חשאי לברר האם ומתי תשוב הגיורת מילר לישראל

מאת מנבה צימוקי ויורם לוי, סופרי "דבר" בירושלים

מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי שיגר שליח סודי לגיורת שושנה מילר הנמצאת בארה"ב כדי לברר האם ומתי בדעתה לשוב לארץ.

הבירור נועד לאפשר למשרד הפנים להיערך לקראת בואה, שכן על־פי פסיקת בג"צ חייב המשרד לרשום אותה כיהודיה בתעודת הזהות מיד עם הגיעה לארץ. אי רישומה כיהודיה ייחשב כבזיון בית המשפט העליון ולכן החלט במשרד הפנים לברר בדרכים סודיות את תוכניותיה של מילר.

ל"דבר" נודע כי השליח שיצא מטעם משרד הפנים שימש בעבר שליח משרד החוץ בלוס־אנג'לס והוא מקורב לצמרת משרד הפנים. במשרד הפנים אישרו אתמול את הידיעה אך הדגישו כי השליח לא נפגש אישית עם מילר אלא בדק את תוכניותיה דרך גורם שלישי. כן הדגש כי שליחותו של הפקיד נועדה גם לבדיקת נושאים משפטיים נוספים הקשורים במינהל האוכלוסין.

כזכור, התפטר הרב יצחק פרץ מהממשלה על רקע אי נכונותו לקיים את הוראת בג"צ בעניין מילר בניגוד למצפונו.

נסים: לא יהיה פיחות

מאת אמנון אבר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים.

אין כיום צורך בביצוע פיחות. על שער החליפין להיות קבוע והוא אכן ישאר כזה. כך אמר אתמול שר האוצר משה נסים בראיון לתוכנית "יומן השבוע" בטלוויזיה הערבית.

נסים אמר, כי לא מופעלים עלו כל לחצים לבצע פיחות.

הגשם הראשון בצפון ובמרכז; החזאי: יגבר

מאת אריה ארד ושמעון וייס, סופרי "דבר"

אתמול הגיע הירורה והיום יתחזקו הגשמים, אמר אמש חזאי השירות המטאורולוגי רוברט אולינסקי. מידות־החום, שירדו אתמול הרבה מתחת לממוצע לעונה זו, יירדו היום בעוד מעלה או שתיים.

אתמול ירד רק מעט גשם, 1־2 מ"מ, אולם היום יתחזקו הגשמים. הירורה ירד אתמול כמעט בכל הארץ, מהצפון עד באר־שבע. מידות־חום נמוכות מהרגיל נמדדו. בירושלים – 22 מעלות, 5 מעלות פחות מהממוצע בעונה זו. לקראת מחרתיים בערב, ערב חג הסוכות, עשוי הגשם להיפסק, אולם מזג־האוויר יישאר סגריר.

מזג האוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 15–21, רמת־הגולן: 16–22, נהריה: 19–26, צפת: 14–22, חיפה: 20–26, טבריה: 20–29, נצרת: 17–24, עפולה: 18–27, שומרון: 16–23, תל־אביב: 20–26, לוד: 19–26, יריחו: 20–30, עזה: 21–26, באר־שבע: 18–27, אילת: 22–32.

יעקבי מאשים את ארה"ב בהפרת חוזה קול אמריקה

מאת יוסי מלמן,
סופרו המדיני של „דבר"

שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי מאשים את ארה"ב בהפרת החוזה להקמת משדרי קול אמריקה, שנחתם בין שתי המדינות.

בישיבת הממשלה אתמול דיווח שר החוץ שמעון פרס על שיחתו בעניין זה עם עמיתו ג'ורג' שולץ.

שר החוץ של ארה"ב הודיע לו כי „יש קשיים לגייס תקציב להקמת המשדרים". עם זאת השר שולץ הביע תקווה כי יימצא תקציב ולו אף חלקי להמשך תכנון הפרוייקט בעתיד.

בתגובה אמר השר יעקבי כי ארה"ב הפרה בעצם חוזה להקים את המשדרים בערבה בהזכירו, כי מי שיזם את הקמת המשדרים היתה ממשלת ארה"ב. הוא ציטט ממאמר שפירסם הפרשן וויליאם ספייר, שטען ב„ניו יורק טיימס" כי המניע לשינוי בעמדת ארה"ב אינו תקציבי אלא מדיני. לדעת הפרשן, הפשרת היחסים בין שתי המעצמות הם הרקע לדחיית פרוייקט המשדרים, המעורר את רוגזה של מוסקווה.

המעסיקים ישלמו בחודש הבא תוספת־יוקר בת 5.5־6 אחוזים

מאת דני גוב
סופרו הכלכלי של „דבר"

בחודש הבא מתכוונים המעסיקים הפרטיים לשלם תוספת יוקר בשעור שבין 5.5 ל־6 אחוזים. כך גילה אתמול נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, בישיבה הראשונה של הועד הפועל החדש של התאחדות התעשיינים.

בנתחו את ההתפתחויות הכלכליות במשק אמר לאוטמן, כי תשלום תוספת היוקר בחודש הבא בשעור האמור, יביא להפחתה נוספת של כדאיות היצוא, הנמוכה ממילא כבר היום.

לאוטמן הביע פליאה על כך שקברניטי האוצר ובנק ישראל מגלים שאננות בנושא כדאיות היצוא, כשם שמגלים שאננות ואופטימיות יתרה בהתבטאויותיהם בנושא הצמיחה ומאזן התשלומים. לאוטמן הדגיש כי אין צמיחה מספיקה במשק וכי על הממשלה לפעול לאלתר כדי לגבש תכנית לשנה הקרובה, שתעודד את הצמיחה ותביא לגידול ברווחיות היצוא.

הועד הפועל אישר אמש את רשימת 22 חברי הנשיאות החדשה, שנבחרו לכהונה של שנתיים. בנשיאות החדשה יכהנו 12 תעשיינים מהקדנציה הקודמת ו־10 חברים חדשים. החדשים הם ישעיהו אלטוביה, היו"ר החדש של ההתאחדות בירושלים ומנכ"ל "מיפרומאל", דני בן נתן, היו"ר החדש של ההתאחדות בחיפה ומנכ"ל "חיש תרושת ברזל", צבי ולדמן, יו"ר אגף הכימיה והפרמצבטיקה ומנכ"ל "חיפה כימיקלים", משה שכיד יו"ר אגף האלקטרוניקה ובתי התוכנה ונשיא חברת "יושי ישראל", מיכאל לוי, יו"ר ועד ההמשך ומנכ"ל מפעל "נילית", דב פולק, יו"ר ועדת ההסברה ומנכ"ל "פולגת" ו"בגיר", אריה שור, מנכ"ל מפעלי ים המלח, דב תדמור, מנכ"ל "דיסקונט השקעות", דוד קוליץ יו"ר מועצת המנהלים של "אריית" ודוד קרטמן, מנכ"ל "עץ לבוד".

מגדל גבתה תעריפים חריגים בביטוח רכב – המנכ"ל יוחלף

מאת אמנון אבוה, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

חברת הביטוח „מגדל" גבתה תעריפים חריגים בביטוח רכב. כך התגלה בביקורת שערך במשרדי קבוצת הביטוח המפקח על הביטוח במשרד האוצר.

בביקורת התגלו חריגות מן התעריף בקנה מידה רחב בחברה־הבת „סלע" וחריגות נוספות התגלו בחברת „מגדל" עצמה.

בעקבות מימצאים אלה סוכם בין המפקח יהודה דרורי לבין מנכ"ל קבוצת הביטוח ע. לוי כי תוך זמן קצר ימונה מנכ"ל חדש לחברת „סלע". עד כה משמש לוי גם כמנכ"ל „סלע".

בנוסף לכך התחייב מנכ"ל החברה לנקוט באמצעים על מנת שקבוצת „מגדל" תקפיד באופן מלא על התעריפים שאושרו לה.

הפיקוח על הביטוח יקיים בקרוב ביקורת חוזרת בקבוצת „מגדל", כדי לוודא את מילוי התחייבות זו.

משה עמירב מועמד לגירוש מסניף חירות־ירושלים היום

מאת סופר „דבר"

הנהלת סניף „חירות" בירושלים, תתכנס הערב כדי לדון בהצעה לגרש את משה עמירב מכל התפקידים התנועתיים, שמהם מילא במסגרת חברותו בסניף ירושלים.

את התביעה הגיש ראש ל[illegible] של יצחק שמיר, צחי הנגבי. במכתבו ליו"ר ראובן ריבלין, כותב הנגבי, כי עמירב התחזה כמי שמייצג את תנועת „החרות" וכמי שמדבר בשם של ראשי התנועה. הנגבי אומר שבכך גרם עמירב נזק לתנועת ה„חירות" ולפיכך צריך סניף ירושלים להחליט שלעמירב אסור לייצג אותו במוסדות תנועת ה„חירות".

טקסי אזכרה ברחבי הארץ ב־14 שנים למלחמת יוה"כ

מאת יהודה לוי,
סופר „דבר" בירושלים

מאות בני משפחות שכולות באו אתמול לבית הקברות הצבאי בהר הרצל בירושלים להתייחד עם יקיריהם שנפלו במלחמת יום הכיפורים, במלאת 14 שנים למלחמה. טקסי אזכרה נערכו אתמול גם ביתר בתי העלמין הצבאיים שברחבי הארץ.

בטקס האזכרה בירושלים השתתפו ראש הממשלה יצחק שמיר, נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר, הרמטכ"ל דן שומרון, מפכ"ל המשטרה דוד קראוס, ראש עיריית ירושלים טדי קולק ואלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע.

„זאת היתה המלחמה הקשה ביותר שידענו עד היום במדינת ישראל בעיקר בבחינת האבדות בנפש, כאשר לוחמים רבים, רבים מאוד, שילמו בחייהם בעת עמידתם בפני חילות האויב שקמו על ארצנו במפתיע". אמר למשפחות השכולות ראש הממשלה שמיר. „העם היהודי, אשר איבד בדרך החתחתים של מלחמות קיומו כה רבים מבניו ובנותיו לא השלים עד היום, ולא ישלים עד קץ כל הדורות, עם אבדן הטובים בבניו, הנופלים בדרכי ההסטוריה". הוסיף שמיר.

בטקס שנערך בקריית שאול אמר שר הבטחון יצחק רבין למשפחות הנופלים: „מרבים מכם ניטל טעם החיים ומילים יפות ומליצות לא ייפו את ימיכם הכואבים ולילותיכם הטרופים. 14 שנים חלפו ולרבים מאיתנו, אולי לכולם, נדמה כאילו היה זה אתמול".

„על ההנהגה הצבאית והמדינית היום אחריות כפולה ומכופלת לדאוג לכך ששוב לא יקרה כדבר הזה". הוסיף רבין, בהתייחסו בין השאר לסוריה:

„אם יתפכחו שליטי סוריה מאשליות שיוכלו לפגוע במדינת ישראל, ישכון השלום גם בגבול זה ומתחנות האוטובוסים המרכזיות בתל־אביב ייצאו אוטובוסים לא רק לקאהיר, אלא גם לדמשק. אם יבחרו במלחמה, ימצאו אותנו מוכנים. לא תהיה ברירה. נילחם. גם ננצח". אמר.

נחשון בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום 12.10.87 בשעה 9.00 בתל־אביב, רחוב יהודה הלוי 62.

על סדר היום:
1. דו"ח מנהלים.
2. אישור המאזן ליום 31.12.86
3. מינוי רואה חשבון.

בעלי המניות הזכאים להשתתף ולהצביע באסיפה הנ"ל, יפקידו תעודות מניותיהם בכתובת האמורה לפחות 48 שעות לפני כינוס האסיפה הנזכרת.

ההנהלה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי מר נחמיאס מכלוף פנה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בבקשה לאשר (בהסכמת הוועדה המחוזית) עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 סטיות בין [illegible] לחלוקת הקרקע שהוכן עבור החברה לעיל לגבי החלקות בצורת נתנית. 14־44 בגוש 6785 ותכנית בנין ערים מפורטת מס' ח. 318 אשר הודעה בדבר מתן הרשאה לתת לה תוקף נתפרסמה בילקוט הפרסומים מס' 3010 ביום 05.01.1984.

כל מי שיש לו התנגדות, באיזו סיבה לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זאת.

עו"ד ח. שרון
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה, חולון

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של חברתנו היקרה
ריבה שור ז"ל
מוותיקות הקיבוץ
ההלוויה תתקיים היום יום שני י"ב בתשרי
תשמ"ח 5.10.87 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ מסדה

למשפחת קרבצ'יק
אתכם באבלכם הכבד במות
שלמה קרבצ'יק ז"ל
מי יתן ולא תדעו לדאבה עוד
חברי קואופ' כרמל בע"מ
חיפה

המועצה המקומית כפר תבור
לחוה ישכיל
והדסה ארמוני
משתתפים בצערכן על מות האח
משה חובב ז"ל
מיכה גולדמן
ראש המועצה

דבר DAVAR
מאוחד עם [illegible]
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון ברנוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים:
286156, 281860, 298032
מנויים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ב
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111, מ 33104

זה לא מכובד – השיב פרס לביקורת הליכוד על פנייתו אל היהודים

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

„זה לא מכובד" אמר אתמול ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס בהתייחסו לביקורת של ראש הממשלה יצחק שמיר ושרי הליכוד. בעת שליחותו בניו יורק.

פרס טען כי שמיר ושרי הליכוד לא קראו את דבריו ליהודי ארה"ב בקשר לוועידה הבינלאומית ועל כן „אינכם יודעים מה שאמרתי שם". עוד ציין כי אין זה מקובל למתוח בקורת על שר הנמצא בשליחות הממשלה בחוץ לארץ. „ההתנהגות אינה מביאה כבוד לישראל או לתוקפים" אמר.

פרס הדגיש כי סניף חירות בארה"ב מפרסם קריאות ליהודי ארה"ב בהן הם מתבקשים להיות מעורבים בענייניה של ישראל בכלל ובמיוחד בהתנגדות לוועידה הבינלאומית. שר החוץ אמר כי בדבריו בוועידת הנשיאים בארה"ב אמר כי על היהודים להיות מעורבים בענייני השלום, אך סייג פעילות זו כדי שלא תתפתח לכדי הכרעה בהצבעה.

פרס לשמיר: האם תהיה מוכן לסגור סניף חירות־הצה"ר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

„האם תהיה מוכן לסגור למען אחדות ישראל את סניף „חירות הצה"ר" בארה"ב?" שאל אתמול פרס את שמיר, בהבטיחו כי ישמח „לפעול להפסקת פעילות מפלגתית אחרת (מפלגת העבודה) בקרב יהדות ארה"ב", אם ישיב שמיר בחיוב על פנייתו.

במכתב ששיגר אתמול לשמיר מביא פרס ציטוטים נרחבים מהדברים שאמר בוועידת הנשיאים בניו־יורק בקשר לוויכוח הפנימי בישראל על מהות השלום והוועידה הבינלאומית.

„האם קיומו של סניף „חירות הצה"ר" בארה"ב איננו מכשיר לגרירת יהדות ארה"ב לוויכוחים מפלגתיים ואפילו אישיים בישראל?" שואל פרס במכתבו.

ביה"ד הרבני יחליט היום אם לבטל את צו־העיכוב נגד נקש

מאת טובה ציטוקי, סופרת „דבר" בירושלים

בית הדין הרבני בירושלים יתכנס הבוקר ויחליט אם לבטל את צו עיכוב היציאה מן הארץ, שהוציאה רינה נקש נגד בעלה, ויליאם נקש, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה.

ל„דבר" נודע כי עורכי דינו של נקש יערערו לבית הדין הרבני הגדול כערכאת ערעור, אם החלטת בית הדין הרבני לא תשביע את רצונם. מקורבי נקש הודיעו אתמול, כי יש לשער שאם ההחלטה לא תישא חן בעיני נציגי היועץ המשפטי לממשלה קרוב לוודאי שגם הם יערערו בפני בג"צ, או בפני בית הדין הרבני הגדול.

מטה חבה"ע יורחב לבקרה על התאגידים

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

תוכנית להיערכות ארגונית חדשה של משק חברת העובדים הוצגה אתמול בפני הועדה המרכזת של ההסתדרות על ידי מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו ומנכ"ל חבה"ע ד"ר שבעה רביד. התוכנית נועדה להעמיק את הבקרה על המהלכים הניהוליים והעסקיים של התאגידים במשק ההסתדרותי, המקיף כרבע מהתל"ג בישראל.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הודיע שההרחבה הכמותית של חברת העובדים ואיושו באנשי מקצוע ומומחים לא יכביד על התקציב השוטף של ההסתדרות, שכן הקונצרנים התחייבו להגדיל את השתתפותם בתקציב המטה.

על פי ההיערכות החדשה, יגדל הצוות של מטה חברת העובדים מ־25 איש כיום לכ־40 איש, בהם תשעה מנהלים בכירים, 20 עובדים בדרג מקצועי ו־11 עובדי אדמיניסטרציה. בצוות מורחב זה נכללים ארבעה סגנים למנכ"ל: סמנכ"ל לכלכלה, סמנכ"ל לביקורת ניהולית, סמנכ"ל לניהול משאבי אנוש וכן ממונה על המשק העצמי. כן יבנו למטה יועץ משפטי, שיתאם פעולות חברת העובדים והחב'.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

[illegible]	5 - 11	[illegible]
[illegible]	6 - 16	[illegible]
בואנוס איירס	11 - 17	[illegible]
[illegible]	4 - 15	[illegible]
הונג קונג	24 - 27	[illegible]
[illegible]	6 - 16	[illegible]
[illegible]	8 - 15	[illegible]
[illegible]	15 - 24	[illegible]
[illegible]	2 - 8	[illegible]
[illegible]	3 - 17	[illegible]
[illegible]	12 - 19	[illegible]
[illegible]	16 - 20	[illegible]
[illegible]	13 - 21	[illegible]
[illegible]	7 - 10	[illegible]
ניו יורק	9 - 19	[illegible]
סאו פאולו	11 - 16	[illegible]
פאריס	15 - 20	[illegible]
פרנקפורט	4 - 16	[illegible]
[illegible]	9 - 20	[illegible]
ריו דה ז'נרו	14 - 23	[illegible]
[illegible]	0 - 12	[illegible]

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל' [illegible]
ירושלים: רח' יפו 30, טל' 233373
חיפה: דרך הים 2, טל' 384455
באר שבע: רח' הבנים, טל' 35282
swissair

המינהל האזורי לאזור הגדה המערבית
קצין מטה לענייני פנים
מועצת התכנון העליונה
ועדת משנה להתיישבות

הודעה על הפקדת תכנית כללית. מפורטת מס' 4 .210 לשכונת „אור שמח" ביישוב מתתיהו ג' הנמצאת בגוש 2 פיסקאלי חלק ממוקע – אל תראייק באדמות כפר חרבתא.

בהתאם לסעיף 20/24 (1) לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966.

מודיעה בזה ועדת משנה להתיישבות על הפקדת תכנית כללית מפורטת מס' 210 4 לשכונת „אור שמח" בהתנחלות ג'.

התכנית נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית באל־בירה (ליד המקטרה) ו/או במשרדי הועדה המקומית מטה בנימין ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימים ב', ג', ה' בשעות 14.00–10.00.

כל מי שיש לו ענין בתכנית ורואה עצמו נפגע בבנה רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת ויצרף אליה את כל המסמכים התומכים בהתנגדותו, לרבות מפה או מסמכים אחרים המאפשרים זיהוי מיקומו של הנכס וכן המוכיחים זיקתו של המתנגד לנכס. כן רשאי המתנגד לפרט את הצעותיו לשינוי התכנית אם ברצונו בכך.

את התנגדותו יש לשלוח למשרד קצין מטה לענייני פנים בבית אל ת.ד. 16 או למשרד מהנדס הועדה המקומית מטה בנימין בישוב פסגות בתוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

אודי בוק
קצין מטה לענייני פנים בפועל
יו"ר מועצת התכנון העליונה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר רוסניק מרדכי – לאשר תוכנית ל־22 בניינים ברח' לקקוב 2, מגרש 1 13 בגוש 12260, רמת־צולדה. הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. בליטות של 40 ס"מ למרווחים צדדיים.
2. מרחק בין הבניינים קטן מהמותר.
3. עודף שטח בניה מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 11.30–08.00.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

אריה גורביץ
מהנדס העיר

קיסר יצא לאירופה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר יצא אתמול בשליחות ההסתדרות לחמש בארצות אירופה, כאורח פדרציות האיגודים המקצועיים באוסטריה, דנמרק, נורווגיה, שוודיה וספרד.

קיסר ישהה בחו"ל עד לאחר חג־הסוכות ואת מקומו בתקופת העדרו מהארץ ימלא יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד.

לוי: לתבוע בגלוי יציאת יהודי סוריה

מאת יוסי מלמן,
סופרו המדיני של „דבר"

סגן ראש הממשלה דוד לוי תובע כי ישראל תפעל בגלוי למען יהודי סוריה.

לוי קרא אתמול בישיבת הממשלה לא להירתע מפעילות פומבית ולתבוע משלטונות דמשק לאפשר ליהודים הרוצים בכך לצאת את המדינה.

סכסוך עבודה בלימודית

מאת סופר „דבר"
לענייני עבודה

כ־100 עובדי הטלוויזיה הלימודית הכריזו על סכסוך עבודה בסוף השבוע שעבר ובתום שבועיים של „צינון" הם מתכוונים לשבות או להפסיק את השידורים.

מנחם הירדני, המרכז של עובדי המדינה במועצת פועלי תל־אביב, מסר כי הרקע לסכסוך הוא אי הענותה של הנהלת הטלוויזיה הלימודית לדרישת העובדים להשוות את רכיבי שכרם לאלה המשולמים לעובדי הטלוויזיה הכללית.

הישראלים והפלשתינים ייפגשו בארה"ב

מאת אמנון דנקנר,
סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – המפגש הישראלי־פלשתיני במאקינון שבארה"ב, שהידיעות על ביטולו פורסמו בימים האחרונים, יתקיים כמתוכנן השבוע – כך מסרו אתמול מארגני המפגש.

הם הביעו צער על כי שלטונות ישראל לא אפשרו לפאיז אבו־רחמה לצאת מהארץ כדי להשתתף במפגש אולם אמרו כי אליאס פריג' וחנא סניורה ישתתפו בו.

מהצד הישראלי יופיעו במפגש ח"כ בן־אליעזר („פואד") והעיתונאי זאב שיף.

תגובה

בעקבות פרסום ידיעה ב„דבר" (1.10.87) תחת הכותרת „שלושה נערים מחדרה נפצעו בקטטה [illegible]", מסרה מדרשיית נעם בפרדס־חנה, בשם מנהלה הרב יהושע יגל את גירסתה היא על התקרית.

לפי התגובה יצאו שניים מחניכי המדרשה קרוב לשעה 22.00 לביקור אצל קרובים בחדרה. בדרכם בחזרה הותקפו „באורח [illegible]" על־ידי נערים מחדרה. המותקפים הזעיקו לעזרה את חבריהם במדרשיה, התפתחה קטטה ובמהלכה הותקפו התלמידים [illegible]. שניים מהתלמידים ואחד התוקפים נפצעו.

הנהלת המדרשיה מכחישה כי חניכיה התנפלו על נערי שכונת רמב"ם בסכינים ובגרזנים. לעובדה זאת היא מציינת, כי הרב יגל נפגש עם ראש המועצה המקומית סלום ברזילי לצורך הסכמת שלום.

שווארנדזה הבטיח שיציאת

(המשך מעמ' 1)

המדינות. פרס גילה עוד שדחה הצעה של ברה"מ לפתוח משרד אינטרסים בתל־אביב והדגיש כי מוסקווה צריכה לכונן קשרים דיפלומטיים רמי דרג עם ישראל ולא להסתפק ברמה של הונגריה ופולין. כן העריך כי ברה"מ אינה עומדת עוד על דרישתה להשתתפות אש"ף בוועידה בינלאומית ומוכנה לקבל את העמדה הירדנית, לפיה ישתתפו נציגים פלשתינים במשלחת משותפת עם ירדן.

לסיכום דבריו הדגיש שר החוץ כי מתחוללים שינויים מפליגים במדיניותה של ברה"מ ו„אין מדינאי בעולם שאינו מבחין בכך פרט לכמה ישראליים".

דבריו עוררו תגובות מצד שרי הליכוד. סגן ראש הממשלה דוד לוי: „לא צריך לשבח את ברה"מ". שר התעשיה והמסחר אריאל שרון: „מיותר לקשור את נושא יהודי ברה"מ לעניין המדיני ולרעיון הוועידה הבינלאומית". ראש הממשלה: „כשהיתה לנו שגרירות במוסקווה לא נתנו ליהודים לצאת, דווקא בשנות ה־70 בלי קשרים דיפלומטיים, יצאו רבבות אלפי יהודים".

עזר ויצמן: „אם כך אני מציע לנתק את הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל ואז בוודאי תהיה עלייה". שר האנרגיה משה שחל: „מוטב שהממשלה תקיים דיון לקראת בואו לאיזור של ג'ורג' שולץ. חובה על חלקי הממשלה להגיע להסכמה כדי להמנע מהטלת תכתיב של המעצמות. מי שהיה חבר בממשלה הראשונה של בגין זוכר כיצד היא נכנעה לתכתיב אמריקאי־סובייטי לכנס ועידה בינלאומית". שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי: „יש חשיבות רבה בביקורו של שר החוץ שולץ. הביקור יקבע אם תהליך השלום יגווע או יימשך". השר יצחק מודעי: „ברה"מ לא תרצה להשתתף בוועידה בינלאומית שתהיה רק תפאורה".

„לא להירתע"

ראשי שלושה ארגונים של יוצאי ברה"מ בישראל יצאו אתמול בקריאה משותפת לציבור הישראלי לא להרפות מן הלחץ על שלטונות ברה"מ עד אשר יכירו בזכותם של כל היהודים בברה"מ לשוב למולדתם. במסיבת עיתונאים בירושלים טענו ראשי שלושה הארגונים, יו"ר אגוד יוצאי ברה"מ בישראל, אברהם שטוקרביץ' יו"ר ארגון אסירי ציון, יחזקאל פולרבין, ויו"ר המרכז למידע בענייני יהדות ברה"מ יוסף מנדלביץ' כי שחרורם של אסירי ציון ומתן היתרי יציאה למסורבי עלייה ותיקים הוא תוצאה מהלחץ המתמיד שהם הפעילו על השלטונות הסובייטיים.

„לצערי, השגים בראשיתיים אלו גרמו לבלבול בקרב הציבור הישראלי. יש הטוענים שהגיע הזמן להרפות מהלחץ ולשאוף לנירמול היחסים עם הסובייטים בלי תנאי.

משכים השיבושים באשפוז

(המשך מעמ' 1)

ועובדי המעבדות בבתי־החולים „בילינסון", „השרון" ובמחוז קופת חולים הכללית בפתח־תקווה בוטלו בעקבות התערבותו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד, שסיכם על הצטרפותם למשא־ומתן שמתנהל עם העובדים הפארא־רפואיים.

אתמול היו מגעים לא פורמאליים בין יו"ר הנהלת קופת חולים הכללית, פרופ' חיים דורון, ובין ראשי חטיבת רופאי בתי־החולים בקופ"ח. פרופ' דורון ביקש מהרופאים להפסיק את העיצומים נוכח העובדה שהנהלת המוסד מתחילה לדון בעמדות הרופאים לגבי התנאים להפעלת משמרת שנייה בחדרי הניתוח. הרופאים סירבו ויעבדו היום במתכונת שבת בבתי־החולים „קפלן" ו„לוינשטיין". מחר יעבדו הרופאים במתכונת שבת ב„בילינסון" וב„גהה". לסופרת „דבר" נמסר, כי נקבע סדר העיצומים גם לימי חול המועד, והעיצומים יופעלו אם לא יהיה הסכם על הפעלת חדרי הניתוח במשמרת שנייה.

בעת מסירת הידיעה התכנסה ההנהלה המרכזית של קופת־חולים בראשותו של פרופ' דורון. לדיון בעמדות הרופאים. בדיון נבחנו ההשלכות השונות של הפעלת חדרי הניתוח במשמרת שנייה והדיון, כנראה יימשך עוד היום.

במשרד הבריאות לא הורגשה אתמול נחת רוח מהתייחסות הממשלה למצבה של מערכת הבריאות. סקירתה של שרת הבריאות על העיצומים הבלתי־פוסקים במערכת האשפוז, העלולים להתפתח להשבתה כללית של השירותים „נדחפה" לסדר־היום העמוס של ישיבת הממשלה.

שר האוצר משה נסים אמר, כי בעקרון הוא מתנגד לתוספות למערכת הבריאות מעבר למה שסוכם בהסכם המסגרת ואף ביקש משרת הבריאות „לחדול מתמיכה אוטומאטית" בקבוצות עובדים שמעלות תביעות שונות.

שרת הבריאות טענה, כי ההידברות עם העובדים מרגיעה את המערכת ושאלה את שר האוצר: „אתה רוצה שכל המערכת תשבות וישותקו כל השירותים ?".

הממשלה רשמה לפניה את דברי שרת הבריאות ושר האוצר ולא קבעה כל מועד לדיון מעמיק במשבר העובר על מערכת הבריאות.

הערבים התחילו עם יהודיות

(המשך מעמ' 1)

והוא נפל ארצה מתבוסס בדמו. מאוחר יותר הועבר לבית־החולים „רמב"ם" ונותח שם.

לאחר שהיכו את הנער המשיכו היהודים לעבר רחוב פרדיד והיכו את השומר הערבי של המקום. גם הוא נחבל בכל חלקי גופו, והועבר יותר מאוחר לטיפול בבית־החולים „רמב"ם".

חבורת היהודים הבחינה בקבוצת ערבים נמלטים לכיוון אכסניית הנוער כפר סמיר, והם החליטו לרדוף אחריהם. הערבים התחבאו בין בתי האכסנייה ובלובי, ומנהל האכסנייה בני רזן נזעק לעזרתם ואף הזעיק את המשטרה, ואז ברחו הצעירים היהודים מהמקום.

בני רזן סיפר אחר־כך, שהבחין בכ־50 צעירים, חלקם חובשי כיפות, שכילו את זעמם בציוד של תחנת הדלק בחיפה, העמידו את הערבים וידיהם על ראשיהם ובאחד מהם חבטו בראשו במוט ברזל. „זה היה מעשה ממש מפחיד. לא כל יום חמישים איש תוקפים חמישה אנשים ואומרים להם להרים ידיים. זה מזכיר לי ימים אפלים באירופה", אמר אתמול בני רזן.

דוברת מרחב חיפה, פקד אהובה תומר, אמרה, כי המשטרה ממשיכה בחקירה וכי צפויים מעצרים נוספים, בעיקר של הצעירים מטירת־כרמל שהתפרעו בתקיפה.

חד"ש: לכנס הכנסת

סיעת חד"ש בכנסת החלה לאסוף 20 חתימות של חברי כנסת, כדי להביא לכינוס מיוחד של הכנסת לדיון על הפוגרום, שבוצע באכסניית כפר סמיר נגד עובדים ערבים.

ההסתדרות מגנה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות גינתה אתמול בפתח ישיבתה השבועית את התפרעות הבריונית של צעירים בחיפה. הוועדה המרכזת קוראת למשטרת ישראל לאתר את הפורעים ולמצות עמם את הדין.

תנועת מענ"ה: להביא לדין

תנועת מענ"ה (מטה־על נגד הגזענות) רואה בחומרה רבה את תופעת נטילת החוק לידיים ומעשי פורענות בבני מיעוטים בחיפה.

תנועת מענ"ה תובעת מכוחות הביטחון והמשטרה להביא את האשמים לדין לאלתר.

רייגן לא יפגוש שמיר בנוב'

(המשך מעמ' 1)

לתביעות מצרים, ירדן והפלשתינים. ביניהם היו חבר פרלמנט ירדני מהעירייה סלוחה ליד שכם ויו"ר האגודה לשיווק חקלאי תחסין אל־פארס, חבר פרלמנט ירדני מקאללה, ראש עיריית דיר דבואן (ליד רמאללה) יוסף גאנם, עורך הדין עיצאם אל־ענאני ממזרח ירושלים, עותמן אל־חלאק תעשיין ואיש עסקים מירושלים, עורך העתון „אל־נהאר" (הנוטה לירדן) מוחמד אל־זואלה, מנהל מכללת „[illegible]" בטולכרם ויו"ר ועדת הבחינות מטעם ירדן בגדה, ופארח אל־אערג' ראש עיריית בית־ג'אלה.

שמיר, שהגדיר בפני האישים הערבים את הפגישה כבלתי־פורמלית, הסביר להם מדוע הוא מתנגד בתוקף לרעיון הוועידה הבינלאומית, וטען שישתתפו בה נציגי המעצמות שלהן אינטרסים שאינם תואמים את האינטרסים של הצדדים במזרח התיכון.

תשובת הערבים היתה שבהסדר בין שמעון פרס למלך חוסיין נקבע שלועידה הבינלאומית לא תהיה שום זכות הכרעה ובעקבותיה יהיה מו"מ ישיר בין הצדדים. בנושא זה נשארו שני הצדדים בעמדותיהם ולא התפתח ויכוח נוסף.

דוברים מטעם ראש הממשלה מסרו אמש שהפגישה נערכה ביוזמת שמיר, היא ארכה כשעה והיוותה חלק מפגישותיו של ראש הממשלה עם אישים ערבים. עוד נמסר שהפגישה לא קשורה לביקורו הקרוב של מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ, ולא הוזכרה בה פרשת משה עמירב.

ראש הממשלה חזר והדגיש את התנגדותו הנחרצת לכל מו"מ עם אש"ף. האישים הערבים העלו בפניו בעיות מקומיות של יצוא תוצרת חקלאית, והתלוננו על שרשרת התנכלויות ביהודה ושומרון. המועצה המעניקה רשיונות בניה איננה פועלת כתקנה כבר קרוב לשנה. מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן, שהשתתף בפגישה, נועד אחר־כך עם קבוצת האישים להמשך הדיון בבעיות אלה.

למחרת שעל הכביש
כולם צודקים
יש עליה במספר התאונות
בכביש הייה ~~צודק~~ חכם!
הסנה מציעה שתנהג בחוכמה

בינו צדיק מדבר

שאלה: בעניין [illegible]. עברת בקצב [illegible].

תשובה: "אני לא פיטרתי אף אחד. כולם הגישו התפטרות, אף אחד לא אמר. לי על כל פנים, שהוא כהתפטר בגללי... לאף אחד לא אמרתי שילך, חוץ מאחד, שאמרתי לו ללכת... באתי, ראיתי מה שיש ואני חושב שמה שהיה לא היה טוב... הניהול פה התבסס יותר על ניסיון, על שבלוניות בוטיבטב על מעליתים של סטטוס וחוק, וכל זה כבר נראה לא עובד בעולם הבנקאות. ואני עברתי לשיטת ניהול אחרת, שבנויה יותר על המוטיבציה של האנשים, על יכולת בתפקוד ועל תכליתיות בניהול. הרי אתה יכול לעשות הרבה ישיבות לדבר הרבה עם לקוחות וללכת עוד ועוד לאסיפות. אבל אם כל זה לא מביא כסף או מה יצא לך? זו התכליתיות שלנו. חלק מהבינויים שלי היו מספרי [illegible] של [illegible] כולם, לבעיטה".

מקור: גדי סוקניק

בחדשות של תל, יום רביעי, 7.10.87

היום מלאו 14 שנים לנפילתו של בננו
דוד (דובי) עופר ז"ל
י"ב תשרי תשל"ד 8/10/73
המשפחה וקיבוץ בארי

עיריית ראשון לציון
אבלה על מותו של
מר זרובבל חביב
מבוני העיר וראש המועצה לשעבר.
סדרי ההלוויה: הארון יונח היום יום ב' י"ב תשרי תשמ"ח 5.10.87 בשעה 14.00
בבית זרובבל חביב (המדרשה לחקר חיבת ציון).
מסע ההלוויה יצא ברגל מהמדרשה רח' לבונטין 15 בשעה 15.00
לבית הכנסת הגדול ומשם ברכב לבית הקברות הישן.
לרשות הקהל יעמדו אוטובוסים ליד בית הכנסת הגדול.

מאיר ניצן ראש העיר
וחברי המועצה

חייל יוניפי"ל מיחידת הנפאלים נהרג מירי צד"ל בדרום־לבנון

צור (א.פ.) – חייל יוניפי"ל מנפאל נהרג אתמול ברצועת הבטחון בדרום לבנון מאש חיילי צד"ל – מסר דובר כוח או"ם בדרום לבנון טימור גוקסל.

לדבריו, נהרג החייל מאש שנורתה לעבר אמבולנס שבו הוא פונה ממחסום של הכוח שחסם את דרכם של חיילי צד"ל. חיילי צד"ל, שנסעו בטנק ובנגמ"ש, פתחו באש לעבר המחסום, שהוצב בסורובין, במרחק כ־20 ק"מ מדרום־מזרח לצור, לאחר שנתבקשו לעצור.

גוקסל סיפר להלן, כי כאשר נוכחו חיילי צד"ל כי דרכם חסומה הם נסוגו למרחק כ־100 מטרים מן המחסום ואחר פתחו באש אוטומאטית ממקומם לעבר המחסום. „החייל הנפאלי נפגע ברגלו", סיפר גוקסל, „ופונה מן המקום באמבולנס. האמבולנס חלף על פני עמדת צד"ל על גבעה סמוכה ונפתחה לעברו אש מכונות ירייה שניקבה את דפנותיו. אחד הכדורים פילח את גרונו של החייל וגרם למותו המיידי".

קצין קישור של כוח או"ם אמר כי מפקד הכוח הנפאלי העביר מחאה מנוסחת בלשון חריפה לשלטונות ישראל ודרש חקירה מיידית שלהם בנסיבות התקרית.

מקורות ישראליים אמרו אתמול בירושלים, כי מבדיקה ראשונית של פיקוד צד"ל עולה, שהחייל הנפאלי נהרג מאש שנורתה בעקבות התפוצצות שני מטעני צד בסמוך. לדבריהם, נורתה האש לעבר מקומם המשוער של מפעילי המטען.

מותו של החייל מן הכוח הנפאלי העלה את מספר ההרוגים מקרב כוח ההפרדה של או"ם ל־150 מאז פרישתו בדרום לבנון ב־1978.

הרב יעקב נויזנר מאשים ב„וואשינגטון פוסט"

הממסד היהודי הציוני בארה"ב מונע ומדכא ויכוח פנימי חופשי

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

הרב יעקב נויזנר, אינטלקטואל יהודי־אמריקאי רב־השפעה, יצא אתמול בהאשמות חמורות נגד הממסד היהודי־ציוני בארה"ב, שלטענתו משתמש בשיטות של השתקה והפחדה כדי לדכא ויכוח חופשי.

נויזנר פרסם בחודש מארס השנה מאמר ב"וואשינגטון פוסט" ובו קבע, כי ארה"ב היא „הארץ המובטחת" של היהודים וכי ישראל אינה יכולה לטעון למעמד של מרכז רוחני של היהדות העולמית.

המאמר עורר הדים רבים ביהדות האמריקאית, ונויזנר סיפר אתמול במאמר נוסף ב"וואשינגטון פוסט", כי בעקבותיו הוטל עליו למעשה חרם על־ידי הממסד הציוני בארה"ב. הוא סיפר, כי מאמר שלו, שעמד להתפרסם בעיתון "מידסטרים", היוצא לאור מטעם הסוכנות היהודית, נפסל בעקבות הוויכוח שעוררו דבריו, והוחזר לו.

נויזנר מאשים את הממסד הציוני בהשתקת ויכוח ובהעמדת פנים של חזית אחידה מפני "מה יגיד בנת". הוא אומר, כי דרכו של הממסד הציוני מנוגדת למסורת האמריקאית של ויכוח חופשי וגלוי וכי "הגיע הזמן שהממסד הציוני בארה"ב יגלה את אמריקה".

השר צור לישראלים קובלים בלונדון:

אנו נלך למילואים ונשלם המס ואתם לא תשלמו מס הנסיעות?

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). – כ־100 ישראלים היושבים בלונדון באו בסוף השבוע למפגש ראשון מסוגו עם שר הקליטה יעקב צור. השר סקר בקצרה את המצב בארץ ("ממילא אתם שומעים רשת ב' וקוראים עתונים"), סקר את הציפיות לעלייה בשנה זו. וסיפר, כי על פי נתוני משרד הפנים יש 300,000 ישראלים בחו"ל, 170,000 מהם בארה"ב.

לישראלים אמר: „לא באתי להטיף לכם מוסר. באתי להגיד לכם, כי אתם אינכם יכולים לוותר על מדינת ישראל, והיא אינה יכולה לוותר עליכם. מטרת משרד הקליטה לעזור לאלה שרוצים לחזור הביתה, והעזרה העיקרית היא במקומות עבודה".

הישראלים התלוננו על העדר אינפורמציה בשגרירות, והקונסול מרדכי קרני אמר, כי הטיפול באזרחים חוזרים הועבר עתה לתחום אחריות המחלקה הקונסולארית, והבטיח טיפול אישי בכל מי שמבקש עזרה ואינפורמציה.

שאלה על מס הנסיעות, המהווה מעין קנס למבקרים בארץ, זכתה למחיאות כפיים סוערות. השר השיב: „אנחנו נלך למילואים ונשלם מס נסיעות, ואתם לא תשלמו מס? זה לא יילך, אנו רוצים אתכם במידה שאתם רוצים אותנו".

על ההצעה לבטל את מס הנסיעות אמר השר: „אולי נבטל גם את תקציב הבטחון?"

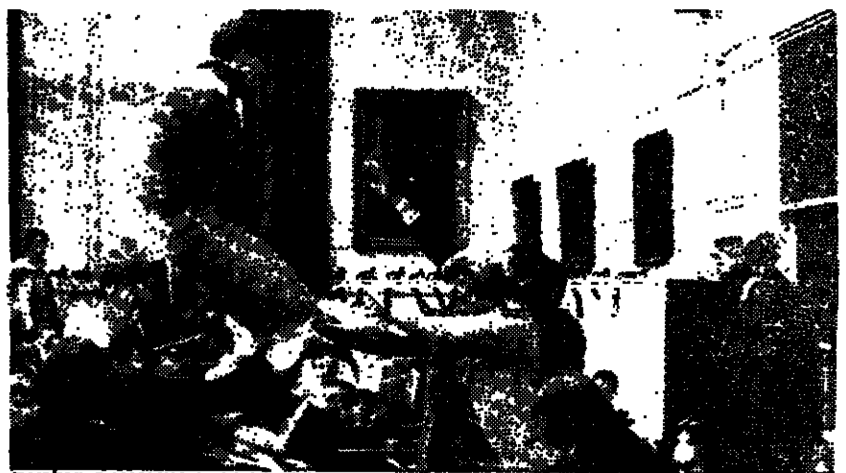

תגובות ערות בהרצאת מנהיג ה„קונטרה" בהארווארד. שוטרים ומאזינים בולמים מפגין צעיר שזינק לעבר אחד ממנהיגי ה„קונטרה" אלדולפו קאלרו (מימין, מרכיב משקפיים) בעת שזה נאם בפני סטודנטים באוניברסיטת הארווארד בקיימבריג', מסצ'וסטס ביום ו'. הצעיר, שזוהה כג'ושוע לאוב, בן 22, נבלם בטרם עלה בידו לפגוע בקאלרו ונעצר. (צילום: א.פ.)

היום – בחירת מובארק במצרים לתקופת כהונתו השנייה כנשיא

קאהיר (ע"צ). – נשיא מצרים חוסני מובארק ייבחר היום מחדש לתקופת כהונה של שש שנים, במשאל עם שבו תהיה זכות הצבעה ל־14 מיליון אזרחים.

מובארק נתמנה לנשיא ב־1981 בנסיבות דראמטיות, לאחר רצח אנואר סאדאת, שבצילו חי שנים רבות. הוא מייצג כיום בעיני המצרים את „הכוח השקט והמרגיע" מול הסכנות הרבות המאיימות על מצרים".

מובארק, המתקרב לגיל 60, פעל משך שנים בסבלנות ובתקיפות כדי לחלץ את מצרים מבדידותה בעולם הערבי תוך כדי הכרזה חד־משמעית שלא התנכר להסכמי קמפ דוויד ולחוזה השלום עם ישראל. הוא גם המשיך במדיניות ה„פתיחות הכלכלית" שבה פתח סאדאת וכן זכבית עשה מאמצים גדולים כדי להשיג דחייה בפרעון חובות החוץ של מצרים, המגיעים ל־40 מיליארד דולאר. במסגרת זו התחיל לעשות, בזהירות מירבית, צעדי צנע שאותם דורשת קרן המטבע הבין־לאומית, במגמה למנוע הישנות מהומות הלחם משנת 1977, או התקוממות סידרני המשטרה אשתקד.

במדיניות הפנים הנהיג הנשיא מובארק משטר של „דמוקראטיה מבוקרת" הטואיד על כנו את מצב החירום שהוכרז לאחר רציחתו של הנשיא סאדאת. עם זאת הנהיג פלוראליזם פוליטי מסויים וחופש עתונות יחסי, שממנו אין מדינות ערביות רבות נהנות.

הלוח הנפוץ ביותר — דבר ראשון בבוקר

עמיגור
דרושה
אם בית
לבית קשישים
בית שירנה בהרצליה
★ מגורים במקום.
★ טיפול מינהלי בקשישי הבית כולל הדרכה, ליווי וסיוע.
לפנות: 03-624345 ציפי פינקוס

למפעל מתכת בנתניה
דרושים
1. מסגרים/רתכים.
2. בעלי רקע טכני
להרכבת מערכות אלקטרו־מכניות.
3. מחסנאי־קניין.
5 ימי עבודה בשבוע.
לפרטים לפנות טל: 03-5464276

לחברת תבנון גדולה דרושים
לעבודה במערב אפריקה לפרויקט חקלאי בארץ דוברת צרפתית
א. מנהל פיננסי
נסיון של כ־10 שנים בניהול כספי של פרויקטים חקלאיים במימון בין־לאומי. השכלה גבוהה בכלכלה ו/או ראיית חשבון. ידע בהפעלת מערכות ממוחשבות וכושר הדרכה בהם.
ב. מומחה חקלאי
נסיון של כ־10 שנים בפרויקטים חקלאיים גדולים. השכלה גבוהה בכלכלה חקלאית, כושר ניהול בקרה ומעקב.
ג. מתכנן חקלאי
בעל נסיון של כ־10 שנים בגידולים טרופיים. השכלה גבוהה בחקלאות. ידע במחקר ופיתוח חקלאי – יתרון.
ד. מדריך חקלאי
בעל נסיון של כ־10 שנים בהדרכה חקלאית, והשכלה גבוהה בחקלאות.
בכל המשרות דרושה שליטה בצרפתית וכושר ניידות גבוה.
תקופת העבודה 2–3 שנים.
לשלוח קורות חיים בכתב בשפה הצרפתית לת.ד. 11170, ת"א, ליחידה החקלאית עד 16.10.87.

הפגנה בטיבט. מפגינים מתקהלים סביב תחנת משטרה בבירת החבל האוטונומי במהלך הפגנה שערכו בדרישה לעצמאות. במהלך ההפגנה נהרגו לפחות שישה בני אדם. (צילום: א.פ.)

שלטונות סין הטילו עוצר בטיבט בעקבות המהומות שהיו בלהאסה

להאסה (א.פ. ועי"צ).- שלטונות סין העממית הטילו אתמול עוצר לילה בחבל האוטונומי טיבט וניסו למנוע תיירים זרים מלצאת את בירתו להאסה בעקבות המהומות שהיו במקום בסוף השבוע שעבר בדרישה לעצמאות, שבהן מצאו שישה בני אדם את מותם.

אזרחים זרים ששבו אתמול מלהאסה לפקין סיפרו, כי הבירה דומה לעיר נצורה. מסוקים צבאיים חגים כל העת בשמיה, ובלילה מסיירים חיילים בג'יפים ובמשאיות ברחובות הנטושים כשצופריהם מופעלים.

רבים מהמקדשים בטיבט הושמו תחת מצור של המשטרה. שוטרים חמושים בתת־מקלעים חוסמים גם את הגישה לארמון פוטאלה, שקימש בעבר כמעונו של המנהיג הרוחני הטיבטי הדלאי לאמה.

מתנגדי משטר סינים הדביקו כרזות ברחובות להאסה כתובות סינית וטיבטית, שבהן קראו להמשך המאבק לעצמאות. קבוצת נזירים בודהיסטים במנזר סרה שמחוץ לבירה אמרו כי בדעתם לערוך הפגנה נוספת כדוגמת זו שהתקיימה ביום ה' ביום ד' הקרוב, יום השנה ה־37 לפלישת הסינים לטיבט.

למרות הכיסוי התקשורתי הלא שיגרתי שלו זוכים אירועי הימים האחרונים בטיבט, מנסים השלטונות במקביל למנוע דליפת מידע על המתרחש אל מחוץ לגבולות החבל. בהוראת הסינים „צינזרה" הנהלת מלון מקומי שבבעלות מערבית את כל הטלקסים היוצאים, ונסיונות ליצור קשר טלפוני עם מגויים בחבל עלו בתוהו. אחד התיירים הזרים ששב מלהאסה לפקין סיפר כי חיילים עצרו את האוטובוס שבו נסע לנמל התעופה אתמול בבוקר. „תחילה אמרו לנו שלא נוכל להמשיך בדרכנו לשדה התעופה", הוא סיפר, בהוסיפו כי כעבור כעשר דקות הם הרשו בכל זאת להמשיך בדרכם.

האזרחים הזרים השוהים בטיבט הוזהרו באמצעות שלטים שנתלו במלונות ובאכסניות שונות להמנע מכל מעורבות בתסיסה הנוכחית. תייר אמריקאי ששב אתמול מלהאסה לפקין סיפר כי השלטים כתובים משום מה בטיבטית. נאמר בהם כי בעיר פעילים „אלמנטים המקורבים לפעילות טרור" ושאין ליצור איתם כל מגע. „אנשים נהרגו מפני שאלמנטים שליליים אלה גנבו כלי נשק מהסינים והשתמשו בהם להרוג בני אדם", נאמר בשלטים להלן.

גילויים חדשים ב„סאנדיי טיימס" מעוררים סערה:

רב־המרגלים בלייק הוברח מכלאו למזרח־ברלין בידי חבריו הבריטים

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר") – בניגוד למה שחשבו עד היום כי בריחתו של המרגל הסובייטי ג'ורג' בלייק תוכננה ואורגנה על־ידי ה„ק.ג.ב.", מגלה עתה עדות חדשה, כי בלייק, שריגל 12 שנה לטובת בה"מ בהיותו קצין ב„מ.י.6" הוברח מכלא „וורמווד סקראבס", והוברח למוסקווה אחרי שבגד וגרם למותם של 40 מרגלים בריטים, בידי שני חברים בריטים של ה„סי.נ.ד." (התנועה לפירוק הנשק הגרעיני).

ה„סאנדיי טיימס" מספר כי הדבר היה ב־1966, והמבריחים הם מיכאל ראנדל, בן 53, כיום מרצה ללימודי שלום באוניברסיטת ברדפורד, ופאט פוטל, בן 49, סוחר עתיקות בלונדון, שניהם מן החברים המייסדים את „סי.נ.ד." וצאצאות, קבוצת 100 האקטיביסטים.

ארבע שנים אחרי שבלייק נידון למאסר של 42 שנים על שחשף בפני הרוסים את רשת הריגול הבריטי במזרח־ברלין, ואת מקום התעלה ששימשה את ה„סי.אי.א." ואת ה„מ.י.6" להקשבה לשיחות ברית וארשה, הבריחו השניים, בעזרת חבר שלישי, שון בורקה, מכשיר קשר לבית הכלא. ביום בו קפץ בלייק מחומת הכלא, חיכו לו השניים בחוץ, רופא חבר ה„סי.נ.ד." חבש את פצעיו, והם הסיעו אותו למזרח־ברלין. בזמנה, עוררה הבריחה, במסתורות מן־הכלא־המפוקד ביותר בבריטניה סערה בפרלמנט, והיתה סברה, כי בלייק הוברח בצוללת סובייטית.

פרטים על הבריחה סופרו בספרו של בורקה שיצא לאור ב־1970, אך בספר לא צויינו שמות. הספר בוקר או כ"לא אמין" ו"דמיוני". עתה אזל הספר.

פוטל היה מזכירו של הפילוסוף הפאציפיסט ברטראנד ראסל. ב־1962 נעצרו ראסל, פוטל וראנדל בשל הפגנות בכל רחבי בריטניה.

אמש אמרו ראנדל ופוטל כי, מעולם לא נחקרו במשטרה בקשר לבריחה. „בעצם כל ילד היה יכול להגיע בעצמו למסקנה, על פי ספרו של בורקה", אמר פוטל. „אבל אם ישאלו אותי, לא אומר כלום".

חוסיין – למדינות צפון־אפריקה להבטיח את הצלחת פסגת עמאן

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

המלך חוסיין עומד לצאת השבוע למדינות הערביות בצפון־אפריקה, כדי לדון עם מנהיגיהן בהכנות לכינוס ועידת הפסגה הערבית, שתיערך בבירה עמאן ב־8 בנובמבר.

חוסיין כבר ביקר בסוריה ובמדינות המפרץ הפרסי במסגרת ההכנות לכינוס הפסגה. סוריה הודיעה, שהיא תשתתף בוועידת הפסגה, בתנאי שסדר־יומה יכלול לא רק את שאלת מלחמת אירן־עיראק, אלא גם נושאים אחרים המעסיקים את העולם הערבי. בינתיים נודע, כי גם לוב מתנה את השתתפותה בפסגה בקביעת סדר־יום רחב בעבר לנושא מלחמת אירן־עיראק. ממשלת ירדן חידשה באחרונה את יחסיה הדיפלומאטיים עם לוב, שנותקו לפני כשנתיים, כדי לסלול את הדרך להשתתפותה של לוב בפסגה.

במסעותיו במדינות ערב חותר עתה המלך חוסיין להשיג את הסכמת המנהיגים הערבים לכלול בסדר היום של דיוני הפסגה גם נושאים כגון הסכסוך הישראלי־ערבי, כדי להבטיח את השתתפותן של סוריה ולוב בפסגה. העתון „אל־איתיחאד", היוצא לאור במפרץ הפרסי, דיווח באחרונה כי עד עתה קצר חוסיין הצלחה במסעותיו. וכי ועידת הפיסגה תתכנס במועד שנקבע כראש.

עתון סורי מקיש
את ביקור שולץ

דמשק (ע"צ). – בטאון מפלגת השלטון בסוריה, „אל־בעת", האשים אתמול את ארה"ב, כי היא מבקשת באמצעות סיורו הקרוב של מזכיר המדינה שולץ במזה"ת לחבל בכל מאמץ לאיחוד הרצון הערבי.

העתון הדגיש, כי סיורו של ג'ורג' שולץ ייערך ימים ספורים לפני ועידת הפיסגה הערבית הקרובה ברבת־עמון, והוסיף, כי ואשינגטון תמיד השתמשה בתעלולים כדי לסכל כל נסיון ערבי שנועד לגבש עמדה משותפת.

„לו היתה ארה"ב כנה במאמציה למען שלום, היא לא היתה מסכימה לקולוניזאציה ציונית בדרום לבנון, בגדה המערבית ברצועת עזה ובגולן" – הוסיף העתון.

שולץ אמור להיפגש בלונדון עם חוסיין מלך ירדן לפני שיבוא לישראל, למצרים ולסעודיה.

החייל חנוך דנמן נאבק ברוצחו שתקפו במכשיר קהה – המשטרה

הוא סבל מהתנכלויות ומכות ביחידתו – מספר חברו היחיד

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

החייל חנוך דנמן שגופתו נמצאה לפני שבוע בשדות הכותנה של קיבוץ פרוד הספיק לשרת בצה"ל כשנה. את הטירונות עבר ביחידת חיל הרגלים „גולני" ומאוחר יותר עבר קורס חבלה בחיל ההנדסה בבסיס ברמת־הגולן. בעת הרצחו הוא נשא על גופו את נשקו האישי מסוג „גליל", ולבש מדי צה"ל. פרטים אלה נודעו אתמול לסופר „דבר" במהלך תחקיר.

מחקירת המשטרה עולה כי דנמן נאבק ברוצחו שפגע בראשו במכשיר קהה ושדד את נשקו. ההערכה המתחזקת היא כי מדובר בארוע חבלני, מפקד המרחב סירב אתמול להשיב על כל שאלה הנוגעת לחקירה בהדגישו כי היא נמצאת בראשיתה.

דנמן התגייס לצה"ל כמה חודשים לפני שמלאו לו 26 שנה, והיה אמור לשרת שנתיים בלבד.

חברו היחיד באיזור מגוריו בעכו היה איש חב"ד, אליהו בן־הרוש. אתמול נאות בן־הרוש, נשוי ואב לילדה, לספר על היכרותו עם דנמן. „בצבא היה לו קשה. לא פעם הוא אמר לי שזה לא מה שהוא ציפה. למזלו הרע הוא היה עם קבוצת חיילים שהיתה מתחת לרמה האינטלקטואלית שלו ואלה חשבו שיוכלו לעבוד עליו. לפעמים הוא אפילו קיבל מהם מכות".

„היה ביחידה שלהם חייל בריון, שהשליט טרור בין חברי היחידה. סיפר בן־הרוש. „הבריון חילק בין החיילים תורנויות השמירה. חנוך הבין שמנסים לעבוד עליו והוא התנגד. לא פעם החיילים ,עשו עליו שמיכה' בעיקר בלילה והרביצו בו מכות נאמנות".

דנמן, על־פי בן־הרוש, לא אהב להתלונן בפני מפקדיו, וכשפעם אחת עשה זאת באוזני המ"כ שלו פכוח המפקד בלא כלום. לבן־הרוש נהג דנמן לומר: „זה זמני, זה יעבור. אני מקווה להתמקם בבסיס קבע והכל יהיה אחרת".

אומר בן־הרוש: „חנוך אמנם נראה כטיפוס שאפשר לעבוד עליו אבל בתוך תוכו היה אחר לגמרי. מישהו אחר במקומו היה נשבר מזמן".

פגישתם הראשונה של בן־הרוש ודנמן היתה לפני כמה חודשים כאשר דנמן היה טירון מתחיל. הוא נכנס לבית חב"ד בעכו כדי לקנות תשמישי קדושה. וקנה טלית וגביע לקידוש. „ראיתי שיש לו מבטא זר וככה התחלנו לדבר". נזכר בן־הרוש, שהוא עצמו גר שגילה עניין רב ביהדות.

„השאלתי לו קסטות של הרצאות על כל מיני נושאים. הוא אהב מאוד לשמוע את דרשות הרבנים ובכל הופסה, תמיד באמצע השבוע, הגיע לכאן כדי להחליף קסטה. נדמה לי שעד היום נשארה אצלו קסטה", אמר. דנמן העדיף להישאר ברוב השבתות בבסיס. בכיוון שלא היה לו בית לבלות בו שבת. „הזמנתי אותו להתארח אצלי בשבת אבל הוא תמיד התבייש. נפגשנו רק באמצע השבוע", הוסיף בן־הרוש.

„חנוך היה ציוני אמיתי, אהב את המדינה והיהודים, התכוון לעבוד, להתחתן ולהישאר בארץ", סיפר חברו. בפעם האחרונה הם התראו לפני כחודשיים. „הוא ביקש ממני שאמצא להוריו דירה זמנית כיוון שהם צריכים לבקר אותו", אמר.

בן־הרוש נחקר בימים האחרונים על ידי מצ"ח ועל ידי צוות החקירה המיוחד של מרחב הגליל בראשותו של סגן ניצב משה אסס.

היום ייטמן חנוך דנמן בחלקה הצבאית בבית־העלמין בנהריה.

חיל־הים יירט ספינה מבחריין שבאה לתיקון

מאת כלי ליינר, ויוסף מיכלסקי, סופרי „דבר"

ספינות של חיל הים עצרו שלשום ספינה נושאת דגל באחריין והביאוה לנמל חיפה.

שלשום בבוקר הבחין סיור של חיל הים בספינה נושאת דגל באחריין ספינות חיל הים הגיעו אל האניה ותחקרו את צוותה.

ספינות חיל הים סייעו לספינה מבאחריין להגיע לחוף חיפה, ואמש אפשר חיל־הים לספינה להיכנס לתיקונים ב„מספנות ישראל".

נודע, שהספינה ששמה „רומנה", בת 1000 טונות בערך, נמצאת בבעלות ספרדית. צוותה מעורב ספרדי־פולני. לספינה אירעה תקלה במערכת המנוע כאשר היא עגנה בנמל במצרים, ובעל הספינה פנה למספנות באיזור לברר אפשרות של תיקונים. „רומנה" נגררה לקפריסין, אך לא נתקבלה לתיקונים בשל עומס העבודה במספנה המקומית. בלי להודיע על כך להנהלת „מספנות ישראל", שעמה נוהל משא־ומתן על אפשרות של תיקונים במשך כשבועיים, הגיעה הספינה למפרץ חיפה. האייל והיא מניפה דגל של מדינה ערבית, יירטה אותה ספינת חיל־הים.

קרע בפלאנגות בין אנשי ג'ומייל וג'עג'ע

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

קרע הולך ומתמקם בשורות מפלגת הפלאנגות בין אישים הנאמנים לנשיא ג'ומייל לבין אישים אחרים, הנאמנים לראש המיליציה של המפלגה, סמיר ג'עג'ע.

בימים האחרונים פרשו כמה אישים מרכזיים מהפוליטביורו של הפלאנגות, בטענה שאנשיו של ג'עג'ע השתלטו על רוב המשרות הבכירות במנגנון המפלגתי, בעזרת יו"ר המפלגה ג'ורג' סעאדה, הנחשב לאיש אמונו של ג'עג'ע.

בין הפורשים מהפוליטביורו העסקן המפלגתי הוותיק ג'וזף אבו ח'ליל, המזכיר הכללי של המפלגה שארל חלוה ואישים נוספים. אחרים מהפורשים מתארגנים עתה, בבראה, בחזית אופוזיציונית, ששמה לעצמה מטרה למנוע מאנשיו של סמיר ג'עג'ע להשלים את השתלטותם על המנגנון המפלגתי.

„אמל" להשלטת סדר בדרום־מערב ביירות

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

יחידות מיוחדות של המיליציה השיעית „אמל" מתכוננות לנסות „להשליט סדר" בתוך כמה ימים בפרבר הדרומי של מערב־ביירות, שבו מוחזקים לפי ידיעות שונות, בני הערובה הזרים בידי תנועת „חזבאללה".

מקורות המקורבים לתנועת „אמל" מסרו אמש, כי במסגרת התוכנית החדשה ייאסר על לוחמי המיליציות לשאת נשק בשכונות השיעיות הדרומיות ולקיים פעילות בביירות. כן מסרו המקורות, כי סוריה נתנה גיבוי מלא לתנועת „אמל" לבצע את התוכנית.

הסיכויים שהתוכנית תצליח אינם טובים, בגלל סירובה הצפוי של תנועת „חזבאללה" לשתף פעולה עם אנשי „אמל" באכיפת סדר בפרבר הדרומי.

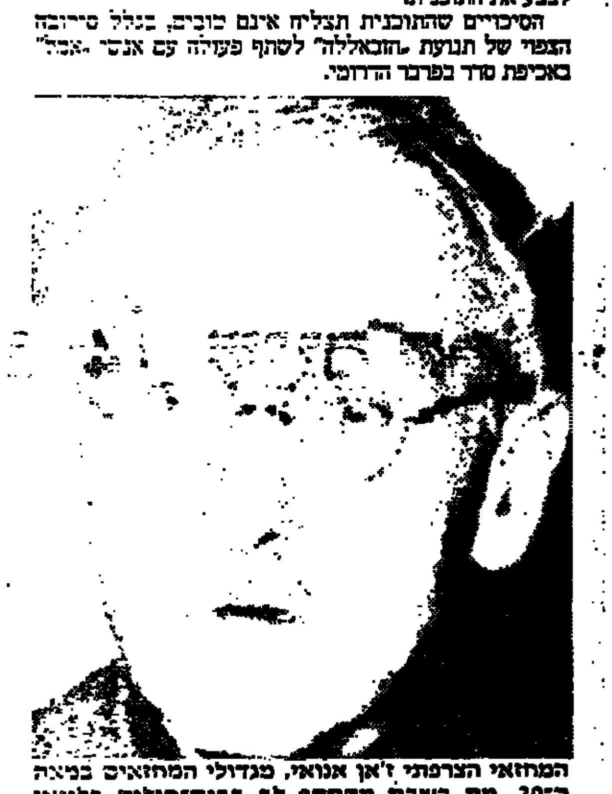

המחזאי הצרפתי ז'אן אנואי, מגדולי המחזאים במאה ה־20, מת בשבת מהתקף לב בבית־חולים בלוזאן שבשווייץ בגיל 77. בין יותר מ־40 מחזותיו הנודעים ביותר היו: „בקט", „הנוסע ללא מטען", „נשף הגנבים", „הפראית", „הזמנה לארמון", „ואלס לוחמי השוורים", „המערה", „אנטיגונה" ו„העפרוני". יצירתו „אנטיגונה", שכתב במלחמת העולם השנייה ושהוצגה בשנת 1944 באולם שהיה נתון תחת הכבוש, נחשבה לקריאה למחתרת הצרפתית להתנגד לכיבוש הגרמני. מאוחר יותר הוא הואשם באנארכיזם ומני פסימי. הוא התאכזב עמוקות מן האירועים בצרפת אחרי השחרור ועבר להתגורר בשווייץ. (צילום: א.פ.)

בקו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית והאגף הרפואי עורכים
היום!
קופת חולים לבריאות הציבור
בנושא
מחלות חורף
הצטננות, שפעת, דלקת אף, אוזן וגרון אצל ילדים, מבוגרים וקשישים.
צוות מומחים ישיב טלפונית לשאלות הציבור במבצע מיוחד. שיערך היום, יום שני, 5.10.87 בין השעות 16.00-19.00
פרופ' יאיר יודפת - בי"ח לרפואה ירושלים
פרופ' יגאל ברק - בי"ח קפלן
ד"ר שמואל גבעון - מרפאת אבן־יהודה
ד"ר לילה נמש - בי"ח בית־רבקה
ד"ר שמואל איסמן - בי"ח מאיר
טלפון 03-433500
עם יותר בריאות!
קופת חולים

مكذا من الاجيال

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

חוסר העניין והשיעמום בבורסה נמשכים

פעילות כספית דלילה במניות

מאת שמואל רוזנבלום

השיעמום וחוסר העניין הבורסאי נמשכו גם אתמול לאחר פגרת יום הכיפורים שבמהלכה לא עוד חשבונות הנפש לשיפור מגמת המסחר. בני"ע רבים נרשמה אתמול תופעה משונה של שינויי שער בולטים כאשר היקף הביקושים או ההצעים עמד על סכומים של מאות שקלים בודדים בלבד. פעילות בעלת אופי זה העידה אתמול באורח בולט על חוסר העניין הגלום בשוק המניות הנוכחי. פה ושם בשפל מניות ספקולטיביות קלילות נרשמה פעילות מעבר לשיגרתית בתנודות חדות אך היו אלה מקרים בודדים ומקריים.

אתמול התפרסמו בכלי התקשורת הערכות של מוסדי בורסה מקרב המערכת הבנקאית הצופים עליות שערים במניות בקרוב. הגורמים הבנקאיים לא פעלו בשוק ברוח ההודעות שפורסמו בשמם, והדבר אולי מעיד על גיוס האמון של הממליצים בנוגע להמלצותיהם. אין ספק שלכאורה קיימים בשוק הנוכחי אינדיקטורים חיוביים לשיפור מגמת המסחר, יחד עם זאת חסר בשוק הנוכחי אינדיקטור השוב והוא: אי המצאות מנהיגות חיובית לבורסה מצד גורם בורסאי מוביל. המסורת של שוק מניות חיובי בימי פגרת חג הסוכות אינה נראית בשלב זה כמסורת בת קיימא. כעת מצפים פרשני בורסה רבים לכספים שיזרמו לשוק מפריון הבנקאיות לירידת שערי הריבית השקלית. ספק אם סיבות אלו יביאו להתאוששות בטווח הכבן הקצר או הבינוני.

שינויי שער במסחר – מגמה מעורבת

מגמת במסחר מעורבת תוך שינויי שער קלים שרדה במניות הכבדות, פיתוח משכנתאות 1%+, דלתא גליל 1.7%+, פולגת 1 0.9%+ לאחר ירידות חדות באחרונה, אורדן 1%+, ליבות 2.6%+. יציבות בשינויי שער קלים נרשמו במשכן, פריון, חיפה כימיקלים, נבים, כלל אלקטרוניקה ונוספות תוך מחזורי עסקאות מצומצמים, יציבות נרשמה בבנקאיות שבהסדר תוך נפחי הצעים או ביקושים קטנים. במניות הקלילות נרשמו מטבע הדברים תנודות חדות יחסית, יעפור 10%–, אינטרגמא 1 6.5%–, מקס 1 5.5%–, ממסו 1 8.2%+, סופר 6.9%–, ויטלגו 7.3%–. יציבות מסוימת נרשמה במניות אוסתא, אבירן, עמק ונוספות. פעילות ערה למדי נקשרה במניות קטנות כשגתר, מתכת כרום, אורדע פרינט, י.ב.ק.ל, אינקובה, מאיר עורא בנטיה לעליות שערים לעיתים נאות. הצעים כבדים בלטו במניות קנסורטיום, בני הדר, פריקלאס ונוספות. המגמה הכללית היתה כאמור מעורבת, עודפי היצע או ביקוש קטנים במספר ני"ע הספיקו לעיתים לשינויי שער חדים ומיותרים. חלק מסוחרי הבורסה נטה אתמול במהלך המסחר להעריך שהיום תחול התייצבות תוך שיפור קל בפריבית המניות.

המסחר במשתנים – מגמה דלילה ושוקמה +0.41%

דירת המשתנים אתמול סמלה בבירור את חוסר העניין הגלום בשוק המניות הנוכחי. אתמול התקיימו לראשונה 5 סיבובי מסחר בנפח פעילות כספית עצוב ושואף כמעט לאפס. די אם נציין שבמניות כבורכדה, הבינלאומי, הסנה, וקופסאות פח לא נקשרו בכלל עסקאות מחזור במניות אלו היה אפס. גם המחזורים של ני"ע אחרים היה קשה להתגאות, שופרסל 8 באלפי ש"ח בלבד, פולגת ב' 7 אלפי ש"ח, ים המלח 16.4 אלפי ש"ח, בייר הורה 23.6 אלפי ש"ח. מחזורים כספיים קטנים אך מעט סבירים יותר נרשמו במניות איי.די.בי. פיתוח 1.24%+ 50 אלפי ש"ח, כלל ישראל 10 0.5%+ 81 אלפי ש"ח, כלל תעשיות 1%+ 71 אלפי ש"ח, סבע ללא שינוי ב־127 אלפי ש"ח. קרנות הנאמנות המתמחות במניות המשיכו גם אתמול בפעילות כספית נמוכה ביותר תוך נכונות רק לקליטת הצעים. פרופיל פעילות נבוך זה מצד הקרנות מעט מפתיע, בהתחשב בפירסומי הבנקים אודות ציפיות אופטימיות למדי כלפי שוק המניות. במסחר הרב־צדדי בשעות הצהרים נרשמה מגמת מסחר מעורבת בנטיה למעט יותר הצעים. עיקר הצעים בלט דווקא במניות שזכו לעליית שער מניה במסחר בבוקר. ראוי להבליט שעודפי הביקוש במניות כלל סחר ואחזרים. בסיכום כללי נרשמה ירידה בהשוואה לעליית השער הממוצעת הכללית מבוקר.

שיטת המשתנים – חצי שנה נוספת

דירקטוריון הבורסה החליט בישיבתו האחרונה להאריך את שיטת המסחר במשתנים בחצי שנה נוספת. כידוע צברה שיטת המסחר החדשה מתנגדים מרובים שחלקם אף מריר [illegible] במסגרת המשתנים על כלל 25 המניות המבוקשות בשיטה זו. אין ספק שקיומו של מוכר גדול במניה מסויימת, או פירסום מאת גורם במניה אחרת מעיבים באורח ברור על כלל מניות המשתנים אף שאין שום נקודת השוואה בין המניה המסוימת לאחרות.

סוחרים רבים טוענים לעיתים שקביעת שער במניות הראשונות (הבינלאומי, כלל סחר ודלק) הנסחרות במשתנים תקבע גם את שער יתר המניות לטוב או לרע. קרנות הנאמנות אינן נוטות לפעול בגדול במסגרת המשתנים אלה רק בימים מיוחדים לטוב או לרע, מעורבותן הקטנה של הקרנות במשתנים גורמת להוצאת העוקץ והפילפל משיטת מסחר זו. משקיעים קטנים אינם פעילים במשתנים עקב גובה עסקת המינימום העומד כיום על 5000 דולר לערך. פער כמותי שעומד סביב 18% לערך נוצר בין ממוצע מניות המשתנים לממוצע יתר המניות החופשיות שכחלקן קיימת רמת מחירים אטרקטיבית. מניות שהיו והוצאו ממסגרת המשתנים (אגוד ואלביט) זכו לפעילות ערה יותר במסחר הרגיל. לשבחה של הבורסה צריך לציין את העובדה שהשינויים שהונהגו כלפי שיטת המסחר החדשה. יש לקוות שבעתיד הקרוב תבצע הבורסה שינויים נוספים שיפיחו חיים בתחרות בשיטת המשתנים.

ריבית שקלית – מגמת ירידה

התערבות האוצר ובנק ישראל בנושא הריבית במהלך השבוע שעבר גרמה במישרין לירידה בריבית השקלית לפקדונות גדולים (ג'מבו) עד לשיעור של 16% במקום 22% מקודם. פרשנים ואנשי בנקאות צופים שלקראת סוף אוקטובר תרד הריבית השקלית למפקידים באורח ניכר, עקב שיטפון מזומנים שיבוא מפריון הבנקאיות שבהסדר. להערכת בנקאים, בתנוחה שתמיד הקרוב ינוע סביב 1.5% לערך עשויה הריבית השקלית לקראת סוף אוקטובר להתייצב על 14%–15% לערך. משקיעים גדולים וזריזים ניצלו בשבוע שעבר את נתוני הריבית הגבוהה שנעה סביב 22% ונעלו פקדונות שקליים לתקופה של חודש בריבית מובטחת וקבועה. מצב זה יצייר חוסר נזילות מסויים בקרב מספר משקיעים גדולים שאינם מעונינים לשבור את הפקדונות הנושאים כאמור ריבית גבוהה. בסכומים של 100,000 ש"ח ומעלה משלם כיום בנק דיסקונט פח"ק בשיעור 15.5%, וזהו שיעור הריבית השנתית הגבוהה ביותר בחישוב שנתי במערכת הבנקאית. לאותה תקופת זמן משלם בנק דיסקונט ריבית פק"מ בשיעור 1.40% וזהו שיעור ריבית הפק"מ הגבוה ביותר כרגע.

ציון משאבים – חבר בורסה חדש

דירקטוריון הבורסה אישר ביום חמישי האחרון את קבלת חברת ציון משאבים בע"מ כחברת בורסה. החברה מהווה שותפות בין משאבים מאוחדים שבה שולטים האחים, ג'ורדאש בארה"ב הידועים כאחים נקש 37.5%, משפחת קני 12.5%, כנגוד סלע 25%, וד"ר עמרם אהרוני 25%. חברת משאבים מאוחדים השתלטה בעבר על מלון חוף האלמוג (לחוט) ודרך קניית בבורסה. בעלי המניות בציון ני"ע הינם – ציון אחזקות בע"מ 53.3%, יוסף שלוי 26.67%, שגדליה יוסף 10%, ודיז חן 10%. קבוצת ציון משאבים מנהלת קרנות נאמנות ועד כה היא פעלה בבורסה באמצעות בנק קטן. החברה ידועה כחברה מצליחה ואמינה.

הודעות הבורסה

עין השקעות – דירקטוריון הבורסה רוצה את בקשת עין השקעות שבבעלות משפחת רוזוב לאשר לה ביצוע מיזוג בינה לבין חברת סבריכון אף הוא בשליטת משפחת רוזוב. המיזוג יאושר אם תוגש תוכנית אחרת.

יואל – החברה פרסמה תשקיף לגיוס 700,000 ע.נ. אופציות במכרז לציבור.

יעציא 4218 – בנק ישראל פירסם הודעה על הנפקה במכרז של סדרת קבא צמודת מדד ביום ב' 6.10.87.

מנורה – הרווח במחצית 1987 הסתכם ב־1.71 מליון ש"ח בהשוואה לסך של 1.66 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דולר שחור – 1.71

בשוקי הדולר השחור מורגשת רגיעה המחיר של הדולר נע סביב 1.70 ועד 1.72 לערך. בעסקאות גדולות, של 10,000 דולר ומעלה יורד השער אף ל־1.69 לערך. בעסקאות קטנות של כמה מאות דולרים מגיע השער על 1.72 לערך. [illegible]

• הכותב מנהל תיק השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אוה"ת ש	22850				
הפעלות 0.1	2230 תב	7296	+130	+6.2	+10082
הפעלות א 0.5	1325	2551			+1554
כללי לא בהסדר 1	17850	28.0	+50	+.3	+25.0
פ.י.ב.ה 0.5	9100	1300			+191
הבינלאומי 5.0	8775	412	−111	−1.3	

כלולים בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	103100	683			−583
אידיבי ב 100.0	106000	10.0	+2500	+2.4	+15.0
אידיבי בב א 2.0	630000	2.0	+100		+2.0
אגוד ושה	76800	23.0			−9.0
דיסקונט ב	131700	3.0	+200	+.2	+106
דיסקונט א	131500	84.0	+100	+.1	+356
דיסקונט שה ב	15330	1.0	+49	+.3	+759
המזרחי ש	42405	944			−820
המזרחי מ	42450	8.0	−800	−1.9	−37.0
הפועלים מבב	92500				
הפועלים ש	69970	1062			+71.0
הפועלים ב	69900	153			−35.0
כללי א וש"ח	178600	2.0	+270	+.2	+34.0
כללי שה 7	8531	6.0	+1		+24.0
כלל מבטק 100.0	44440	1293	+10		+464
כלל שה 11	16560	72.0	+15	+.1	+901
כיתן וסחר 1.0	59000		+130	+.2	+20.0
כיתן וסחר 5.0	30000	1.0	+100	+.3	+19.0

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ארים 0.1	27400				
לאומי משכנתאו ש	10304	66.0	+103	+1.0	+64.0
לאומי משכנתאו מ	10240	1.0			−1.0
כרמל ש	6486	266	+110	+1.7	+499
כרמל שה 1	4081	71.0			−71.0
בנין ב 5.0	— הפסקת מסחר —				
פיתוח ומשכ' ושה	2798	258	+28	+1.0	+183
משכן ב ש	3793	40.0			−8.0
עצמאות 0.1	19000				−2.0
טפחות מבוב ש	21950				−40.0
טפחות רג ש	21950	105			−3.0
טפחות שה 1	10280	2.0			−2.0
טפחות שה 2	5306	47.0			−12.0
יעפור 1.0	3780 תב	433	−420	−10.0	−1210
יעפור 5.0	3340	896	−38	−1.1	−1285
בירב 1.0	8190	36.0	+80	+1.0	+35.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
שלמון א ושה	919	3811	−10	−1.1	−6537
הסקלאות מבוב א	— לא נסחר —				
הסקלאות מבוב ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	14088	56.0	−600	−4.1	−63.0
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1261	4440	+1	+.1	+1993
תירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	24200	4.0	+300	+1.3	+29.0
כלל ליסינג 0.5ב	21500	30.0	−500	−2.3	−38.0
כלל ליסינג אג"חו	19999		−501	−2.4	−35.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אילון בטוח וש"ח	141.5	7110			+1510
איתן ביטוח ושה	143.0	5975			+1460
ארדם 0.1	• 1107	380	+80	+7.8	+1375
• ביצוע חלקי 65.00%					
ארדם א 0.5	803	60.0	−16	−2.0	−1060
בטוח משנה ש"ח	410	1000			+1030
בטוח משנה 5ש"ח	230	3000	−2	−.9	−1258
בטוח משנה אופ 2	• 290	700	−15	−4.9	−1000
• ביצוע חלקי 70.00%					
בטוח משנה שה	105.5	15370			+380
הדר ושה	202	7979			+6205
הדר 5שח	171.0	6953	−1.5	−.9	−3599
הדר אופ 2	188.0	3500			+338
הפניקס 1ש"ח	775	9452			−3814
הפניקס 5ש"ח	583	740	−20	−3.3	−740
המסחר–הדאל 1.0	6300	30.0	+100	+1.6	+65.0
המסחר–הדאל 5.0	4840	360	+50	+1.0	+570
מנורה 1.0	• 2150	65.0	+100	+4.9	+109
• ביצוע חלקי 74.00%					
מנורה 5.0	1550	500			
סהר פיתוח ג	420	2188	−4	−.9	−2388
סקוריטס ושה	1262	1807			−2172
צור ש	317	8330	−3	−.9	−4570
ציון החזקות ושה	5999				
ציון החזקות 5שח	1765		−17	−1.0	−2.0
הסנה ושה	286	7290	+1	+.4	

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אינטרגאמא ושה	1000 תב	2449	−70	−6.5	−2756
אינטרגאמא 5שח	648	6300	−9	−1.4	−4839
מאיר עורא 1.0	1050	4325			+498
מאיר עורא אופ 2	640	858	−10	−1.5	−858
כלל סחר אופ ד	375	8750	+5	+1.4	+5908
כלל סחר אגח 2	161.5	5210			−5210
קרסטל 1.0	830	1162	+22	+2.7	+5458
רפק 0.1	24500	5.0	+500	+2.1	+2.5
רפק 0.5	21450	10.0			+40.0
שופרסל א 2.0	14600	545	−200	−1.4	−450
שופר סל אופ ד'	7796	4022	−120	−1.5	−3778
שופר סל אג"ח	109.0	330500			
					+36960
כלל סחר ושה	463	2367	45	+1.1	
שופרסל ב 10.0	11652	450	−208	−1.8	

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אמרתא ושה	420	16371			−8521
ספנות הספקה ושה	893	710			+601
ספנות הספקה 5שח	330	6795	−10	−2.9	−2995
קחר הספקה ושה	• 1200	986	+50	+4.4	+854
• ביצוע חלקי 91.00%					
קחר הספקה 10שח	285	19711	+5	+1.8	+20909
מוסכי ערובה ושה	2120	89.0	−80	−3.6	−115
מוסכי ערובה 5שח	1099	516	−35	−3.1	−376
דלק ב 0.1שח	2836	1035	+14	+.5	

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	— לא נסחר —				
גלי זוהר 5.0	— לא נסחר —				
מלונות דן 1 ש"ח	1651	323	+51	+3.2	+702
מלונות דן 5 ש"ח	1271	153	−20	−1.6	−253
חוף האלמוג 0.1	7524				−11.0
כנס ושה	3150	296	−2	−.1	−293
מלונות ירדן 1.0	— הפסקת מסחר —				

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
איכות ושה	700 תב	1055	−62	−8.1	−1639
ת.י.ל.ג. ושה	418	4261			−3294
יעצא 1.0	7140 תב	66.0	−500	−6.5	−65.0
כ.ב.ל. 0.1ש"ח	15000	7.0	−250	−1.6	−7.0
כ.ב.ל. 0.5ש"ח	3550	68.0	−80	−2.2	−130
ג'שוב ושה	1017	2687			−2574
ג'שוב 5שח	410	1940	−20	−4.7	−1997

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ניקוב אופ 2	1141	2142			−1552
תים מחכנים 1.0	683	800			−179

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אורן מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —				
אזורים אופ 1	825	1180	−5	−.6	−1380
אזורים אגח 3	148.5	8933	−1.5	−1.0	−5608
איפין 1.0	389	1892	+8	+2.1	+986
אל-רוב 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפריקה 1.0ש"ח	53500	15.0			+5.0
אפריקה אופ 5	36000	17.0	+1000	−2.9	+17.0
ארזים 1.0	4500	13.0			−7.0
ארקין 1ש"ח	3601 תב	153	+181	+5.3	+2641
ארקין 5ש"ח	2910	211			−141
ברנוביץ 1ש"ח	3260	100	−1		−110
ברנוביץ 5ש"ח	2640	151	−40	−1.5	−251
דנקנר 1.0	6800	25.0			−25.0
דניה 5שח	190.0	216	−5.0	−2.6	−1350
[illegible]	144.0	2000			+1000
[illegible] 1.0	1047	230	+17	+1.7	+144
[illegible] 5.0	571 תב	355	−39	−6.4	−555
ח.ל.ב 0.1	— הפסקת מסחר —				
ח.ל.ב 0.5	— הפסקת מסחר —				
כלכלית י-ם ושה	325	10200	+5	+1.6	+3624
כלכלית ים אופ 1	128.0	11598	−1.0	−.8	−2471
גב-ים 0.1	5170	1010	+70	+1.4	+833
גב-ים 0.5	4280	133			+215
ישפרו 1שח	4000 תב	440	+250	+6.7	+1514
ישראלום 1.0	— הפסקת מסחר —				
ידרס 1ש"ח	21400	35.0			+15.0
קרן פיתוח 1.0	10650	8.0			−5.0
לובר 1ש"ח	5160	143	−30	−.6	−162
לובר 5ש"ח	2030	486	−22	−1.1	−1912
מ.ת.ב 1.0	— לא נסחר —				
מ.ת.ב אופ 2	— לא נסחר —				
מ.ת.ב אגח א	— לא נסחר —				
מאורי בניה 1.0	— לא נסחר —				
מישכאל 1שח	343	1537	+11	+3.3	+2537
מישכאל 5שח	148.0	4217	−6.0	−3.9	−2035
מישכאל אופ 1	1800	108			−87.0
מנרב 5.0	1242	5649			−1154
מר-לו 1.0	440 תב	200	−33	−7.0	−200
קרינסקי 1.0	190.0	4256	+1.0	+.5	+1620
קרינסקי 5.0	460	6139	−8	−1.7	−6217
ליפשיץ 1שח	304	9576	−3	−1.0	−9202
ליפשיץ 5שח	209	7995			−2825
ליפשיץ אופ 2	107.0	33625			−20185
ליפשיץ אגח 1	4630	311	+30	+.7	+180
נאות אביב 0.5	341	6200			−1697
סהר החזקות 1.0	870	691	+10	+1.2	+81.0
סוף 1.0	— הפסקת מסחר —				
עפר ופלע 1.0	— הפסקת מסחר —				
קרסיה 1ש"ח	3434	30.0	+34	+1.0	+5.0
קרסיה 5ש"ח	1510	1000	+1	+.1	+1200
רוגובין ושה	430	950	−2	−.5	−8671
רוגובין 5שח	229	3936			+1011
רוגובין אופ 2	1200	791	+30	+2.6	+757
רוגובין אגח א	128.0	24000	−5	−.4	−31755
אפריקה ושה	46119	25.0	+115	+.3	
אזורים ושה	1108	3831	+6	+.5	
נכסים ובנין 1.0	3670	330	+18	+.5	
הכשרת הישוב 1.0	— הפסקת מסחר —				
כלל בנדלן 0.1	799	1369	+6	+.8	

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	3295	150			−50.0
מטעי הדר 0.5	2880	2.0			−2.0
מהדרין ושה	6700	116			+67.0
מהדרין אופ 1	3850	101	−292	−7.1	−122
נכסי הדרים 1.0	1899	260	+18	+1.0	+2260
פרי-אור 5שח	2560	268	+30	+1.2	+509

תעשייה

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אסם 1.0	2485	2288	−20	−.8	−154
גולדפרוסט ושה	1828	171			+425
גולדפרוסט 5שח	1200	28.0	+22	+1.9	+57.0
דובק בב ש	5830	402			+56.0
דובק בב מ	5810	24.0	−10	−.2	−24.0
זגלבק 1.0	590	1090	+5	+.9	+590
זגלבק 5.0	550				
זגלבק אגח 1	104.0	7600	−3.0	−2.8	−6600
מכשר ברדה 1.0	37100 תב	56.0	+2800	+8.2	+50.0
מכשר ברדה 5.0	28600	11.0			−6.0
יצהר ושה	1285	200	+5	+.4	+73.0
יצהר א 5שח	770	1750	−27	−3.4	−5633
יצהר אופ 2	529	1665			+1665
כנן ושה	644	1360	−1	−.2	−536
כנן 5שח	399	207	+1	+.3	+55.0
סנפרוסט 1ש"ח	19000	25.0	−250	−1.3	−54.0
עסיס ב 5שח	— הפסקת מסחר —				
שלמה אגול 1.0	3030	50.0			−50.0
שמן מבוב א ש'	1980	291	−91	−4.6	−437
עלית 0.1	16437	235	−250	−1.5	

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אתגר וש"ח	620	978	−20	−3.1	−1738
אתגר אופ 2	390	2563	−10	+2.6	+4765
אתגר אגח 1	109.5				+20000
אופים 1.0	725	345	−13	−1.8	−827
אופנת ברוך 1 ושה	• 497	4265	−22	−4.2	−2935
• ביצוע חלקי 94.70%					
אופנת ברוך 5 ושה	384	519	−1	−.3	−240
אופנת ברוך אופא	389	760	−6	−1.5	−660
ארגמן רג ש	13600	51.0	−100	−.7	−46.0
דלתא–גליל 1.0	2975	2859	+50	+1.7	+4108
דלתא–גליל א 3.0	2540	1884	+60	+2.4	+3785
מכוניות באותו 1.	1509		−16	−1.1	−159
מכוניות באותו 5.	825	68.2	−36	−4.2	−168
ויטלגו ושה	331 תב	810	−26	−7.3	−810
ויטלגו 5שח	261 תב	700	−20	−7.1	−425
וורדינון 1.0	• 5959	30.0	+59	+1.0	+58.0
• ביצוע חלקי 73.60%					
זיקית ושה	2340	261	−23	−1.0	−121
זיקית 5שח	1850	686	−30	−1.6	−686
זיקית אופ ב	1110	400	−10	−.9	−400
סופר ושה	324 תב	4190	−24	−6.9	−5672
סופר אופ 1	191.0	2220	−14.0	−6.8	−3289
לודזיה 0.1	3320	61.0			−61.0
לודזיה 0.4	2727	19.0	+27	+1.0	+3.0
ליבה ושה	315	1978	+8	+2.6	+418
מקס 0.1	6250 תב	292	−364	−5.5	−618
מקס 0.5	• 3541	751	+100	+2.9	+552
• ביצוע חלקי 91.50%					
עיט 1.0	500	1458	+14	+2.9	+1638
עיט 5.0	• 277	7352	−3	−1.1	−2205
• ביצוע חלקי 96.80%					
עיט אופ 2	255	2800	+1	+.4	+2900
עיט אגח 1	122.0	6000	−5	−4	−5200
עמק 1.0	325	3500	−5	−1.5	−7252
עמק אופ 1	192.0	6760			−2584
פולגת א 1שח	1755	784	+15	+.9	+170
פולימן א 0.5	12099		+120	+1.0	+13.0
פרנור 1שח	875	318	+15	+1.7	+318
גיבור-סברינה	10800	96.0	+500	+4.9	+115
תעש רוגוזין 1.0	2500	35.0	−110	−4.2	−35.0
פולגת ב 5שח	1047	1431	+10	+1.0	

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אורדן 10.0	10500	207	+100	+1.0	+137
אורדן 50.0	8549	40.0	−150	−1.7	−60.0
אלומית 1.0	7600	100			−100
אלומית 5.0	6138				
כבלים ש	415	11762	+10	+2.5	+11942
התכוף 1.0	703 תב	1350	+64	+10.0	+3774
התכוף 5.0	428	579	+12	+2.9	+1471
התכוף אופ	4002				−2.0

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דיקה 1.0	3698	15.0	−2	−.1	−20.6
דיקה 5.0	1747	25.0	−33	−1.9	−325
קופסאות פח 5ש"ח	4100	684	−124	−2.9	−921
כללי ציון 1.0	— הפסקת מסחר —				
כללי ציון 5.0	— הפסקת מסחר —				
כללי ציון אופ 3	— הפסקת מסחר —				
מודגז 1.0	— לא נסחר —				
כתבת קרמני 1 שח	309	2316	+3	+1.0	+2812
כתבת קרמני 5 שח	179.0	3500	−7.0	−3.8	−4020
מודטק 0.1	41400	27.0			−14.0
מודטק 0.5	16000	55.0	+400	+2.6	+72.0
פקר פלדה 1.0	— הפסקת מסחר —				
קינג 1.0	990	200			−488
קינג 5.0	565	1297			+331
קליל 1.0	2521	1819	+52	+2.1	+1736
קליל 5.0	2199	250	+82	+3.9	+82.0
קליל אופ	1148	431	+1	+.1	+217
קליל אגח	117.0				−1307
שלדות 5.0	7760 תב	169	−641	−7.6	−291
תעשיות לכיש 1.0	925	90.0	+15	+1.7	+1380
תעשיות לכיש 5.0	664	760	+6	+.9	+41.0
קופסאות פח וש"ח	4395	397	−90	−2.0	

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	471000	17.0	−6000	−1.3	−17.0
אלקו 0.1	7680	3.0	−300	−3.8	−3.0
אלקו 0.25 ש	5050	100	−1		−20.0
אלקו 0.25 מ	5000	30.0	+100	+2.0	+50.0
אלקטרה 0.1ושה	2340	1195	−10	−.4	−183
אלקטרה א 0.5שח	1715	782			−180
אלקטרה אופ 5	1348	2441	−20	−1.5	−2690
אלקטרה אגח 3	172.0	12511	−2.0	−1.2	−13371
אזית 0.02ושה	24700	83.0			−79.0
כלל תעש אלקטר.	2440	2219			−154
ספקטרוניקס 1.0	1560	1541			−1325
ספקטרוניקס 5.0	1160	2170			−1477
פייננגנר ושה	673	149	−12	−1.8	−5149
פייננגנר 5שח	482	3500	−10	−2.0	−5000
ציקלון ושה	2060	204	+60	+3.0	+552
ציקלון 5שח	990 תב	564	+70	+7.6	+1142
קבוטסיין ארלך 1.	7400	23.0	−50	−.7	−23.0
קבוטסיין ארלך 5.	3702	47.0	+36	+1.0	+159
ת.א.ת. ושה	1323	576	−10	−.8	−157
ת.א.ת. 5שח	.730	2365			−635
ת.א.ת. אופ 1	19000		+52	+.2	+15.0
תדיראן ושה	857	340	+17	+2.0	+75.0
אלרון 3.0	312711	3.0	−1571	−.5	

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
א.פ.בלילבנין ושה	189.0	17577			−4751
א.פ. בנין אופ א	723	2277	−5	−.7	−2683
א.פ.בנין אגח א	133.5				+20080
אקרשטין ושה	598	3075	−12	−2.0	−3210
אקרשטין 5שח	402	2820			−613
אקרשטין אופ א	602	100			−100
אקרשטין אג"ח 1	135.5	80727			−21509
האחים בולוס ושה	168.0	8986			+9225
אחים בולוס אופו	113.0	9247			+133
בר-כון 1.0	1370	318	−50	−3.5	−1005
בר-כון 5.0	801	281			−54.0
כרמקסטס 1.0	— הפסקת מסחר —				
כרמקסטס 5.0	— הפסקת מסחר —				
מ.ל.ב. 1.0	970	310			−153
מ.ל.ב. 5.0	643 תב	150	−48	−7.0	−150
מדרול השק ושה	630	978	−28	−3.1	−1822
מזאיקה ולפמן 1	— הפסקת מסחר —				
מזאיקה ולפמן 5	— הפסקת מסחר —				
נגב קרמיקה וש"ח	— הפסקת מסחר —				
נגב קרמיקה אופ	— הפסקת מסחר —				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אגן 5.0	2170	718	+20	+.9	+26.0
אליאנס ב 200.0	2250	759	−93	−4.0	−904
גל תעשיות 1.0	727	607	−38	−5.0	−475
גל תעשיות 5.0	528	60.0			+119
גל תעשיות אופ	330	8390	−15	−4.4	−8240
גל תעשיות אגח 1	103.0	18000			−8000
דשנים 0.1	3700	98.0	+100	+2.8	+197
דשנים 0.5	1800	100			−100
חיפה כימיקל 10.0	1015	4507			−568
לימסקי 1.0	2689	50.0			−50.0
מקסימה 1.0	7870				
מקסימה 5.0	5300	133	−200	−3.6	−133
סנו 1.0 ש	27600	18.0	−200	−.7	−18.0
סנו 5.0	23300	24.0			−50.0
פריקלאס ושה	560	2340	−10	−1.8	−8250
פריקלאס אופ 1	200	4899	−1	−.5	−4899
קים ושה	5290	691			+623
קים אופ 1	3160	669			+369
קים אגח 1	111.0	100000			
					−93020
תיא 5ש"ח	3895	429	−200	−4.9	−602
פרוטארום 10.0	57223	157	+2200	+4.0	+64.0
תרו א 5.0	9649	10.0	+449	+4.9	+35.0
כבע 0.01 ש"ח	13158	324			
ים הכלה ושה	3057	967	+30	+1.0	
מכתשים 10.0	921	6768			

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
כתר ושה	242	3622	−3	−1.2	−1986
דפרון 1.0	9021				
דפרון 5.0	6110				
תבגר 1.0	9110	138	+10	+.1	+29.0
יפה ושה	1871	523	+48	+2.2	+900
לביזי אשקלון 1.0	687	1560	+70	+1.5	+1439
מולט ב 0.5	53000	6.0	+2080	+3.9	+15.0
מקמדה 1.0	3100	18.0			−18.0
רים 0.1	492	706	+15	+3.1	+44.0
רים 0.4	276	3315	+9	+3.4	+9092
תעל ב 0.2	21350	279	−100	−.5	−130
מפעלי נייר 10.0	393662	5.0	+1959	+.5	

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אבדין 1.0	394	300			−300
אבדין 5.0	190.0	7517			+307
חרושת יוד ושה	3480	620	+120	+3.6	+560
הג.פולק ושה	1749	140	+100	+6.1	+43.0
הג.פולק 5שח	1470 תב	113	+82	+5.9	+113

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
כור בב 1.0	8720	152			−47.0
כלל תעש אופ 3	185.0	22257			−11336
כלל תעש אגח 6	113.5	21200			−10547
מזבליה ב 0.1	14312	37.0			
כלל תעשיות 1 שח	250	16864			

חברות להשקעה

השקעה ואחזקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אוניק ש	8200				−7.0
אינקובה ושה	67.0	26196	+3.0	+4.7	+104859
אלגר ע"ס וש"ח	1560	180	−18	−1.1	−126
אפיק 1.0	— לא נסחר —				
אפיק 5.0	— לא נסחר —				
גחלת השקע1ש	• 1280	690	+71	+5.9	+730
• ביצוע חלקי 84.10%					
גחלת אופ א	956				−126
גחלת אגח 1	107.0	5855	+3.0	+2.9	+5855
רבבאר וש"ח	655	40.0			−40.0
רבבאר 5ש"ח	468	7.0			+493
חברה לישראל 5שח	4750	370			−230
הלפמן 0.1	121000				
הלפמן 1.0 ש	23700	44.0	−1000	−4.1	−61.0
אכסא א 0.5	24010	43.0	+1010	+4.4	+195
פועלים השק וש"ח	995	5356			−25.0
דיסקונט השק' אופ'	1460	3528	+31	+2.2	+5161
דיסק השק אג"ח	113.5	14170			+12220
מזרחי השק ב	35700	21.0			+29.0
מור השק אגח 124	12659	5.0	+100	+.8	+5.0
חירון ושה	2070 תב		−130	−5.9	−265

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
חירון 5שח	1466	175			−175
יצגא ש	12700	116			−16.0
ירדן א 0.1	— הפסקת מסחר —				
כלל ישראל 50.0	1310	536	−60	−4.4	−469
מגוד ושה	500	450			+63.0
מגוד א 5שח	423	209			−67.0
מגוד אופ ב	229	1000	−6	−2.6	−1000
מגוד אג"ח 1	121.0				
מי השק ש	3050	666	+50	+1.7	+571
מנה א 0.1	9300	111	+300	+3.3	+70.0
סנה 0.5	7065	189			−26.0
פריון ב 0.2ושה	16000	296			−84.0
קרדן ושה	104.5	19484			−246
קרדן 5שח	71.0	5073			−1598
קרדן אופ 2	55.0	41738	+1.5	+2.8	+74242
קרדן אגח 1	102.0	27000			−2000
אידיבי פתוח 2.0	10414	104	+129	+1.3	
אלרן ע"ס ושה	1254	2051	−6	−.5	
חברה לישראל ושה	4891	359	−25	−5	
דיסקונט השק ושה	2806	1021	−21	−.7	
כלל ישראל 10.0	1351	2025	+10	+.8	

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
בזית ס	— הפסקת מסחר —				

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
תהאל 1.0	• 1500	60.0	−61	−5.9	−57.0
• ביצוע חלקי 51.00%					
י.ב.ק.ל. ושה	300	6767			+4257
קנסורטיום 0.1	921 מב		−49	−5.1	−5415
קנסורטיום 0.5	528 מב		−28	−5.0	−34022
קנסורטיום אופ'	168.0 תב	25350	−88.0	−35.5	−69240
שקל ושה	699	606	+20	+3.0	+259
תבל ושה	316 תב	2839	−35	−10.0	−3609

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
בני-הדר וש"ח	167.0	13472	−4.0	−2.3	−21483
בני הדר אופ 1	125.0	8250			+9400
הודיה ישראלית 1	91.0	7570	−5	−.6	−1113

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דקה מיכון 1.0	7742	50.0			+48.0
כלל מחשבים 1.0	8899				
משוב 1.0	415 תב	640	+5	+1.2	+860
משוב אופ 1	290 תב	1000	+31	+12.0	+1150
רסקו ושה	700 תב	2294	−70	−9.1	−2767

נדל"ן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אמבנים וש"ח	1601	1330	+71	+4.6	+649
בן-יקר גת 1.0	• 4900	79.0	+100	+2.1	+106
• ביצוע חלקי 53.00%					
ודוקר 1.0	— הפסקת מסחר —				
ודוקר 5.0	— הפסקת מסחר —				
שיר 3.0	1900 תב	851	−150	−7.3	−851
רסקו מבוב	— לא נסחר —				
רסקו ר.ג	— לא נסחר —				

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
שן-הר 0.1שח	2160 תב	2069	+86	+4.2	+1979
שן-הר אופ א	850	1780	+90	+11.8	+2335

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
כים גליק 1.0	— לא נסחר —				

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אופטגן 5.0	— לא נסחר —				
מתכת כרום 1.0	94.0	38288			−18239
מתכת כרום אופ	31.0 תב	183606			
			+14.0	+82.4	+943000

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אלקל ושה	170.0 תב	1963	−19.0	−10.1	−3775
אלקל אופ 2	77.0	12915	+1.0	+1.3	+3155

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דקסטר 1.0	2146 תב	152	−258	−10.0	−165
נסה ושה	5748 מב		−302	−5.0	−714
ת.ג.ל. 1.0	1863	310			−10.0
ת.ג.ל. 5.0	2900				
אורדע פרינט וש'	— הפסקת מסחר —				

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
כלל וש"ח	615	2550	−8	−1.3	−3382
פז-הן וש"ח	420 תב	4755	+38	+10.0	+12495

השקעה בתעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
מאיר טכנולוגיה	158.0	6951	−3.0	−1.9	−2811

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
[illegible]	570				
[illegible]	200	3211	−19		
[illegible] 1.0	1510	35.0	+15	+1.0	+208
• ביצוע חלקי 48.90%					
ישום וש"ח	214	25282			−4449
ישום אגח–אופ'	135.0	31330	−5.0	−3.6	−52727
[illegible]	— לא נסחר —				
[illegible]	— לא נסחר —				
עין השקעית וש"ח	— הפסקת מסחר —				
עין השקעית 5ש"ח	— הפסקת מסחר —				

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דלק חיפושי [illegible] 1	4350	129	−150	−3.3	−131
דלק חיפושי [illegible] 5	2550	481	−46	−1.8	−464
דלק נפט אופ 2	1650	72.0	−51	−2.7	−107
פז חיפושי נפט	27700	51.0			−6.0
י.ו.א.ל. 5.0	616	29020			−6779
ב.ב.ב 1.0	6259	38.0	+11	+.2	+36.0
ב.ב.ב 5.0	3271	271	−50	−1.5	−311
ישראמקו ב 0.03ושה	6450	141	+100	+1.6	+249
נפטא ש	2900000	3.0	+10000	+.4	+2.0

משתנים

[illegible]		8886	8775	−1.25	412
[illegible]		285	286	.35	7290
[illegible]	5	463	463	1.09	10367
[illegible]	1	11860	11652	−1.75	520
[illegible]	4	2843	2836	.50	2435
[illegible]	2	46254	46119	.25	85
[illegible]	5	1108	1108	.54	6581
[illegible]	2	3670	3670	.49	930
[illegible]		69600	69600	.00	
[illegible]	4	799	799	.76	5769
[illegible]	5	16812	16437	−1.50	475
[illegible]	1	1047	1047	.96	2131
[illegible]		4485	4395	−2.01	397
[illegible]	2	312711	312711	−.50	7
[illegible]	9	13158	13158	.00	1284
[illegible]	2	3042	3057	.99	1507
[illegible]	9	926	921	.00	19788
[illegible]	3	393662	393662	.50	11
[illegible]		14312	14312	.00	37
[illegible]	5	253	250	.00	44864
[illegible]	2	10414	10414	1.25	664
[illegible]	4	1282	1254	−.48	4651
[illegible]	4	4990	4891	−.51	999
[illegible]	6	2806	2806	−.74	2701
[illegible]	8	1348	1351	.75	8025

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מדד היחידה	מדד הפדיון
אב	5874.17	5794.87
אבניה	554.89	552.19
אגת	261.50	256.50
אדיר	1740.68	1706.39
אדום	2869.46	2849.03
אופיר	1980.83	1966.59
אור	445.15	439.38
אורין	147.81	144.90
אורלי	285.03	282.98
אורן	839.00	823.59
אייל	4071.24	3992.73
אירוס	5700.13	5574.91
איתן	766.12	760.53
אלון	625.62	612.75
אלמוג	674.88	670.20
אליסון	104.96	102.48
ארז	391.05	388.48
אס	191.29	187.09
אשל	188.06	184.43
אשדר	258.64	256.18
בדולח	2721.13	2702.40
ברוש	581.60	572.35
ברק	581.58	570.23
ברקת	312.85	310.66
בניים	1607.08	1595.88
גבע	1136.52	1119.70
גדן	446.02	444.21
גיא	10372.95	10219.13
גיל	3499.73	3434.83
גלית	635.63	627.90
[illegible]	426.08	421.93
[illegible]	528.24	524.62
[illegible]	251.88	246.71
הדרך	1540.96	1511.54
[illegible]	270.31	265.21
[illegible]	604.39	596.26
[illegible]	381.44	374.59
[illegible]	479.00	469.86
הדס	443.90	439.70
הדר	550.36	541.01
[illegible]	2764.35	2708.97
[illegible]	21431.38	21113.72
[illegible]	19858.10	19565.10
[illegible]	573.13	569.25
[illegible]	164.10	162.98
[illegible]	138.68	138.29
חלביש	213.90	212.41
חן	146.84	146.55
חופש	1499.56	1485.73
[illegible]	6328.31	6251.41
יובל	448.38	445.72
יהלום	2676.14	2658.16
[illegible]	422.60	418.09
[illegible]	439.55	436.86
[illegible]	386.18	383.61
[illegible]	137.40	136.47
[illegible]	665.84	654.70
כספית	263.91	261.99
כרמל	155.36	152.20
כתר	1256.56	1232.10
[illegible]	4964.28	4890.82
[illegible]	124.37	122.39
לשד	466.13	456.97
[illegible]	1898.05	1859.75
[illegible]	359.89	356.65
מבטח	3874.51	3837.65
[illegible]	263.58	259.53
מגן	3816.21	3780.07
[illegible]	413.22	410.77
מור	2105.16	2074.71
[illegible]	958.58	949.25
[illegible]	27485.98	27084.80
[illegible]		
מעוף	4972.66	4877.59
מעין	770.84	755.96
[illegible]	364.65	362.09
[illegible]	1557.19	1546.02
מרום	122.36	121.78
[illegible]		
נגה	29735.37	29294.45
[illegible]	357.34	354.88
נטע	538.39	527.47
[illegible]	7094.82	6989.74
סביון	698.85	686.84
סגולה	159.00	158.92
סלע	356.17	353.67
סנונית	518.71	515.14
ספיר	418.24	415.86
[illegible]	182.38	181.91
[illegible]	406.93	404.52
[illegible]	891.39	885.37
[illegible]	495.40	488.50
[illegible]	1276.52	1265.86
[illegible]	2761.25	2738.96
[illegible]	485.67	482.91
ערמון	136.70	134.26
[illegible]	1786.35	1775.66
[illegible]	577.92	575.90
[illegible]	519.48	515.84
[illegible]	124.84	123.55
[illegible]	1095.53	1086.49
[illegible]	569.53	561.54
[illegible]	1980.46	1887.65
קלע	2474.25	2468.03
קשת	101.62	100.98
[illegible]	20832.21	20164.83
רימון	131.22	130.98
רקפת	851.98	817.41
רשף	420.68	417.36
שביט	440.51	437.57
שחר	343.86	348.42
שירה	480.77	477.39
שמיר	397.57	394.45
שניר	907.08	894.13
ששון	998.61	975.50
שקד	186.24	182.57
תאנה	277.36	274.87
תדהר	622.23	619.13
[illegible]	536.88	530.64
[illegible]	183.08	182.34
תמר	238.11	235.66
[illegible]		
תרשיש	1471.89	1460.42
תשרי	538.64	535.44

בינו צדיק מדבר

שאלה: אומרים שבבנקאות אתה טוב. אבל בפעילות בינלאומית אין לך כמעט ניסיון.

"תראה, אני מייחס לזה חשיבות גדולה. אני באמת לא הייתי איש העולם הגדול. מה אני יכול לעשות? אין לי ניסיון כמו ליפא. שהקים את כל השלוחות ודיבר שפות וכל זה. אבל. אגיד לך את האמת - אני תלמיד טוב. את זה הכול יודעים. תאמין לי שאלמד כל מה שצריך. זו לא בעיה... אני לא נולדתי עם אנגלית בפה... אבל האנגלית שלי לא הכי גרועה. [illegible] האנגלית שלי רחוקה מלהיות יצוגית. לא היה לי זמן לשבת בחו"ל וללמוד שפה. מה לעשות? אבל אי־אפשר למכור אותי באנגלית. [illegible] אותי על עיסקה שאני לא מבין? אין לך מה לדאוג."

מאת: גדי סוקניק

בהודעות של תנ. יום רביעי, 7.10.87

משתתפים באבלו הכבד של חברנו
רצון ברזילי
במות אחיו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מחוז הדרום

המועצה המקומית יהוד

המועצה המקומית יהוד מודיעה בזה על הרשמה בקובץ הקבלנים והספקים למכרזי זוטא שיפורסמו על ידי המועצה.

קבלנים וספקים לביניהם המעוניינים להשתתף במכרזי זוטא ולהכלל ברשימה הנ"ל מתבקשים להגיש בקשותיהם למזכירות המועצה לא יאוחר מיום 19.10.87.

קבלנים וספקים אשר רשומים ברשימה הישנה מתבקשים לחדש הרשמתם.

מרדכי ליניק
ראש המועצה המקומית יהוד

קבלת מודעות 24 שעות ב דבר

מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דבר דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל' 239952 248518

אלמקס [illegible]

תל־אביב:
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קפה מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים:
מרפאת החמה – הנביא 28 – 523191
חיפה:
יפה – אבן סינא 7 – 672288
פתח תקוה:
קופת חולים כללית – חולים עזרה – 905271
בני־ברק – רמת גן:
קופת חולים כללית – הבנים 25 [illegible] – 782537
בת־ים:
מוזר – הכינה דרך 20 בת־ים – 583360

אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת

שבעון צעיר
השבועון האידיאלי לגילאי 8־13
מומלץ ע"י משרד החינוך
להשיג בדוכני העיתונים - 1.80 ש"ח בלבד!

ספרית מעריב
הופיע בעברית – בעריכת בנימין נתניהו
הטרור
כיצד יוכל המערב לנצח
קובץ מאמרים בנושא הטרור
הספר שהפך לאירוע במאבק נגד הטרור
"מעולה, נחוץ בהבעת הבטחון שהמערב אכן מסוגל לגבור על הטרור." ניו־יורק טיימס

בקשו בחנויות ובספריות מעריב:
תל־אביב, דרך פ"ת 72א',
חיפה, בן־יהודה 29,
באר־שבע, קק"ל 90
ספרים מבית טוב – ספרית מעריב

אנא
אל העיתון שלך את
לא מוותרת
ומה איתנו?

חברת הלואה וחסכון
(לשעבר ישראיאו) בע"מ
ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום 12.10.87 בשעה 11.00 בתל־אביב, רחוב יהודה הלוי 62
על סדר היום:
1. דו"ח מנהלים.
2. אישור המאזן ליום 31.12.85.
3. מינוי רואה חשבון.
בעלי המניות הזכאים להשתתף ולהצביע באסיפה הנ"ל, יפקידו תעודות מניותיהם במשרד החברה לפחות 48 שעות לפני כינוס האסיפה הנוכחית.
ההנהלה

אם יש לך מניות בנקאיות חסומות, כדאי שתזכור כי נוספו להן יתרונות חשובים:
■ הגנת הצמדה
בתקופה שבין אוקטובר 1987 לאוקטובר 1988 תקבל הצמדה לדולר בצירוף תשואה של 9.4% או הצמדה למדד, לפי הסכום הגבוה.
■ נזילות
ב־1.11.87 תירשמנה המניות למסחר בבורסה לני"ע בת"א. כך יהיה בידך למעשה נכס כספי אותו תוכל לממש בכל עת ע"י מכירה בבורסה.
אל תפדה את המניות הבנקאיות לפני שבדקת מה טוב בשבילך
✂ גזור ושמור לעיון לפני ההחלטה
משרד האוצר

עלות סגירת הלביא לא תעלה על אומדני משרד הבטחון

מאת מוריה אבנימלך

מדיונים עם החברות ה־אמריקאיות על סגירת פרוייקט הלביא עולה כי עלות הסגירה לא תעלה על 400 מיליון דולר, כפי האומדנים המוקדמים במשרד הבטחון.

מסתבר כי מלבד חברת פראט אנד ויטני, שהגישה תביעה גדולה — במשרד הבטחון מעריכים כי אין לה בסיס — הדיונים עם החברות האחרונות נעשים באווירה נוחה, ויתכן כי אפשר יהיה לסיים ב־5־10 אחוזים פחות מהאומדן הראשוני של הפיצויים.

בעקבות גידול בעלויות מכירה:

„אליאנס" הפסידה 3.25 מיליון שקל במחצית הראשונה של 1987

מאת מאיר תדמור

יצרן הצמיגים אליאנס מפסיד שנה שלישית ברציפות. מקונצרן כור הפסיד במחצית הראשונה של 1987 3.25 מיליון ש"ח לעומת הפסד של כ־2 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של 1986 והפסד של 6.2 מיליון ש"ח בשנה הקודמת כולה.

היקף המכירות של החברה לא השתנה כמעט, 67.9 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של '87 לעומת 65.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וכ־123 מיליון ש"ח בכל שנת 1986.

במחצית הראשונה של שנה זו מסתמן גידול של 3% במכירות לשוק המקומי, לעומת ירידה של כ־7% במכירות לייצוא בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. המכירות בטונות היו כ־15 אלף טונות במחצית שנה זו וכן גם בתקופה המקבילה אשתקד.

בשתי התקופות נשמר היחס בין המכירות לשוק המקומי — כשליש, לעומת היצוא — כשני שלישים.

בתקופה הנסקרת קטנו הוצאות המימון לכ־2.5% לעומת התקופה המקבילה בה הם היוו כ־7%, אך ההוצאות והעלויות הכלליות גדלו על היקף מכירות דומה. ההפסד למניה היה 0.62 ש"ח לעומת הפסד של 0.30 ש"ח אשתקד.

גביש: כור לא תיקח עבודות במחירי הפסד משיקולי תעסוקה

הקונצרן מתכנן למזג מערכות השיווק של מפעלי המזון והשמנים

מאת דני גוב

כור מבצע מדיניות חריפה של התייעלות. הנהלת הקונצרן מעמידה בימים אלה מפעל אחר מפעל לבדיקה קפדנית מתוך התפיסה שרק מי שיעיל ובר תחרות יוכל להתקיים. "הקונצרן מסתכן פחות ובודק כל תכנית השקעה בשבע עינים", אומר מנכ"ל כור, ישעיהו גביש בראיון לעיתון הפנימי של הקונצרן "בכור אחר".

הקונצרן הפסיק לקבל עבודות במחירי הפסד רק כדי לשמור על תעסוקה. "כל מוצר או הזמנה שאין בהם תרומה למערכת המפעלית, לא יתקבלו".

"זוהי שגיאה עסקית וגם חינוכית לזכות במכרזים במחירי הפסד, מפני שכאשר פועלים עובדים ומקבלים פרמיות הם משוכנעים שהמפעל מרוויח ולא מוכנים להבין שלמרות שיש עבודה העסק מפסיד ואז מגיעים למצבים כדוגמת ולקן הנרסה", אומר גביש.

במסגרת ההתייעלות מתכנן הקונצרן מיזוגים, מיזוג מערכות השיווק של מפעלי המזון והשמנים, למשל. הקושי הגדול נעוץ בצורך לניד עובדים ממפעל למפעל וכן בהתמודדות עם הועדים.

"כל השנים ראינו עצמנו כוורה מנהלת, המקימה מפעלים חדשים, משקיעה בקיימים ומטפלת במפעלים כושלים בעזרי פיתוח, כדי למנוע סגירה", אומר גביש, "באופן כזה צברנו במשך השנים מפעלים עם ציוד מיושן ומוצרים שיגמרו את הכוס".

"גישה זו צמצמה למינימום את האחריות ברמה האישית והמפעלית בכל הדרגים, הרדימה את הצורך בהתייעלות בתקופות נוחות והביאה לתופעות חמורות כמו משבר אליאנס ותסמונת סולתם באחרונה", אומר גביש.

"היום הגענו לנקודת ה'אל חזור' ולכן כור בתורתה עובדיה חייבת לחזור למחירים האמיתיים והמציאותיים. כור איננה חברת ביטוח ולא מוסד לעזרה הדדית שיוכל להתקיים בעזרת כוח עליון", אומר מנכ"ל הקונצרן.

ועד עובדי „מבטחים" תוקף החלטות קרן הגמלאות המרכזית

דורש שיישמר רוב ל„מבטחים" במוסדות הפנסיה המאוחדים

מאת חיים ביאור

לא ניתן לאחד את שש קרנות הפנסיה ההסתדרותיות תוך המשכת הפעילות האוטונומית של הקרנות הקיימות — טוען הוועד הארצי של עובדי „מבטחים" במכתב ששיגר למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר.

מכתבו של ועד העובדים לקיסר נשלח בעקבות החלטה שקיבלה האסיפה הכללית של קרן הגמלאות המרכזית (קג"מ) להתנות את הסכמתה להצטרף לאיחוד של קרנות הפנסיה בכך שהחטיבות בקרן המאוחדת ישמרו על אוטונומיה ומוסדות הקרן המאוחדת יורכבו שלא על פי גודלן של הקרנות המתאחדות.

יו"ד הוועד, אבנר חשאי, החתום על המכתב, מטעים כי ההצעה שההנהלה המרכזית של הקרן המאוחדת תורכב שלא על פי גודלן של הקרנות המתמזגות, כדי למנוע מצב שלנציגי קרן אחת יהיה רוב מכריע היא תקדים המור „כי הנהלה שאינה מייצגת גם אינה מנהלת".

ועד עובדי „מבטחים" דורש שהאיחוד המתוכנן של קרנות הפנסיה ייעשה ללא שמירה על מבנה של חטיבות נפרדות ואף לא באורח זמני. עם זאת תובע הוועד שהמסגרת המינהלית והפרסונלית של הקרן המאוחדת תתבסס כולה על המבנה הקיים של „מבטחים", בנימוק שקרן זו היא הגדולה מבין שש הקרנות ומהווה שני שלישים ממערכת הפנסיה ההסתדרותית. תנאי זה שמציב ועד עובדי „מבטחים" לביצוע האיחוד של הקרנות הוא למעשה הפוך מתנאי שמציבים עובדי קג"מ לקראת האיחוד.

בקרן אחרת, „נתיב", החליטה מועצת הקרן להעביר לידי האסיפה הכללית את ההחלטה הסופית בעניין האיחוד המוצע של קרנות הפנסיה.

כלל תגייס 27 מיליון ש"ח באגרות חוב צמודות מדד

מאת מאיר תדמור

כלל הנפקות לתעשיה, חברה־בת של כלל, הודיעה על כוונתה לגייס סכום של 27 מיליון ש"ח באמצעות הנפקה של אגרות חוב צמודות למדד.

סידרת אגרות החוב, שתעמודנה לפרעון בשנים 1998 עד 2006, תישאנה ריבית צמודה עד 8% לשנה ותנופקנה בדרך של מכרז על קרן אגרות החוב. שיעור הריבית הסופי, המחיר המינימלי וכן האפשרות לבצע את ההנפקה בשני מכרזים נפרדים, ייקבעו על ידי הנהלת כלל הנפקות לתעשיה, בשיתוף עם החתם, על פי תנאי השוק במועד סמוך לפרסום התשקיף.

חברת הפחם וגורם פיננסי יממנו למפעלים הסבה לפחם

מאת דני גוב

חברת הפחם הלאומית תציע למפעלי התעשייה השונים, בשיתוף עם גורם פיננסי, את המימון הדרוש לביצוע הסבת המפעלים לשימוש בפחם במקום מזוט. כך אמר באחרונה, רם רון, מנכ"ל חברת הפחם הלאומית בעת בטכס הסבת מפעל השמנים "טית בית" לשימוש בפחם.

משרד האנרגיה תמך בהקמת המתקן בהיקף של כ־100 אלף דולר. השר שחל אומר בענין זה כי פוטנציאל ההסבה לפחם בתעשיה המקומית נאמד בחצי מיליון טונות פחם בשנה.

הסבת טית בית לשימוש בפחם בוצעה בהשקעה של כשלושת רבעי מיליון שקל. משרד האנרגיה סייע כ־15% מההשקעה והמעבדה לפיסיקה של משרד התעשייה בכ־5%. את היעוץ המקצועי נתנה חברת הפחם.

עזרא ברגר מנכ"ל המפעל אומר כי המפעל צרך עד כה כ־5,400 טונות מזוט לשנה במקום זה יצרוך מעתה המפעל 8,000 טונות פחם, אולם יחסך בהוצאות לאנרגיה בגלל הפרש המחירים בין פחם לדלק נוזלי.

250 נציגים מישראל ומארה"ב במפגש אס"ח בושינגטון

במפגש אס"ח 87, שיתקיים בוושינגטון ב־18־20 לאוקטובר, תציין לשכת המסחר ישראל־אמריקה שנתיים לקיום אזור הסחר החופשי.

יו"ר הועדה המארגנת דוד אבמן מסר על השתתפותם של כ־100 נציגים ישראלים במפגש בושינגטון. 60 יגיעו במיוחד מישראל, והשאר הם נציגים של חברות ישראליות הפועלות בארה"ב, ועוד כ־150 נציגים של לשכות המסחר ברחבי ארה"ב.

בין המרצים בכנס יהיו שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, השר [illegible] לסחר חוץ קלייטון יוטר, שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג, אנשי קונגרס אמריקאים וביניהם — בוב פקווד ותום דאוני, שר העבודה האמריקאי ביל ברוק, נשיא לשכת מסחר ותעשיה ישראל־אמריקה ומנכ"ל חברת IBM יהושע מאור, פליקס זנדמן — נשיא חברת ויישי, אורי מנשה — מנכ"ל [illegible], אלי הורביץ מנכ"ל טבע, משה קרת, מנכ"ל התעשיה האווירית, בני גאון — נשיא קו אופ ואחרים.

אגרקסקו תפתח קו יצוא ליפן היצוא השנה 270 מיליון דולר

מאת דויד מושיוב

אגרקסקו תפתח קו הובלה ליפאן שיוביל מדי שבוע 20 טונות פרחים לארץ זו. יצוא אגרקסקו ליפאן כולל גם כבר אוז ואשתקד הוא הסתכם בסך 3.5 מיליון דולר. יפאן מהווה שוק פוטנציאלי חשוב לייצוא חקלאי ומשרד החקלאות יקים מטה לטיפול בנושא זה. פרטים אלה מסרו אתמול במסיבת עתונאים יו"ר מועצת המנהלים ראובן איילנר ומנכל החברה אמוץ עמיעד.

היקף הייצוא של חברת אגרקסקו השנה יגיע ל־270 מיליון דולר לעומת 220 מיליון דולר לפני שנה. בכמויות הסתכם הייצוא ב־250,000 טונות לעומת 210,000 טונות שנה קודם לכן. לפי תחזיות החברה יגדל יצוא הירקות ויקטן את הצמצום ביצוא אבוקדו השנה.

מתוך רבע מיליון טונות יצוא חקלאי יוצאו 50,000 טונות באמצעות מטוסי חברת ק.א.ל. ו־אל על והשאר באניות קירור.

פאן יוניברס מנסה למכור מערכת הגנה עם "אוזן" אלקטרונית

מאת דני גוב

מערכת הגנה בעלת "אוזן" אלקטרונית ובינה מלאכותית לשימושים צבאיים עשויה להמכר בקרוב לקהיליה הבטחונית בארץ ובחו"ל. המערכת שפותחה על ידי חברת "פאן יוניברס" מתל אביב והמכונה "אודיוגארד 1000" כוללת פיתוח אוזן אלקטרונית בעלת בינה מלאכותית הזהה לתכונות אוזן אדם והמסוגלת באמצעות שיטת זיהוי ושמיעה ממוחשבת לאתר רעשי פריצה, לעבד אותם באמצעות מיקרופרוססור שפותח לצורך זה ולהחליט בעצמה אם רעשי הפריצה הם אמיתיים.

אם האוזן הזו מחליטה שהרעשים אמיתיים היא מעבירה אותם תוך שניות למרכז בקרה מתוחכם, היכול להיות במקום בכל מקום אחר בעולם, ללא הגבלת טווח ומשמיעה לו את את רעשי הפריצה שהיא שומעת. ממרכז הבקרה ניתן באותה עת לפקד ולשלוט על האירוע, למשל, להדליק אורות, לנעול דלתות, לדבר אל הפורצים ולכוון את כוחות הבטחון למקום.

המערכת אומר משה כהן הממציא ובעל החברה, נועדה לפתור את בעית ההגנה על מתקנים שמורים — בעית אזעקת השווא. לפי הסטטיסטיקה העולמית, אומר כהן, 98% מכלל האזעקות בעולם הינן אזעקות שווא ורק 2% הן אזעקות אמת.

11,600 דרכונים ליום הוצאו הקיץ

שיא כל השיאים בהנפקת דרכונים נשבר בקיץ החולף. בעונת הקיץ האחרונה הוארכו 350,000 דרכונים והונפקו 200,000 דרכונים חדשים באמצעות לשכות משרד הפנים ברחבי הארץ.

לשכת משרד הפנים הממוחשבת בכל בו שלום שרתה הקיץ כ־500 אורחים ליום והנפיקה למעלה מ־11,600 דרכונים.

דני גוב

חישובי המכללה הפיננסית

השקל יוסף כלפי כל המטבעות בספטמבר

בחודש ספטמבר 87 יוסף השקל ריאלית ב־0.6% כלפי $ ארה"ב וב־1.1% כלפי סל המטבעות. הייסוף הריאלי הגבוה ביותר מבין המטבעות הנסקרים חל כלפי הין היפני ב־3.1%.

השקל יוסף כלפי המטבעות הזרים גם בתקופה של שלושה, ששה ו־12 חודשים. הלירה שטרלינג פוחתה ריאלית בשנה האחרונה בכ־2%.

פרויקט תיירותי גדול יוקם באתר קומראן

פרויקט תיירותי גדול מתוכנן לקום באזור אתר הקומראן שליד ים המלח. יזמי הפרויקט הם חברי קיבוץ קליה לחוף ים המלח. לקיבוץ יש כוונות להקים מבנה לשחזור הסקריפטוריום — אולם כתיבת המגילות, שאותיים מוצגים נמצאים במוזיאון רוקפלר. כן יש כוונה להקים מרכז מבקרים באזור ים המלח ואולם חיזיון אור־קולי.

כל העבודות הללו מתוכננות להתבצע בתוך כשלוש שנים.

נדל"ן / דני גוב

סולל בונה רוצה לבנות בקנדה

מחפשים שותף פיננסי ל„אבן וסיד"

סולל בונה מקווה לנצל את הגאות בבנייה בקנדה, ובעיקר בטורונטו, כדי להיכנס בה לפרוייקטים של בנייה. עד כה לא עבדה חברת ריינולס, החברה האמריקאית של סולל בונה ארצות חוץ בקנדה.

סולל בונה נמצאת בתנופת בנייה באפריקה כשהיקף העבודות השנתי מגיע לכ־200 מיליון דולר לשנה.

חטיבת הקבלנות של סולל בונה בישראל הצליחה להגדיל את היקף קבלת עבודות בחודשים ינואר־אוגוסט ב־20% לעומת אשתקד וקיבלה הזמנות חדשות ב־8 חודשים בהיקף של 240 מיליון שקל. היקף הפעילות השנתי מגיע ל־300 מיליון דולר ובשנת 1988 צפוי גידול של 10–15 אחוז בהיקף הפעילות.

אם יימשך מצב התפתחות זה תצליח סולל בונה לחזור בקרוב לחלק שלה בשוק הבנייה 18–20 אחוז לעומת 13% כיום ו־10% בשיא השפל שלה.

בינתיים ממשיכה סולל בונה לחפש שותף פיננסי ל„אבן וסיד". בין השאר נשקלת הוצאות החברה לבורסה, והשליטה תישאר בידי סולל בונה.

מוריה אבנימלך

20 יחידות ברובע החדש, כבר [illegible] ליתרת היחידות שטרם החל בבנייתן.

מנהל האתר, מיכה אחוזן, אומר לכתבנו, כי להערכתו יושלם הפרויקט כולו בתוך שנתיים. החברה בונה את רובע צמרת פולג בשכונת רמת פולג על שטח של כ־30 דונם. הבנייה בשכונה מתנהלת היום באינטנסיביות ובמקביל לבנית הקוטג'ים מבוצעות במקום עבודות תשתית. הפרויקט יכלול לקראת השלמתו שישה רחובות, מהם שנים "הולנדיים", תאורת חוצות ושטחי גינון.

מנהל האתר אומר, כי מחירי היחידות, שכבר נמכרו, היו מ־150 אלף דולר ומעלה. באתר יחידות בשני גדלים: יחידה קטנה של 350 מ"ר הכוללת כחמישה עד שישה חדרים, מקלט, פאטיו, חדרי שירות, חצר משק, חניה מקורה וגינה. יחידה גדולה משתרעת על שטח של 420 מ"ר ובנויה בחלוקה פנימית זהה, אך עם שטח גן גדול יותר.

כ־45% מהרוכשים, שכבר קנו יחידות במקום, הם מאזור תל אביב והשאר מאזור נתניה והסביבה.

חברת צמרת פולג מתכננת עתה פרויקט נוסף צפונית לנתניה. מדובר בתכנית לפרויקט בנייה של מלונות וקוטג'ים בחוף מכמורת, שם מחזיקה החברה במגרשים בבעלותה.

ביום הם עוסקים בפיתוח אתרים להקמת כ־28 אלף יחידות דיור, כאשר לגבי 8,700 מהדירות הללו כבר יש הסכמים עם קבלנים לבנייתן ולגבי היתר תהיה ההתקשרות בקרוב. החברה פעילה כיום ב־42 פרויקטים ו־40 פרויקטים נמצאים בשלבי תכנון שונים.

בניין חטיבת המפעלים של סולל בונה באלנבי 126 יימכר

בניין חטיבת המפעלים של סולל בונה באלנבי 126 בתל־אביב הועבר גם הוא לבעלות בנק הפועלים במסגרת העברת הנכסים והקטנת החוב שביצעה סולל בונה. כזכור, גם בניין ההנהלה הראשית באלנבי 110 הועבר לבנק הפועלים במסגרת זו.

מנכ"ל סולל בונה אהוד שילו מבקש להעביר את משרדי הנהלת סולל בונה מחוץ לעיר כדי להסוך בהוצאות.

מוריה אבנימלך

כמחצית הקוטג'ים ברמת פולג נמכרו

חברת צמרת פולג הבונה שכונת קוטג'ים ברמת פולג ליד נתניה, הצליחה למכור עד כה 34 קוטג'ים מתוך 76 הקוטג'ים המתוכננים במקום. כל היחידות שנבנו עד כה נמכרו. כיום מאוכלסות כבר

המינהל מציע הקמת תאגיד חברות בנייה שיפתחו קרקעות

מינהל מקרקעי ישראל יהיה מוכן להעמיד קרקעות לקבלנים ולחברות בנייה תמורת השקעתן בפיתוח הקרקע. ראש המינהל, משה ליפקה, הבטיח לראשי המוסד המאוחד לבנייה, כי יתמוך בתכנית לפיה יקים המוסד תאגיד של חברות בניה, שיעסקו בפיתוח קרקעות דוגמת חברת "ערים" הממשלתית. באשר לעיסקות קומבינציה — לפיהן יקבלו הקבלנים קרקעות ויקצו דירות למינהל, אמר ליפקה, כי הוא מתנגד לכך משום שבעבר כבר ניכשל המינהל בעיסקות מסוג זה, אולם הוא מוכן לבחון את הנושא מחדש למרות הכשלון שהיה למינהל בראשל"צ.

מנכ"ל חברת ערים הממשלתית, העוסקת בפיתוח קרקעות, מסר ביום העיון, כי

זכריה דרוקר יבנה את קניון רויכמן בחדרה

הקבלן זכריה דרוקר חתם חוזה קבלני לבניית שלד הקניון החדש בחדרה. היקף החוזה כ־6.5 מיליון שקל. את הקניון בחדרה בונים האחים רויכמן על שטח של כ־40 אלף מ"ר בהשקעה של כ־30 מיליון דולר.

שטחי הקניון הם להשכרה בלבד ועד כה כבר הושכרו למשביר 3,500 מ"ר לקראופ 1,200 מ"ר וכן הוקצה מקום ל־4 בתי קולנוע.

מלחמה בהון השחור בבנייה

משה הבא המשנה לממונה על התקציבים באוצר הבטיח באחרונה לראשי המוסד המאוחד לבנייה כי האוצר יפעל באורח נחרץ נגד קבלנים בלתי־רשומים, המעלימים הכנסות בהיקף ניכר. ראשי המוסד המאוחד אמרו כי קיימת בשוק תחרות לא הוגנת מצד הקבלנים הלא רשומים שאינם משלמים מס ואינם עומדים בפיקוח מקצועי ולכן יש באפשרותם להתחרות בחברות המסודרות.

התופעה בולטת בעיקר בפרויקטים של "בנה ביתך" כשבעל הקרקע שוכר לעצמו קבלני משנה לביצוע העבודה. הבא אמר כי הוא מודע לבעיה זו ולכן יפעל כי שלטונות המס יפעלו באורח נחרץ כדי לצמצם תופעה זו.

"מליסה" תקים קניון בקרית גת

חברת הבנייה "מליסה" ביצעה באחרונה סקר ממנו עולה, כי יש ביקוש לקניונים גם באזורים מרוחקים. החברה הגיעה למסקנה, כי קיימת כדאיות בבנית מרכזים מסחריים גדולים והיא החלה בתכנון קניונים באזורים מרוחקים, שהראשון שבהם יהיה בקרית גת. קניון זה ישמש אב־טיפוס של כל הקניונים. שתבנה מליסה בעתיד.

„הפועלים" מפעיל טלפון פתוח לבעלי מניות הסדר

בנק הפועלים מפעיל קו טלפון פתוח, שבעזרתו יוכלו מחזיקי ההסדר לקבל מידע על ההסבות שהבנק מציע וייעוץ מבכירי יועצי ההשקעות בבנק.

הקו הפתוח יופעל השבוע בימים ב' ו ג' (5 — 6) בשעות אחה"צ. מספר הטלפון הוא 03־673383. 25 מרכזי הייעוץ המיוחדים למחזיקי מניות ההסדר שהופעלו על ידי הבנק בהלך חודש ספטמבר, ימשיכו את פעילותם גם בחודש אוקטובר בימי שני ורביעי בשעות אחה"צ.

מצפים למחזיקי המניות

דיסקונט מציע 2 מדדים והלוואה

בנק דיסקונט מציע לבעלי תכניות חסכון שיגיעו לסיומן בסוף חודש אוקטובר ולכי שיחליטו לפרות מניות בנקאיות שבהסדר, המעדיפים השקעה מדדית, להקדים ולפתוח חשבון בתכנית ה„רב תשואה" כבר ב־14 לאוקטובר ולשלם בפועל רק בסוף חודש אוקטובר. בכך מקבל החוסך למעשה הלוואה חינם, ללא ריבית עד ל־30 באוקטובר.

חוסכים שינצלו את ההלוואה ויקדימו להצטרף עד ל־14 באוקטובר, יקבלו כבסיס את מדד חודש אוגוסט. בכך ירוויחו שני מדדים — של ספטמבר וגם של אוקטובר האמור להיות גבוה יחסית.

תכנית החסכון היא לתקופה של 26 חודש, צמודה במלואה למדד ונושאת ריבית שנתית של 4 אחוזים.

מפעל קוסמטיקה יוקם באר שבע

מאת אמיר רוזנבליט

שני יזמים תושבי באר שבע, מקימים בימים אלה מפעל לייצור מוצרים קוסמטיים, שישולם בתחילת שנת 1988.

היזמים, מרים קולובסקי וסמי מימרן, מקימים את המפעל בבירת הנגב ומוצריו יושתתו על ידע צרפתי של חברת YMER ERUAL. שמו של המפעל החדש: "מ.ק. עלינה סחר בע"מ".

ראש עיריית באר שבע, משה זילברמן ציין כי העיריה תעודד הקמת מפעלים מצד יזמים נוספים. [illegible] העירייה תעניק למפעל [illegible] ארנונה לשנתיים הראשונות.

„ינשופה של מינרווה" (אלת החכמה) יפרסם מעתה את קרנות הנאמנות של אילנות דיסקונט. אם נראה הינשוף של אילנות „אנושי" הרי זה משום טיפול האנשה שקיבל מידי צוות אמני משרד הפרסום כהן־טמיר האחראי למסע הפרסום תחת הכותרת „השקע בהגיון".

דן אנד ברדסטריט:

2515 חברות בקשיים צפוי גידול של 11%

מספר החברות העסקים בקשיים הגיע, על פי דיווחי דן אנד ברדסטריט בישראל, ל־2515 בסוף חודש ספטמבר. ב־3 הרבעונים הראשונים של 1987 גדל מספר החברות בקשיים ב־7.4% בלבד. תחזית הגידול לכל שנת '87 הינה של 11% לעומת 40.2% בשנת 1986.

עיקר הבעיות עדיין מתמקדות בענף הבניה, בשיווק מזון ובחברות המציעות שירותים עסקיים. חלקן של החברות התעשייתיות ברשימה אינו גדול מחלקן היחסי בשוק.

סך המחזור של החברות והעסקים בקשיים מוערך בכ־3.5 מיליארד דולר.

מרבית החברות (70%) כלולות ברשימה של קשיי נזילות מתמשכים, פיגורים בתשלומים והחזרות שיקים.

פולגת — עליה במכירות ירידה ברווח

מאת סופרת „דבר"

פולגת הגדילה את מכירותיה במחצית הראשונה של 1987 והסתכמו ל־136 מיליון ש"ח בהשוואה ל־121 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 12%.

הייצוא גדל אף הוא והסתכם ב־51.9 מיליון דולר בהשוואה ל־49.5 מיליון דולר במחצית הראשונה של 1986.

הרווח הנקי ירד ל 1.5 מיליון ש"ח בהשואה ל־3.7 מיליון ש"ח אשתקד.

הרווח לפני מס ירד ל־1.9 מיליון ש"ח לעומת 4.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. החברה סבורה כי השואת הרווח הנקי ב־1987 לרווח הנקי בשנת 1986 איננה נותנת תמונה נכונה לשינוי הרווחיות בגלל העובדה שבשנת 1986 חלה ירידה [illegible] מיליון ש"ח, ובשנת 1987 יש תשלום מסים על הכנסות.

שוק אפור / דן שלם

ביקוש ואשראי / לקראת החגים

הפניות הרבות של הציבור לקראת החגים הביאו לגידול רב בהיקף האשראי שסיפקו הבנקים ולגידול הפעילות אצל גורמי המימון העוסקים בניכיון שיקים. מתברר כי הגידול בצריכה הביא גם להעלאת הריבית הממוצעת בשוק האפור, כיון שבשל העובדה שיותר ויותר שיקים חוזרים ללא כיסוי קבעו המממנים שהסיכון רב ובשל כך דרשו ריבית שתכלול גם פרמית סיכון. הסיכון מוערך כיום כגדול במיוחד בענף טכסטיל, ריהוט ואצל סוחרים שמוכרים לציבור בתשלומים ארוכי טווח עד שנה, כאשר כל יחידת תשלום הינה 200 ש"ח ומעלה. לגבי שיקים קטנים הסיכון מתברר כנמוך יותר בשל הדרישה לאשראי מצד סוחרים שונים, וכמעט לא מצד גופים מוסדיים ככו קיבוצים, או גופי מסחר גדולים, השבוע כמעט לא נערכו עיסקאות ניכיון שיקים בפחות מ־5% ריבית חודשית. נודע כי עיסקאות סיטונאיות הוצעו ב־4.2% ומדובר לגבי סוחרים בעלי מוניטין או עמילי מכס. גם עמילי המכס והמשלחים שנהנים משגשוג בשוק מוצרי הצריכה נאלצו לצמצם את המרווח הפיננסי שלהם כיוון שמקורות המימון התייקרו ואילו הם אין ביכולתם להעמיס יותר על הלקוחות, יבואנים או יצואנים, ובשל כך ריווחי המימון שבה תרמו לריווחיותם בעבר — צומצמו.

הבנקים מצידם מעדיפים להערים קשיים על השוק האפור, הן בצד נוח של אשראי לטווחים שונים, כולל אשראי דולרי לטווח ארוך וזאת כנגד בטחונות כבירים ובריבית גבוהה יחסית, ומנגד, הם פועלים לצמצם הפעילות בשוק האפור על ידי הקטנת היקף הערבויות במטבע חוץ שהם מוכנים לתת ללקוחות. ברור שהבנקים מעדיפים לתת אשראי שבו המירווח שלהם גבוה מאשר ערבות בנקאית לצורכי מימון. הריווחיות בהלוואה גבוהה משמעותית, ולפיכך קרה שבתחום הדולרי ישנו כסף רב אך אין מתבצעות פעולות בשל העדר ערבות.

כפי שצוינו, בניכיון שיקים כציעים הבנקים אשראי נוח במחיר סביר, בעיקר בנק המזרחי, וגם אם צריך לתת בידי הבנק מידוות גבוהה יחסית, הרי השוק האפור פועל כיום בצל הבנקים, תוך שבוע צופים כי האשראי לציבור יעלה על 10 מיליארד ש"ח ובשל כך יאלצו גם הבנקים להתחרות על מקורות מימון ואם לא יהיה גידול מתאים בפקדונות השקלים, הרי התחרות כנראה תתמקד בניכיון שיקים, דבר שיפגע כמובן בשוק האפור.

חוגים פיננסיים חוששים כי הריבית תעלה שוב ועיסקאות ניכיון שיקים ייערכו במחירים של 5%–5.5% כאשר כיום רק עיסקאות בודדות מבוצעות ב־4% או פחות, תלוי בלקוח, סוג השיקים שבידיו ופילוג הענפים הקשורים בו.

לא מן הנמנע שבקרוב נגיע למצב שבו הריבית בשוק האפור תעלה משמעותית על הריבית החריגה בבנק ואז יווצר גל חדש של נוטלי מימון שייקלעו לקשיים בשל ריבית גבוהה מדי. בדיעבד מתברר שלקוחות שניצלו את קו האשראי בבנק גם כשלא היה צורך מדי בהם נהגו בתבונה, לאור עליית הריבית הזו.

לגבי מימון צמוד, מתברר כי הקיבוצים אינם נוטלים הלוואות בכל מחיר. גופים אחרים מעדיפים כנראה לפנות לבנקים כאשר הריבית שמשלמים הבנקים על פקדון ל־5 שנים ירדה במקצת מ־7.5־7.7 אחוז. הלוואות לטווח של שנה שניתנות כמעט רק בשוק האפור, נעשות ברמה של 8%־8.75% זאת כשמדובר בבטחונות מעולים כמו ערבות בנקאית, או בריבית של כ־10% כאשר מדובר בבטחונות אחרים. בין היתר מבסרי שיקים עוקבים. לגבי המימון הצמוד מעריכים כי הביקוש לא יגבר כל עוד הריבית השיקלית הממוצעת תעלה על 12% ריאלית. ירידה במרווח הפיננסי של הבנקים תקטין כמובן את הכדאיות בשימוש במקורות צמודים אם כי עדיין אין מקור שיקלי לטווחים בינוניים ומעלה, כאשר מפעלי התעשייה מעוניינים בהלוואות ליותר מ־10 שנים.

שערי מטבע חוץ ביום 04.10.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.56	1.63	1.56	1.64	1.56	1.63	1.5970	1.6170	1.5970	1.6170	1.5970	1.6171	1.6079
1 מארק גרמני		0.85	0.88	0.85	0.89	0.85	0.89	0.8665	0.8774	0.8668	0.8776	0.8653	0.8762	0.8717
1 לי"ש		2.52	2.64	2.54	2.66	2.55	2.67	2.5887	2.6212	2.5896	2.6219	2.5959	2.6286	2.6283
1 פרנק צרפתי		0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2603	0.2635	0.2604	0.2637	0.2600	0.2632	0.2619
100 ינים יפאניים		1.06	1.11	1.07	1.12	1.07	1.12	1.0882	1.1019	1.0890	1.1026	1.0886	1.1023	1.0950
1 גולדן הולנדי		0.75	0.79	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7700	0.7797	0.7696	0.7792	0.7989	0.7785	0.7748
1 פרנק שווייצרי		1.02	1.06	1.02	1.07	1.02	1.07	1.0394	1.0524	1.0411	1.0541	1.0404	1.0535	1.0471
1 כתר שוודי		0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.2474	0.2505	0.2475	0.2506	0.2473	0.2504	0.2490
1 כתר נורבגי		0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.25	0.2368	0.2398	0.2371	0.2401	0.2369	0.2399	0.2386
1 כתר דני		0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2252	0.2280	0.2256	0.2284	0.2254	0.2282	0.2269
1 מארק פיני		0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3603	0.3648	0.3605	0.3650	0.3602	0.3647	0.3630
1 דולר קנדי		1.19	1.25	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2205	1.2358	1.2221	1.2373	1.2200	1.2353	1.2295
1 דולר אוסטרלי		1.07	1.18	1.10	1.18	1.10	1.18	1.1347	1.1489	1.1354	1.1496	1.1358	1.1500	1.1433
1 ראנד דרא"פ		0.50	0.60	0.46	0.78	0.49	0.68	0.7674	0.7770	0.7660	0.7756	0.7665	0.7762	0.7712
10 פרנקים בלגיים		0.41	0.42	0.40	0.43	0.40	0.43	0.4153	0.4205	0.4173	0.4225	0.4174	0.4227	0.4201
10 שילינגים אוסטריים		1.20	1.26	1.21	1.27	1.20	1.27	1.2297	1.2451	1.2294	1.2448	1.2299	1.2453	1.2378
1000 לירטות איטלקיות		1.17	1.23	1.18	1.25	1.18	1.26	1.2008	1.2158	1.2021	1.2171	1.2014	1.2165	1.2084
1 „סל" (ECU)		—	—	—	—	—	—	1.7990	1.8216	1.7989	1.8213	—	—	1.8115
1 דינר ירדני		4.43	4.70	4.52	4.81	4.46	4.76	—	—	—	—	—	—	4.5986
10 לירות לבנוניות		—	—	0.09	0.10	0.04	0.06	—	—	—	—	—	—	0.0536
1 לירה מצרית		0.66	0.71	0.67	0.71	0.63	0.68	—	—	—	—	—	—	0.7346

החינוך הממ"ד מתמוטט: תוך עשור עלול להיעלם; תלמידים בורחים

מאת יעל פישביין, כתבת „דבר" לענייני חינוך

מערכת החינוך העל יסודי דתי בהתמוטטות: תוך עשור עשוי החינוך הדתי העל יסודי אינטגרטיבי להיעלם ומערכת חינוך זו תתחלק לבתי ספר לטעוני טיפוח מחד גיסא ולישיבות ואולפנות סלקטיביות מאידך גיסא. באחרונה נסגרו בתי ספר כאלה בכפר סבא, בהרצליה, באילת ובירושלים. בבתי הספר שנותרו הולך ופוחת מספר התלמידים. בפתח תקווה ובתל אביב „בורחים" מבתי הספר תלמידי שתי כתות מכל מחזור לטובת הישיבות והאולפנות.

התלמידים הטובים מבתים מבוססים ברובם ממוצא אשכנזי נשלחים מגיל 12 לישיבות ולאולפנות, ואילו בתי ספר מקיפים דתיים בעיירות פיתוח ובתי ספר אינטגרטיביים עירוניים נותרים עם התלמידים החלשים ביותר רובם משכבות עניות וממוצא מזרחי. כ־15 אחוז מתלמידי בתי הספר האינטגרטיביים הדתיים עוזבים אותם מדי שנה לטובת הישיבות והאולפנות. הרוב המוחלט של תלמידי בתי הספר הללו, כ־80 אחוז, הם טעוני טיפוח. נתונים אלה מסרה אתמול במסיבת עיתונאים בתל אביב יו"ר ארגון המורים העל יסודיים שושנה בייר.

יו"ר ארגון המנהלים, בנימין ולה, הזהיר כי הידלדלות בתי הספר האינטגרטיביים העל יסודיים בחינוך הדתי פוגעת קשות בציבור הדתי השפוי שכן הישיבות והאולפנות הן קיצוניות מבחינה דתית ולימודי החול בהן לתלמידים מצומצמים, אולם גם ההורים היותר מתונים נאלצים לשלוח אליהן את ילדיהם שכן בתי הספר האינטגרטיביים הדתיים מדולדלים מתלמידים טובים ומתוכניות לימוד מעשירות. בישיבות ובאולפנות פחות משקלם של לימודי החול כמו ספרות, הסטוריה וגיאוגרפיה, על חשבון הגדלת משקלם של לימודי הקודש ואילו בבתי הספר הדתיים האינטגרטיביים נאלצים ללמד רק מקצועות הנכללים בבחינות הבגרות.

ראשי ארגון המורים טענו כי התמוטטותה של מערכת החינוך העל יסודית האינטגרטיבית בחינוך הדתי מוזנת מרצון ההורים המבוססים לברוח מאינטגרציה עם בני השכבות החלשות. גם מורים דתיים, המלמדים בבתי ספר על יסודיים אינטגרטיביים, שולחים את ילדיהם לישיבות ולאולפנות בגלל התמוטטות החינוך הדתי. ראשי הארגון קראו לשר החינוך לבלום את התהליך בהגבלת הבריחה מבתי הספר האינטגרטיביים בחינוך הדתי וכהורמת תקציבים.

מספר חברי ההסתדרות 1.6 מיליון; ארטור ישראלוביץ' יו"ר לשכת המס

התייעלות של 125 אחוז בהוצאות

ארטור ישראלוביץ'

הוועדה המרכזת קיבלה אתמול את המלצת מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר ובחרה את גזבר ההסתדרות ארטור ישראלוביץ' כיו"ר לשכת המס המרכזית במקום ח"כ אליהו שפייזר. כן מונתה ללשכה מועצת מנהלים חדשה.

קיסר אמר שכיוון שהלשכה היא הזרוע הכספית של ההסתדרות, מן הראוי שגזבר ההסתדרות הוא שיהיה יו"ר לשכת המס כשלידו תכהן מועצת מנהלים, בת 13 חברים, מורכבת מאישי ציבור. יוסף ריקה ימשיך לכהן כמנהל הלשכה ובהנהלה יהיו אנשי לשכת המס באישור מועצת המנהלים.

ריקה מסר שמספר חברי ההסתדרות בינואר 1987 הגיע לכ־1.6 מיליון. כן ציין כי הוצאות לשכת המס מסך כל ההכנסות, שעמדו ב־1974/5 על 9.71 אחוזים, הגיעו ב־1986 ל־4.30 אחוז כלומר שעור התייעלות של 125 אחוז בכל הקשור להוצאות.

ריקה ציין כי 36 אחוז מחברי ההסתדרות משלמים 15 אחוז מסך כל ההכנסה של לשכת המס, בעוד ש־64 אחוז בעלי הכנסות גבוהות יותר משלמים את רוב הסכום הנותר.

גדעון בן־ישראל אמר כי 84 אחוז מהמצטרפים להסתדרות הם צעירים בגילאי 24־18 וכי שיעור זה של מצטרפים צעירים מחייב גם מתן תשומת לב מיוחדת לחברים החדשים. כן ציין כי כתוצאה משינויים במפה הארגונית חל גידול של 90,800 חברים במועצות הפועלים.

שאול בן־שמחון עמד על הצורך להגביר את ההדרכה של ציבור העובדים עם ההסתדרות, דבר שיגביר גם את ממדי ההצטרפות אליה.

פורום פוליטי לפעילי „עבודה" בקריית שמונה ובקיבוצי הגליל

עורך „מבט לקריה" התלונן במשטרה על גניבת חומר־תחקיר על קיבוץ

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

פורום פוליטי ראשון מסוגו המשותף לפעילי מפלגת העבודה בקריית שמונה ובקיבוצי הגליל הוקם בימים האחרונים בגליל העליון. בפורום תריסר חברים מהקריה ומקיבוצי האזור ולדברי מייסדיו הוא הוקם, בין השאר, כאחד מלקחי הסערות הציבוריות בין תושבי העיר והקיבוצים באצבע הגליל.

הפורום יעסוק בעיקר בנושאים בעיתיים הקשורים לקריית שמונה: תעסוקה, ביטחון ונושאים כלכליים מקומיים וארציים. בכוונת היוזמים להשפיע גם על מוסדות המפלגה ושריה לטובת איזור אצבע הגליל.

בינתיים התלונן אתמול במשטרה שמעון עשור, עורך השבועון „מבט לקריה" בקריית שמונה, שעורר לפני מספר שבועות סערה גדולה במאמר שטנה נגד הקיבוצים, כי אלמונים פרצו למשרד המערכת ביום הכיפורים וגנבו מסמכים הקשורים לתחקיר שעורך העיתון נגד אחד מקיבוצי האיזור.

עשרות מפעלים פונים לתעשיינים – להלוואות

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של „דבר"

הבנקים מגלים באחרונה עניין בהגברת ההלוואות למגזר התעשייתי. עשרות מפעלים פנו באחרונה לאגף הכלכלה וסחר חוץ בהתאחדות התעשיינים כדי לקבל הלוואות והיא מעמידה אותן באמצעות בנק לאומי.

בהתאחדות מקווים כי הסכמת בל"ל לעשות זאת מבשרת גישה חדשה בבנקים לפיה תורחב פעילות ההלוואות למגזר התעשיה.

באחרונה הגיעה ההתאחדות להסכם עם בל"ל לפיו ילווה בסך כולל של 25 מיליון דולר לתעשיינים חברי התאחדות ובהמלצתה בתנאים מועדפים.

מנהל המחלקה לכלכלת תעשיה ועסקים בהתאחדות עופר ידקוני אומר כי ההלוואות נועדות לסייע למפעלים בהשקעות, בציוד, בנכסים וביצירת תשתית לצמיחה. פעילות זו היא המשך של הנפקות אגרות חוב שביצעה ההתאחדות לטובת חבריה בשנים 87־86 בסך כולל של כ־70 מיליון דולר.

עונת ההדרים החלה ביצוא אשכוליות מבכירות

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

עונת יצוא ההדרים החלה לפני יום הכיפורים בצאת אניית קירור עם משלוח אשכוליות מבכירות לבנות האדומות לארצות אירופה. השנה תגיע כמותן ל־1.1 מיליון תיבות. לפרי המבכיר מצטרף גם זן הפומלית שהשנה יגיע לחצי מיליון תיבות.

יהיה גם גידול ניכר בזני הדרים חדשים שפותחו בשנים האחרונות ומיועדים להגדיל את הכנסות החקלאים ולהתמודד עם התחרות הספרדית. כמות זנים אלה תהיה חמישה מיליון תיבות, 13 אחוז מכלל יצוא ההדרים – 41.5 מיליון תיבות.

חלקם בהכנסה יהיה 35 מיליון דולר, 17 אחוז מההכנסה מיצוא כל הזנים – 210 מיליון דולר, חמישה אחוזים יותר מאשתקד.

במסגרת פעולותיה ליעול ועידוד שיווק ההדרים השנה מתכוונת מועצת ההדרים השנה לשלש את היקף שיווק ההדרים במרכז ההפצה בגרמניה, שיופעל החל בנובמבר השנה עד מחצית יוני 1988.

המאוחדת מחקה מיבצע הקו הפתוח של קופ"ח הכללית

מאת [illegible], כתבת „דבר"

המבצע המסורתי של קופת חולים הכללית „קו פתוח לבריאות הציבור" ייערך היום, לא מחר, כתמיד, בגלל נסיונה של קופת חולים מאוחדת לחקות את היוזמה המקורית של הכללית – מסר אתמול הדובר שלה דוד תגר.

מזה עשרה חודשים עורכת קופת חולים הכללית מיבצעי „קו פתוח" בנושאים רפואיים שזכו להיענות רבה של הציבור ולהד רב. בלשכת הדובר נדהמו אתמול לראות בעיתונים מודעות זהות בצורתן ודומות בתוכנן למודעות „הקו הפתוח" של קופת חולים הכללית המודיעות על „הקו" של קופת חולים מאוחדת שייערך מחר באותן השעות בהן נערך „הקו הפתוח" של קופת חולים הכללית. השוני היחיד היה במודעה על השתתפות [illegible] במיבצע לעומת השתתפותם של רופאי קופת חולים הכללית ב„קו" שלה.

במכתבים ששלחה אתמול קופת חולים הכללית למנכ"ל קופת חולים מאוחדת ולפרסומאי שלה דורשת הראשונה הפסקה מיידית לאלתר „השימוש ברעיון שלנו אינו אתי, נוגד כללי האתיקה בין גופים רפואיים ובין מפרסמים, פרסומאים ואנשי יחסי ציבור", נאמר במכתבים.

„הגיע הזמן להרוג אותו" – אמר אחד משני החשודים ברציחת גיסמן

מאת יוסי ליבוביץ סופר „דבר"

שני החשודים ברציחתו של יוליק גיסמן (42) מקריית מוצקין בערב יום הכיפורים הם אלונן איסטחוב (36) ואיליה פוקס (37), שניהם מקריית מוצקין. זאת מסר אתמול, בעת הארכת מעצרם בבית משפט השלום בחיפה, מפקח דוד סולטן שאמר כי בידי צוות החקירה בראשותו של פקד דודי לנר חומר ראיות רב הקושר את השניים למעשה.

איסטחוב אמר כי היה בחדר אחר, לא בחדר שבו נרצח גיסמן. „הייתי שתוי והלכתי לישון. בכלל לא השתתפתי בהריגה". פוקס אמר: „היה לי אתו חשבון, עם האדם הזה. הגיע הזמן להרוג אותו. הייתי שתוי אבל אני עצמי הרגתי אותו. רציתי לברוח אבל לא יכולתי".

מפקח סולטן העיד כי איסטחוב סייע בשטיפת הדירה לאחר ביצוע הרצח וכן סייע בסילוק הגופה, והחשוד הכחיש עובדה זו.

השופט רם סביר אמר בהחלטתו כי מחומר הראיות עולה כי השניים אכן השתתפו במעשה הרצח. הוא הורה להאריך את מעצרם כבקשת המשטרה ל־15 יום.

ההסתדרות תארגן הפגנת מוגבלים ונכים המועסקים באמצעות „המשקם"

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

ההסתדרות מתכוננת לארגן הפגנה של נכים ומוגבלים המועסקים במפעלים שונים באמצעות חברת „המשקם" בגלל אי־היענות החברה לדרישתה כי יועלה שכרם.

ההחלטה על ההפגנה מול משרדי „המשקם" בתל־אביב ולשכתו של שר העבודה והרווחה בירושלים עומדת להתקבל היום בישיבה של נציגי מועצת פועלים אצל המחזיק בתיק עובדי „המשקם" בהסתדרות, דוד ציצוביץ.

בין ציצוביץ לבין הנהלת „המשקם" שורר נתק מוחלט לאחר שהחברה דחתה את דרישתו כי שכרם של 4,000 הנכים והמוגבלים יועלה מ־9.10 ש"ח ליום ל־10.5 למפרע מ־1 באפריל 87'. החברה טוענת כי שכרם של העובדים עלה בשנתיים האחרונות ב־130 אחוז.

משרד העבודה ש„המשקם" כפופה לו, אינו תומך בדרישה. לדעתו יש לתת עדיפות להגדלת מספרם של הנכים והמוגבלים המועסקים באמצעות „המשקם" על פני העלאה בשכרם. ציצוביץ טוען לעומת זאת כי „תוספת של 25 ש"ח בחודש לעובד לא תרושש את החברה".

שושנה דאמרי יקירת שדרות

מאת דני צדקוני סופר „דבר" בדרום

מועצת שדרות החליטה להעניק לזמרת שושנה דאמרי את התואר „יקירת שדרות". חברי המועצה החליטו על המחווה בעקבות היענותה של הזמרת להופיע בהפנינג „הנגב שנ(ע) לשלום" שייערך בעיירה ב־11 בחודש ותרומתה לקידום השלום.

★ מזכיר מועצת פועלי חיפה משה ורסמן יצא בקריאה לכל 12 הרשויות המקומיות אשר בתחום שיפוטה של מועצת פועלי חיפה להוריד לאלתר את המיסוי הגבוה על המפעלים כדי למנוע „בריחת מפעלים" מאיזור חיפה לאזורי פיתוח א, וב אשר מחוץ לתחום שיפוטה של העיר.

תושיית נער בן 14 עמדה לו בהתחמקותו מנסיון־פיתוי

מאת יוסי ליבוביץ סופר „דבר"

תושייתו של נער בן 14 מטירת כרמל הצילה אותו מידיו של ערבי (21) מג'נין שרצה לבצע בו משכב זכר בהזהירו אותו כי בידו סכין.

הערבי פנה לנער ברחוב וביקש ממנו לגשת הצידה מאחר שהוא רוצה להגיד לו דבר מה. הנער סיפר מאוחר יותר כי סירב להצעה. אז אמר לו הערבי כי ברשותו סכין הנמצאת בשקית שבידיו. כדי „להרגיע" את הנער הוציא שטרות בסך 30 ש"ח ואמר לו כי אם ייעתר לבקשתו, הכסף יהיה שלו. הנער לא התבלבל, אמר לערבי לחכות מעט, נכנס לחנות מכולת סמוכה וסיפר לבעליה על המתרחש. הלה הזעיק מיד את המשטרה.

הערבי ראה שהנער בושש להגיע והחל להימלט, אולם בסריקה שערכו שוטרי חיפה נתפס ונעצר.

ביהמ"ש הורה לחלוט הערבות של שלום גניש בסך 400,000 ש"ח

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

שופט בית המשפט השלום בתל־אביב יצחק בראו הורה אתמול לעקל 400,000 ש"ח שהפקיד הקבלן שלום גניש במאי השנה לאחר שהפר את צו השופט על פיו התחייב להגיע לתחילת הדיון במשפטו ב־20 באוגוסט השנה.

גניש, המואשם בעבירות מס חמורות, עזב את הארץ והמדינה ביקשה להוציא נגדו צו מעצר אם לא ישוב לדיון משפטי בעניינו, הפעם ב־4 באוקטובר. אתמול נערך דיון בפני השופט בראו שהורה לחלוט את ה־400,000 ש"ח.

כן הוצא אתמול צו מעצר נגדו ל־48 שעות ברגע שיגיע לישראל. פרקליטו אמר אתמול כי גניש לא שב מסיבות בריאות.

נגד הקבלן תלוי ועומד כתב אישום מ־1981, שלא נדון עד כה בבית המשפט. באחרונה הוגש נגדו כתב אישום נוסף על מתן שוחד לאיש שירות בתי הסוהר, תת־גונדר שלום רודיליץ'.

יצוא יהלומים מינואר 1.5 מיליארד ד' – גידול 23%

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של „דבר"

גידול חד ביצוא היהלומים נרשם מאז תחילת השנה (ינואר־ספטמבר). ההיקף הכספי היה 1.5 מיליארד דולר – גידול של 23 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד, אז היה היקף היצוא 1.25 מיליארד דולר.

גם בחודש האחרון, ספטמבר, נרשם גידול חד – 19.5 אחוז, ב־221 מיליון דולר, לעומת 198.5 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

המפקחת על היהלומים במשרד התעשיה והמסחר צביה דורי אומרת כי ספטמבר היה החודש השני שבו הסתכם יצוא היהלומים ביותר מ־200 מיליון דולר.

הלוויית זרובבל חביב – היום

מאת דני צדקוני סופר „דבר" בדרום

בראשון לציון יובא היום ב־3 למנוחות זרובבל חביב שמת בגיל 95 ביום הכיפורים.

חביב, ששיכל את בנו במלחמת השחרור, היה בנם של רבקה ודב לובמן, ממשפחות המייסדים של ראשון לציון. הוא התחנך בגן הילדים העברי הראשון בארץ שנוסד במושבה, והיה בוגר המחזור הראשון של גימנסיה „הרצליה". שירת כקצין הקלאות בממשל התורכי והיה בין ראשוני המתנדבים לגדודים העבריים. היה ממייסדי ה„הגנה" במושבה שבראש המועצה המקומית שלה כיהן בין השנים 1946־1939. לאחר קום המדינה מילא שליחויות לאומיות. לפני מספר שנים תרם את ביתו לעירייה שהקימה בו מדרשה לתולדות הציונות ו„חיבת ציון".

הבחירות לצירים וסגנים לקונגרס הציוני הל"א ולוועידה העולמית השמינית של תנועת העבודה הציונית

חברי מפלגה רשאים להגיש מועמדותם כצירים או סגני צירים לקונגרס הציוני הל"א ולוועידה העולמית השמינית של תנועת העבודה הציונית – עד ליום שלישי, כ"ז בתשרי תשמ"ח, 20 באוקטובר 1987, בשעה 12.00, ללשכת המזכ"ל.

המועמדים להיבחר במחוזות יגישו מועמדותם ליו"ר המחוז במקום ובמועד שיפורסמו על ידו, המועמדים להיבחר במרכז יגישו מועמדותם למזכ"ל המפלגה, רח' הירקון 110 תל־אביב.

הבחירות במחוזות יתקיימו במועדים שיפורסמו על ידי יושבי ראש המחוזות **ולא יאוחר מיום חמישי כ"ט בתשרי תשמ"ח, 22 באוקטובר 1987.**

הבחירות במרכז המפלגה יתקיימו **ביום ראשון ב' בחשון תשמ"ח, 25 באוקטובר 1987 בשעה 15.00, באולם הקונגרסים בגני התערוכה בתל־אביב.**

כל הבחירות תהיינה אישיות וחשאיות.

שיטת הבחירות ונהליהן יובאו לאישור סופי במרכז המפלגה ביום ראשון, כ"ה בתשרי תשמ"ח, 18 באוקטובר 1987.

להלן החלטות לשכת המפלגה מיום 1.10.87 על הקצאת הייצוג למחוזות:

המחוז	ההקצאה	המחוז	ההקצאה
צפון	3	הנגב	4
גליל מערבי	2	תל־אביב	5
שומרון	3	ירושלים	4
שרון	3	חיפה	5
דן צפון	3	פתח־תקוה	2
דן דרום	2	רמת־גן	2
יהודה	4	תק"מ	7
הדרום	3	מושבים	4

הבטחת ייצוג: מחוז שמכסתו 3 נציגים, יבחר מתוכם לפחות חברה אחת. מחוז שמכסתו 4 נציגים, יבחר מתוכם לפחות חברה וצעיר.

עוזי ברעם
מזכ"ל המפלגה.

קרא בדבר של סוכות
את
מרון בנבנשתי
ואף־על־פי־כן, בלתי הפיך

בליל שבת חול המועד סוכות 9.10.87
אנו חוגגים את יובל הקבוץ
מפקדי צ.ה.ל מתבקשים לשחרר את בנינו ובנותינו המשרתים ביחידותיהם לשבת זו.
קבוץ אושה

לחברתנו אסתר חמו
משתתפים באבלך על מות
אביך ז"ל
בית „דבר"

השתתפותנו באבלם של
המשפחה וחברת „מעבר"
במות
אברהם סחר ז"ל
מרכז תנובה
המחלקה ליבוא

אנו משתתפים בצערן של
משפחת זכאי בנצר־סירני
ומשפחת עקיבא אבני
בגבעת־ברנר על מותו של
בנימין זכאי ז"ל
בית גבעת־ברנר

המועצה המקומית כפר תבור
לשמחה אסף
מזכ"ל המרכז החקלאי
משתתפים בצערך על מות
האחות ז"ל
מיכה גולדמן
ראש המועצה

עם נורית שפרוני
ונירה־זכאי
בני המשפחות
ובית נצר סירני
באבל על מות
האב והסב
בית עין־חרוד מאוחד

אנו משתתפים באבלו הכבד
של חברנו לעבודה ברזילי יוסף
במות אביו
ראובן ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוז תל־אביב
ההנהלה והעובדים

לחברתנו יונס אילנה
איתך באבלך במות
אימך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף [illegible]
ההנהלה והעובדים

רשות השידור
מוסדותיה, הנהלתה ועובדיה
[illegible] אבל בהילקח מאיתנו
משה חובב ז"ל
בונה השידור לשלוחותיו
ומביעים רגשי אהדה למשפחה.

סכנת החלקה!
הגשמים ברכה,
לנהגים סכנה!
■ הקטן מהירות
■ שמור מרחק
■ המנע מבלימת פתע

משרד התחבורה / המינהל לבטיחות בדרכים

דבר היום

שמחה לאידה

יציאתה הקרובה של אידה נודל והגעתה ארצה הן הרבה יותר משמחה אישית ומשפחתית. זה למעלה מעשור ומחצה מבקרת אידה נודל תשומת לב, תמיכה וגאוה שהרגנו מפעולותיהם של ממשלת ישראל ושל אירגונים יהודיים בעולם. מאבקה הנחוש והעיקש להשגת היתר יציאה, למרות סבל גופני, התנכלויות ובדידות בצו השלטונות היה לאחד מסמלי שאיפתם העזה של יהודים להמס את הברזל שבמסך ולהגיע למולדתם.

מעצבי המדיניות החדשה במוסקבה, הבקיאים ברזי התקשורת המערבית, מודעים לחשיבותם של סמלים. בלוח המחירים האנושי שווה קלסתר אחד הידוע לצופי הטלוויזיה (ולפיכך גם לפוליטיקאים) בוושינגטון, בלונדון ובפרנקפורט יותר ממאות ואלפי פרצופים אלמוניים הנבלעים בסטטיסטיקה האפורה שפרשנותה שנויה במחלוקת. רווח על ביטול הסירוב ליציאתן של דמויות מפתח בולטות כמו נודל, ברייזלובסקי או ביגון יכול לצמצם את העוינות לסובייטים במערב יותר מעוד ידיעה שגרתית על כך וכך מאות נוספות של יהודים שיצאו מברה"מ. מיכאיל גורבאצ'וב ועוזריו מנפקים היתרים למנהיגי המאבק בקצב גובר, הן כדי להיפטר מהם והן כדי ליצור אווירה נוחה לקראת ביקור גורבאצ'וב בארה"ב בסוף החודש הבא, כמה שבועות לאחר שינצח במוסקבה על חגיגות השבעים למהפכה הבולשביקית.

במובן אחר, אין אידה נודל סמל אמיתי של היהודי היוצא מברה"מ ולכן אין ההיתר שניתן לה משיב נכונה על השאלה העגומה שלפני יהודי זה, הידוע מאין הוא בא אך לא לאן הוא הולך. אילו סימלה אידה נודל באמת את כל היוצאים, למשל לפי נתוני החודשים האחרונים, היה רק שליש או רבע ממנה מגיע ארצה בעוד כל השאר מרחיק לארצות אחרות ובראשן לארה"ב. עובדה זו מנוצלת בידי הסובייטים ועלולה להכביד עוד יותר מבעבר על המאמץ הישראלי לסייע למסורבים, משום שחקיקה חדשה בארה"ב הכפריעה למהגרים בלתי חוקיים גורמת סינה מסויימת כלפי המהגרים החדשים, הנוהים ממעמד של פליטים בניגוד לכוונתם המוצהרת להגיע לישראל.

מול הפליטה הסובייטית החדשה ניצבת עדיין הקליטה הישראלית הישנה. טרם נמצא פתרון לבעיה זו, משום שאין היא יכולה להצטמצם לתחום קליטת העליה בלא לגלוש למכלול איכות החיים בישראל, לוותיקים ולילידים ממש כלחדשים. אסור שהתלבטות זו תסתיר את העובדה שבמכלול האחר, של הקשר הישראלי־סובייטי, יש בעת האחרונה התקדמות מסויימת המשתקפת הן ביחס למסורבים והן במיסוד מסוים של המגעים בין המדינות. עדיין אין זה קשר ברמה דיפלומטית מלאה, אם כי בין השאיפה הישראלית לשגרירויות לבין ההצעה הסובייטית למחלקת אינטרסים מסתמנת פשרה בדרג קונסוליות. אין ספק שזו התקדמות ניכרת בהשוואה למצב שקדם לגורבאצ'וב. השמחה עם אידה נודל צריכה רק להבליט את המשמעות המדינית והאנושית של ההתקדמות המסתברת.

השמיניות — באוויר

מאת יעל פישביין

התגובה על מכתב השמיניסטים בעניין השירות בשטחים היתה כמעט אוטומטית: „איפה מערכת החינוך?" [illegible] הבטחון השמיניסטים הביעו את דעותיהם כאזרחים. הסכמתי עם התגובה הזאת בכל לבי עד שמורה מהטובות, מהאיכפתיות ומהמעורבות ביותר התמרמרה באוזני: „אינני יודעת אם יש בעולם מצב קשה ומסובך יותר מזה של מחנכי השמיניות. את נדרשת לעסוק בבעיות הפוליטיות הבוערות ביותר, אבל אסור לך לגלות פנים פוליטיות. הייתי רוצה שמשרד החינוך יסביר לי איך עושים את זה. שמישהו יקום ויגיד לי מה הייתי צריכה לומר לתלמידי השמינית שסערו עקב פירסום המכתב".

אינני חושבת שדובר משרד החינוך יכול היה לעזור למורה במבוכתה. בין אם הוא חושב שכותבם של השמיניסטים לכתוב את המכתב בין אם לאו, הוא אינו יכול לפרסם הצהרה ברורה, שהרי מערכת החינוך נדרשת להיות איפו־יסית וכל תשובה שיש בה נקיטת עמדה כלפי תוכן המכתב היתה זוכה מיד לפירושים פוליטיים. האירוע רק זרק אור על איזור הדמדומים של החינוך הפוליטי במערכת החינוך. המחנכים נתבעים לעורר שאלות, להציג גישות סותרות, להעלות טיעונים מתנגשים בלי לחרוץ משפט. החינוך לקראת השירות בצה"ל מתחולל באיזור הדמדומים הזה. נרצה או לא נרצה, השאלות נשאלות והערעורים קיימים. תשובות חד־משמעיות יש רק לקיצוניים מימין או משמאל.

על־אף הקושי, מערכת החינוך מנסה להכין את בוגריה לצה"ל. אגף הנוער של משרד החינוך הוציא חוברת מיוחדת, „טוהר הנשק", העוסקת בבעיות של מוסר לחימה. פרשת כפר קאסם מועלית בחוברת הזאת, תוך דיון עקרוני בבעיות של גבול הציות: האם יש פקודות שחובה לסרב להן ואם כן, איך מזהים אותן. אין עוסקים בחוברת בבעיות הפוליטיות – בעד או נגד מדינה פלשתינאית, בעד או נגד שירות בשטחים – אלא מעלים את שאלת ההתמודדות עם אוכלוסיה אזרחית במלחמה. בין היתר מתואר בחוברת מקרה של מחבלים המסתתרים במערה שעל פתחה הושיבו, כמסווה, אשה בדואית. להרוג או לא להרוג את האשה? שואלים את התלמידים וכל אחד מציג את עמדתו ומעלה נימוקים לחיזוקה. עוד דנים בחוברת בתופעות של ביזה, התעללות באוכלוסיה אזרחית ערבית במחסומים ועניין הטרטורים בצה"ל, מה שמעלה שוב את השאלה של גבול הציות.

רות יצהר, חברת ועדת התכנים של אגף הנוער, שלקחה חלק פעיל בכתיבת תכניות חינוכיות המכינות את השמיניסטים לקראת גיוס, אומרת כי הקו שהנחה אותה הוא שיש להנחיל לצעירים את המסר של משפט כפר קאסם, שעיקרו: „על כל מפקד חייל לדעת כי נשקו מכוון ללחימה באויב ולא לרצח אוכלוסיה אזרחית". לדברי יצהר, מטרת התכנית להעלות את השאלות העקרוניות שבסיטואציית הקיום שלנו בארץ, לעורר את התלמידים לחשיבה ולשיקול מוסרי, ולהוליך את הדיון לכיוון הומאני, בלי לקבוע עמדות ובלי להכריע.

תזה פונו, מורה ומנחת מורים בתל־אביב בנושא הכנת התלמידים לקראת גיוס, אומרת כי המורים עצמם מתחבטים בשאלות, וגם להם אין תשובות נחרצות. בקלות היו המורים נמנעים מלעסוק בבעיות הקשות העומדות לפני חיילי צה"ל, אלא שהלחץ בא מלמטה: התלמידים עצמם מבקשים שיכינו אותם, שידברו אתם על הקשיים הצפויים להם בשירות הצבאי, על הבעיות האנושיות והמוסריות שהמסגרת הצה"לית עתידה לזמן להם. ההנחיה מאפשרת למורים עצמם להתחבט, בלי להגיע להכרעות. הכוונה היא, שיהיו מסוגלים לנהל דיון ללא מסקנות נחרצות, דיון שחשיבותו היא עצם קיומו והעלאת ההיבטים המוסריים של הבעיות.

משרד החינוך רוצה, כפי שכולנו רוצים, שצה"ל יהיה צבא הומאני וכייארי. במציאות זה לא תמיד כך, והבעיה היא איך מתמודדים עם זה. בניגוד להתבטאותה האומללה של מנהלת תיכון עירוני י"א, שמתוכו יצאו חלק מכותבי מכתב השמיניסטים, צה"ל אינו „ערך עליון". שום צבא בעולם אינו „ערך עליון". מותר לעורר שאלות, לתהות, לפקפק; מותר לא לטאטא את הבעיות אל מתחת לשטיח. יותר מזה מערכת החינוך אינה יכולה לעשות. ההכרעות מסורות למצפונו של כל אחד.

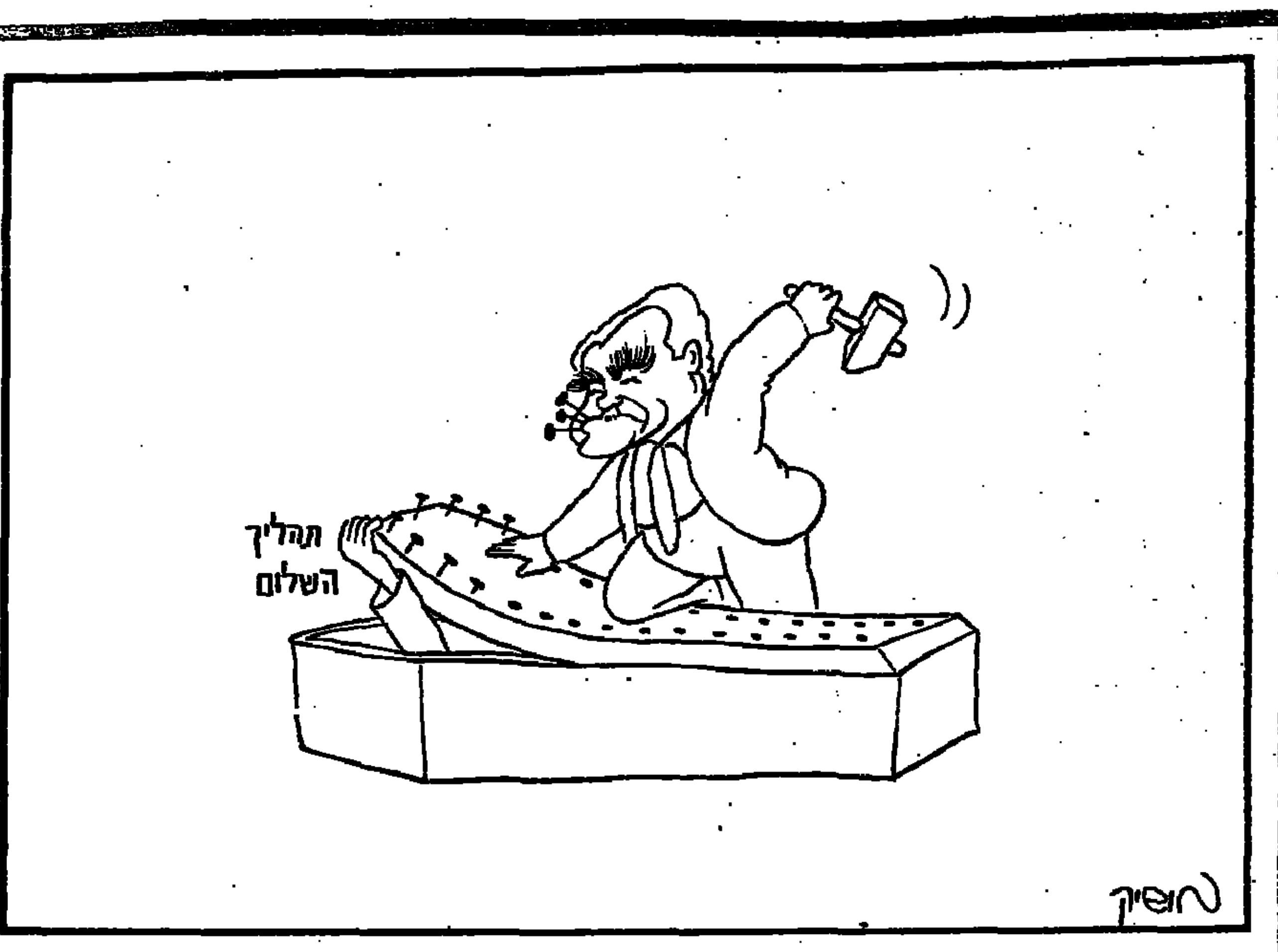

לא יעבדו עלינו

מאת יצחק בדנר

הם לא יעבדו עלינו, הרוסים. אז נותנים סוף־סוף לאידה נודל לצאת לארץ. ביג דיל, באמת. הם לא עושים לנו טובה. תרשמו את זה לפניכם. הם היו צריכים לעשות את זה מזמן. מה הם חושבים לעצמם? שהם ישחררו לנו אסירי־ציון בזה אחר זה ויתירו עליה לישראל ואנחנו נרקוד לפניהם מהיפית? שישכחו מזה. זה לא עושה עלינו רושם. אולי את שולץ ואת פרס התמימים אפשר לרמות בפגישות „חמימות"

עוף הצפי דבר

עם שווארדנאדזה ובגלאזנוסט ובפירוק הטילים. לא אותנו. לא את שמיר, גאולה כהן ועוזי לנדאו. אצלנו, כל יהודי שיוצא משם, הוא רק זרז להגברת המאבק. אנחנו לא ניפול למערכה זו של הולכת־שולל סובייטית. אנחנו לא ניתן להם מנוח. הם, כמו אש"ף, יכולים להציג לעולם את פרצופם האנושי, המתקדם, שוחר הטוב; הם אפילו יכולים להשתנות בפועל. אבל עלינו הם לא יעבדו. אנחנו תמיד נקרא את המזימה הנסתרת שהם זוממים. ואפילו שיתנו לכל היהודים שרוצים בכך לעלות לארץ־ישראל ולהתיישב ביש"ע. ואפילו שיחזרו לקיים יחסים דיפלומאטיים אתנו. ביג דיל. גם כשלא יישאר יהודי אחד לפליטה בגבולות רוסיה, אנחנו לא נפסיק את המאבק העקרוני שלנו. לא. עלינו הם לא יעבדו. אנחנו נילחם בברה"מ בנושא הוועידה הבין־לאומית כאילו אין בעיית יהודים שם, ונילחם בברה"מ בנושא יציאת היהודים משם כאילו אין ועידה בין־לאומית, והעיקר לא לפחד כלל.

בזווית חדה / חגי אשד

דייג בודד על החוף

נראה, שה„לא לזוז" של יצחק שמיר מתחיל לעצבן כמה מהארגונים היהודיים באמריקה. כמה זמן הוא חושב שיוכל לנהוג בהם כאילו הם משה עמירב, או אהוד אולמרט ודן מרידור ואליקים רובינשטיין?

יצחק שמיר היה ידוע ומפורסם כמי שהצטיין תמיד בעצבים חזקים, בסבלנות וגם בשליטה עצמית. לפתע פתאום הוא מתנהג לא כתמול שלשום. מתנפל בעצבנות על ימין ועל שמאל. מה קרה לו?

אחד הסיפורים האופייניים ביותר עליו הוא הסיפור על דייג החכות בג'יבוטי. היה זה בסוף תקופת המנדט בשנת 1947 בחודשי ההסגר מאנס שהוטל על יצחק שמיר ביחד עם עוד ארבעה מראשי אצ"ל שברחו יחד אתו ממחנה המעצר הבריטי באריתריאה. היו שם, כמדומה, אריה בן אליעזר ויעקב מרידור ואחרים. החמישה הצליחו להימלט לג'יבוטי שהיתה אז בשלטון צרפת והצרפתים החליטו על תיקו בקביעת גורלם של הצעירים הנמלטים. הם לא החזירו אותם לידי הבריטים אבל אסרו עליהם לצאת מגבולות המושבה הצרפתית. היות שלא היה להם מה לעשות הם ניסו לבלות חלק מהזמן בדיג דגים בחכות, כמנהג המקום. עד מהרה הוברר להם שזה „בילוי לגויים", לא „בילוי יהודי". לאיזה יהודי יש סבלנות להשליך למים חכה עם פתיון ולא לעשות אחרי זה כלום, אלא להמתין בסבלנות ובלי נוע, לעתים במשך שעות, עד שאיזה דג אידיוטי יקפוץ על הפתיון ואפשר יהיה להעלותו בחכה ברגע הנכון? היחידי מבין החמישה שהצליח בכך היה יצחק שמיר. ארבעת חבריו מראשי האצ"ל חזרו מהבילוי המרגיז הזה בידיים ריקות, עצבניים יותר משהיו [illegible] מנהגו מאז ועד היום: לארוב ולהמתין בלי תנועה עד שאיזה דג יקפוץ לו על החכה. עד שכל יתר הדייגים יתעצבנו ויסתלקו מהמשחק.

לאחרונה התקלקל לו הבילוי הזה. היום לא היה יצחק שמיר מעלה בחכתו אפילו קופסת סרדינים ריקה וחלודה. פתאום הוא מתחיל להרגיש שאין דגים בקטע החוף שהוא יושב בו ושאין לו שותפים לבילוי שלו. שם המשחק עכשיו הוא תזוזה, שינוי, פתיחות. לא רק בברית המועצות. גם בארצות הברית. גם במזרח התיכון. כולם מדברים על הצורך בתזוזה ואף עושים זאת. כולם מרגישים שיש עכשיו שעת כושר בין־לאומית לפתור בעיות, להפחית מתחים וסכנות לשלום העולם, וגם לנסות להתקדם לפתרון הסכסוך הישראלי־ערבי, המעיק על העולם זה עשרות שנים. הסתכלו בסובייטים ובסינים ובפולנים ובהונגרים וביוגוסלאווים וגם ביפאנים. אף אחד מהללו לא פתח בדהרה לכיוון לא ידוע, אבל כל אחד מהם טורח לזוז מעמדותיו הקודמות ולהיראות כמי שזז ומוכן לתזוזות נוספות, אם וכאשר יזוזו גם היתר. כולם זזים ממקומותיהם הקודמים. מי מעט מי הרבה. כולם מגלים נכונות לפתור ביחד בעיות משותפות וכל אחד חש ומבין שעליו לצעוד צעד אחד או שניים, כדי לאפשר את ההתקדמות המשותפת הזאת. כאילו מרחפת מעל ראשו של כל אחד השאלה: מה אתה מוכן לעשות למען קידום השלום והרחקת סכנת המלחמה? כולם, להוציא יצחק שמיר. דמות פאתטית. מתאימה לקריקטורה: האיש הבודד על החוף עם החכה בידו. הדגים אינם וגם הדייגים האחרים נטשו אותו ומשתמשים בשיטות טובות וחדישות יותר.

גם יצחק שמיר חש שהעניינים לא כתמול שלשום. הוא קיפץ לפתע להוף הרומני להשליך את חכתו משם. ניתור מגוחך. איש לא לקח אותו ברצינות. אין שם דגים וגם לא דייגים. ובינתיים היה מוכן [illegible] סוכני אש"ף. ואולי רק עם סוכנים של סוכנים. ואחר כך להכחיש ולגעור ולנזוף במי שעשה זאת למענו ובמקומו. פתאום מתברר מפי מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין, שאפילו יצחק שמיר בינו לבין עצמו מתחיל להבין שהגיע הזמן לזוז מעמדותיו הקודמות. שלטון ישראלי־ירדני משותף ואחר כך „פשרה טריטוריאלית". בלי הצעות כאלה – שמטען פרס הציע אותן כל הזמן – אין על מה לדבר עם ישראל. אבל יצחק שמיר שוב מכחיש ושוב גוער ונוזף. ואיש אינו יודע מה הוא רוצה.

גם חבריו הקרובים מתחילים לאבד את אמונם בו ולייזום יוזמות משלהם. משה עמירב, משלומי אמוני התנועה, הוא סימפטום למה שקורה בסביבתו של שמיר. וגם מיכאל דקל. עם הטראנספר שלו שאינו אלא אבקואציה או להפך. אפילו ותיקי „חירות" מתחילים להרגיש שהעולם כולו זז ומשתנה וגם המצב בשטחים הולך ומשתנה כל הזמן. ולא לטובה. כולם חשים שאי אפשר לחזור ולהשליך פעם אחר פעם אותה חכה עצמה עם אותו הפתיון ששום דג אינו מוכן עוד לבלוע אותו. גם יהודי אמריקה מאבדים את הסבלנות ואת האמון ביצחק שמיר. זה לא עניין של משפטת כזאת או אחרת של הארגונים היהודיים באמריקה כלפי ממשלת ישראל. זה עניין של מנהיגות ושל מדיניות ושל אמון במדיניות ובמנהיגות של ממשלת ישראל – אם ישנה או איננה. כמה זמן אפשר להמתין ולהעמיד פנים שיש מנהיגות ויש מדיניות? כמה זמן אפשר להמתין לממתין הזה? כאשר מאבדים את האמון מתחילים למתוח ביקורת ולהתווכח. לקראת הקונגרס הציוני הוויכוח הזה ילך ויגבר וכל הארגונים היהודיים, אלה הנקראים ציוניים וגם אלה שאינם ציוניים, ישתתפו בו יותר ויותר. הם איבדו את האמון והסבלנות בחוסר המדיניות ובהיעדר ההנהגה של יצחק שמיר. והתגובה הנרגזת והחריפה בלי כל פרופורציה, שלו ושל נושאי כליו הצעירים, לא תחזיר את האמון האבוד על כנו.

גם לג'ורג' שולץ נמאסה קצת הפאסיביות של יצחק שמיר. הסובייטים אינם ממתינים לו. הם פורשים מכמורות ורשתות בדעת הקהל האמריקאית היהודית ועושים מחווה אחרי מחווה. מנסים ומחפשים כל הזמן מה לעשות ואיך לעשות כדי לקדם את מטרותיהם גם במזרח התיכון וגם בזירה הבין־גושית. הם עושים וגם נוחלים הצלחות. השחרור של אסירי ציון ומסורבי עליה הוא עובדה. שחרורה של אידה נודל הוא עובדה מרעישה ומשמחת. זה לא מספיק, אבל זה יותר ממה שנעשה ולא נעשה קודם. ומה יש לשמיר להגיד? אצלו אין שום חדש והוא לא רואה שום חדש אצל אחרים ואם הוא רואה – הוא מתעצבן ונוזף וגוער ומכחיש. אין [illegible] בסדר שהיין ג'ורג' שולץ יבוא לישראל ולאיזור לקראת נסיעתו למוסקבה. יצחק שמיר מודרז להודיע שלא תהיה שום תוצאה לביקור ולא תהיה שום תזוזה לא בעמדת ארה"ב וגם לא בעמדת ישראל. זו הבשורה המשמחת שיש ליצחק שמיר להגיד לעם ישראל לקראת השנה החדשה: שמה שהיה הוא שיהיה. בלי שום שינוי. בלי שום תזוזה. בלי שום נסיון לפתור את בעיית השטחים והפלשתינאים והשלום עם ירדן. שום דבר לא היה ושום דבר לא יהיה.

נראה, שה„לא לזוז" של יצחק שמיר מתחיל לעצבן כמה מהארגונים היהודיים בארה"ב. כמה זמן הוא חושב שהוא יוכל לנהוג בהם כאילו הם משה עמירב, או אהוד אולמרט ודן מרידור ואליקים רובינשטיין? כמה זמן הוא יוכל להמשיך לגעור בהם, להכחיש את מה שהם אמרו ואת מה שהוא יודע שהם חושבים ולא העזו להגיד. לא כולם דגים אידיוטים שמסוגלים לפתוח את הפה רק כדי לעלות על החכה של יצחק שמיר. כולם חשים שיש עכשיו שעת כושר וצריך לנצל אותה לטובת ישראל ולהציע הצעות ולהשתתף במשחק העולמי של תן וקח. כמו כולם. פרט לדייג הבודד על החוף הנטוש, שאפילו קופסות סרדינים ריקות כבר אין שם. דמות גרוטסקית. לא פלא שהוא עצבני ונוזף וגוער בכל העולם, במקום לפשפש במעשיו ובחוסר מעשיו.

הלייבור: לוח ריק

מאת דליה שרון, לונדון

„שעמום" – פסקה העיתונות על ועידת מפלגת העבודה הבריטית. הפעילות העיקרית מתחילה עתה, אחריה, והאגפים הקיצוניים מימין ומשמאל כבר נערכים למאבק

הוועידה השנתית של הלייבור, שהתקיימה בשבוע שעבר בברייטון ונפתחה באווירת כשלון – לאחר ההפסד השלישי ברציפות בבחירות – הסתיימה באווירה אופטימית, בגילויי אחווה ובכוונות לשינוי ברוח הזמן, ובאמונה שהשינויים יוליכו לנצחון בבחירות הבאות.

בתום שבוע של דיונים אמר ניל קינוק, מנהיג המפלגה, לעתונאים: „איננו יודעים מה יהיו התנאים בעוד כמה שנים. אנו מתחילים, יחסית, בלוח ריק". הוא הבהיר שכל היבט של מדיניות המפלגה וכל רעיון ייבדקו וייבחנו והמדיניות תיקבע בהתאם, לתנאים שישררו בבריטניה ובעולם לפני הבחירות הבאות.

קינוק נשאר המנהיג הבלתי־מעורער של המפלגה, על־אף ההתנגדות של השמאל הקיצוני. ביום הדיונים הראשון חיזק קינוק את מעמדו כאשר נבחרה האקזקוטיבה של המפלגה ומספר השמאלנים בה ירד. את ההחלטה בדבר [illegible] המפלגה הגדיר קינוק „יום גדול למפלגה ולדמוקראטיה", אף־כי הצעתו המקורית לא התקבלה – הוא הציע שלכל חבר סניף יהיה קול אחד בבחירת המועמדים (עד כה נבחרו המועמדים על־ידי הפעילים והעסקנים בכל סניף). הצעת־הפשרה שהתקבלה ושקינוק תמך בה קובעת שכוח־ההכרעה של החברים יהיה 60 אחוז וזה של האיגודים המקצועיים 40 אחוז.

בריאן גולד, מי שניהל את מערכת הבחירות האחרונה של הלייבור, מערכה שלכל הדעות היתה מוצלחת יותר מזו של השמרנים, אף־כי „החולה מת", ממשיך לטעון כי על הלייבור להוכיח לציבור הבוחרים שהוא זה שיוליך אותם לעידן חדש. גולד רוצה „לשבות את דמיונו של הבוחר", כפי שעשה וילסון ב־1963. אך ההיסטוריה אינה חוזרת על עצמה, ואין להתעלם מן ההבדלים בין המצב אז והיום. מפלגת הלייבור היתה אז רחבה יותר, מבחינה אידיאולוגית ובינתיים פרשו ממנה חלק מהחברים והקימו את המפלגה הסוציאל־דמוקראטית, שגם היא עומדת עתה לפני פילוג). ללייבור היו אז מוקדי־כוח בכל קצווי בריטניה, בשעה שכיום יש ללייבור ריכוזי תומכים באזורים מסויימים בלבד ואזורים אחרים, שהיו מעוזים של הלייבור, עברו לידי השמרנים. שינוי מהפכני התחולל גם בחלוקת כוח העבודה בבריטניה – התהוו מקומות־עבודה קטנים, שברובם אין העובדים מאוגדים באיגודים המקצועיים; גדל מספר בעלי הבתים הפרטיים, הולך וגדל מספר המחזיקים במניות (יש להניח כי בבחירות הבאות ב־1992 יהיה מספר בעלי המניות גדול ממספר חברי האיגודים המקצועיים). אווירת ה„דטאנט" של שנות ה־60 בין הגוש המזרחי והמערבי חלפה.

על־פי הסקרים שנערכו מיד אחרי הבחירות האחרונות, הגורמים העיקריים שהרתיעו בוחרים מהלייבור היו מדיניותו (ואף חוסר מדיניותו) בתחום הכלכלי ובתחום הבטחון, הקשרים ההדוקים של הלייבור עם האיגודים המקצועיים, הפילוג במפלגה וריבוי הכוחות הקיצוניים בה. הציבור חשש מפני המדיניות המוצהרת של הלייבור להלאמה מחדש של מפעלים שעברו בתקופת תאצ'ר מרשות הממשלה לרשות יחידים, הוא חשש שהלייבור יגדיל את הריבית על המשכנתאות ובכך יפגע באנשים שרכשו בתים בתקופת תאצ'ר, וחשש מהאצת קצב האינפלציה. גם בתחום הבטחון היה חשש בציבור בשל שאיפת הלייבור „לנקות" את [illegible]

אף־על־פי־כן, רוב ההחלטות שהתקבלו בוועידה תומכות במדיניות הישנה. ברוב גדול אושרה מדיניות אי־החימוש הגרעיני של בריטניה, אף־כי לא הוצא מכלל אפשרות, למשל, שימוש בצוללת האטומית „טריידנט", כקלף מיקוח עם הרוסים. כן הוחלט על הידוק הקשרים עם האיגודים המקצועיים. קינוק הצליח לשכנע את החברים שאין הוא חותר ל„אפיזציה" של הלייבור („יאפיס" הוא כינוי לטכנוקראטים הצעירים של ימינו – מעמד המתעשרים החדשים, בעיקר בבורסה ובעסקים) ולנטישת הסוציאליזם. בריאן גולד, חסיד „הסוציאליזם החדש", זכה לקבלת פנים פושרת.

הוועידה הוגדרה על־ידי העתונות „משעממת". הפעילות העיקרית מתחילה עכשיו בתוך הלייבור פנימה: הן השמאל הקיצוני והן הימין הקיצוני כבר החלו להיערך בו למאבק.

נלחמים בנהגים, לא בתאונות

מאת אריה ארד

גם אם רוב דו"חות התנועה מוצדקים, אין הם שייכים דווקא למניעת התאונות, כי אם לתקנות שאין רוב הציבור יכול לעמוד בהן

לפני זמן־מה הזדמנתי לראשון־לציון. במרכז העיר נערך אותה שעה מבצע אכיפה של משטרת העיר. בעברה המערבי של הכיכר המרכזית, המועדת לתאונות, התייצבו שלושה שוטרים במדים ועקבו אחרי התנועה.

מכוניות רבות זורמות שם מרחוב צדדי לרחוב מרכזי. בפינה מוצב שלט „עצור", אבל לא כולם עוצרים. אחד השוטרים התייצב ליד השלט ובעצם נוכחותו גרם לנהגים לקיים את החוק. מי שלא עצר עצירה מוחלטת, התבקש להציג את תעודותיו ואחר־כך קיבל הסבר מפורט על השלט ועל משמעותו וכן על מה שעלול לקרות, אם אין מצייתים לו. שוטר אחר עקב אחרי חציית הצומת המרומזר. נהגים שעברו שלא כדין ברמזור, התבקשו להציג תעודותיהם. אחר־כך ניתן להם הסבר מפורט על פעולת הרמזור ועל הדרך הנאותה לפתור את הבעיות המתעוררות בחציית צומת מרומזר. נעצרו גם נהגים שפנו, בלא שאותתו, או שמשהו ברכבם נראה לא תקין – כגון תאורה לקויה, צמיגים שחוקים וכדומה. רק למקצת מן הנהגים הללו רשמו השוטרים דו"חות: לגבי נהגים רבים הסתפקו בהסברים ובאזהרות.

התנהגותם של שוטרי ראשון־לציון בלטה לטובה על רקע מה שקורה במקומות אחרים. האכיפה נתפסת על־ידי רבים כרישום דו"חות המוני. יש מפקדי משטרה, המודדים את טיב עבודתו של השוטר על־פי כמות הדו"חות שהוא רושם במשך המשמרת. השוטרים בראשון־לציון נראו לי כאנשים הרואים את תפקידם במניעת עבירות, ומנסים בדרך זו למנוע תאונות.

ואמנם, אין דרך טובה יותר למנוע עבירות־תנועה מהצבת שוטרים במוקדים קריטיים. ערי אירופה, שאינן עמוסות פחות מערי ישראל, מלאות שוטרי תנועה. כמעט בכל רמזור נמצאים שוטרים. הם עוקבים אחרי פעולת הרמזור הסמוך, עוצרים את התנועה ברגע הנכון ומזרימים אותה מיד בהתחלף האור לירוק. כך הם גם מונעים פקקים. הדו"חות שהם רושמים מעטים מאד, אבל התנועה זורמת. בכל האפשר וברמזורים המאויישים בשוטרים אין תאונות. בעיני זו האכיפה האמיתית: שוטר מאלץ נוהג בעצם נוכחותו לקיים את החוק, הוא אוכף עליו את החוק.

המשטרה בארץ נוהגת אחרת. אין כמעט שוטרים בדרכים והמשטרה אינה רואה כאחד מתפקידיה לסייע להזרמת התנועה. גם אם שוטר נמצא ברחוב, הוא מעדיף להסתתר ולצאת ממחבואו לאחר שהעבירה כבר נעברה: הוא מחפש הזדמנות לרשום דו"ח. יתר על כן, שוטרים רבים שתפקידם לאכוף את החוק אינם מכירים אותו די הצורך.

האמת המרה היא, שלמשטרה חסרים אנשים מתאימים. בכסף שמוכנה הממשלה להקצות להעסקת שוטרים, אין הטובים מוכנים לשרת, ובלי הטובים אין משטרה. במצב זה נדחק הפיקוד למעשים שלא רק שאינם לכבוד, אלא הם גם אינם מובילים למטרה – כיבוד חוקי התנועה: בגלל המחסור באנשים אי־אפשר להציב שוטרים בנקודות קריטיות. אין די אנשים לפקח על כבישים עמוסים ועל צמתים בעייתיים, אין די ניידות שיסיירו בדרכים. המחסור באנשים מוליד גם חוסר משמעת. יש גבול למה שאפשר לדרוש משוטר, העלול להתפטר אם ינדנדו לו יתר על המידה, ובמקום שוטר שיפוטר, לא בקלות יימצא אחר, כידוע. על־כן לא אחת אנו רואים שוטר שנשלח לסייר בדרכים מנמנם בצילו של אילן נאה בצד הדרך. אחר־כך יורדו לרשום כמה דו"חות על מהירות מופרזת, כדי „לעשות את הזומית שלו".

גם אם רוב הדו"חות מוצדקים באמת, אין

(המשך בעמ' 8)

מי יירש את מ'באו

מאת שלמה שפיר

אם ייבחר מחדש הדיפלומט הסנגאלי למזכ"ל אונסק"ו, צפוי שהחברות תימאס על מדינות מערביות נוספות וגם הן יפרשו מן הארגון שבעת ייסודו אחר מלחמת העולם השניה נתלו בו תקוות כה רבות

אונסק"ו, סוכנות או"ם לחינוך, מדע ותרבות, שנוסדה ב־1946 בפאריס ושמרכזה שוכן שם מאז, זוכה לתשומת־הלב הרבה ביותר בקרב כל המוסדות המקבילים לה שתחת כנפי או"ם. הסיבה לכך אינה רק תחום פעילותה המגוון, המעורר מחלוקות בין 159 חברותיה (אונסק"ו, כידוע, בדומה לארגון־האם שלו בניו־יורק, שסוע גם הוא בין „המועדון" הלא־גדול של מדינות דמוקראטיות לבין המחנה הגדול של „הבלתי־מזדהות", על נסיותיהן השונות, המדינות הקומוניסטיות). בשנים האחרונות מאפילה על אונסק"ו גם הביקורת האישית על מדיניותו והתנהגותו של המזכ"ל הנוכחי אחמד מוכר מ'באו, אינטלקטואל סנגלי, העומד לסיים בחודש הבא את תקופת כהונתו השניה. הנהלת אונסק"ו, המתכנסת בימים אלה בפאריס, תנסה לגבש, בשורה של הצבעות, הסכמה לגבי המועמד שיירש את מ'באו בוועידה הקרובה של הארגון בעוד כחודש. אין זה מן הנמנע, עם זאת, שמ'באו ייבחר מחדש, למרות הציפיות לפרישתו, לתקופת כהונה שלמה או לפחות חלקית.

ארה"ב, בריטניה וגם מדינות מערביות אחרות מתחו בשנים האחרונות ביקורת חריפה ביותר הן על מדיניות אונסק"ו בהנהגת המזכ"ל הסנגלי והן על סגנון הניהול שלו. כמו בסוכנויות או"ם אחרות, גברה באונסק"ו בשנות השבעים ואילך הפוליטיזציה האנטי־מערבית, תוך שימוש בנושאי הגזענות ופירוק־הנשק. גם אנו בארץ חשנו את תוצאותיה של מגמה זו בהחלטות ובצעדים בלתי־ידידותיים. התנגדות נמרצת עוררה במערב התכנית ל„משטר אינפורמציה חדש". ביוזמת הבלתי־מזדהות ובתמיכת המחנה הקומוניסטי, שנתפרשה כנסיון לסתום את הגולל על חופש העתונות ועל פעילותן של סוכנויות הידיעות הבין־לאומיות שבמערב. בהקשר זה כדאי אולי לציין, שהמפלגות הסוציאליסטיות במערב גילו בחלקן הבנה רבה יותר לדרישות העולם השלישי לרוויזיה במדיניות האינפורמציה של הסוכנויות, שהן בעצם מונופולין מערבי. בד בבד התלוננו נציגים מערביים על בזבוז חלק ניכר ממשאבי אונסק"ו במשרדיו של מ'באו בפאריס ובמסעותיו היקרים ברחבי תבל, תוך צמצום פעולות חיוניות במלחמה נגד הבורות ופרוייקטים לשימור תרבותי. הראשונה להסיק מכך מסקנות אופרטיביות היתה ארה"ב, שפרשה מהארגון ב־1984: ב־1985 פרשו גם בריטניה וסינגפור; כתוצאה מכך הפסיד אונסק"ו יותר משלושים אחוז מתקציבו השנתי, בסך 150 מיליון דולר.

רוב המדינות המערביות, שלא שעו לעצת שליחו של ממשל רייגן והעדיפו להמשיך בחברות באונסק"ו, קיוו שעם סיום תקופת כהונתו השניה של מ'באו ייבחר מזכ"ל מתון ויעיל יותר, שיוכל לפתוח תקופה חדשה בתולדות הארגון (אם כי, לשם האמת, צרותיו המינהליות של הארגון לא החלו עם בעל התפקיד הנוכחי: רוב קודמיו נתקלו בקשיים ובביקורת ולא השלימו את תקופת כהונתם). המועמד שצרפת מעדיפה הוא שר החוץ הפאקיסטאני יאקוב חאן, בעל נסיון דיפלומאטי עשיר בוושינגטון, במוסקווה ובפאריס, המצטט את דנטה אליגיירי באיטלקית ואת בודלייר

(המשך בעמ' 8)

מכתבים למערכת דבר

זכות הרבים לא להיכנע למיעוט

מפני כבודו של ש. שלום לא אנהג בו כמנהג המקובל ביחס ל"מכתבים למערכת" ואענה על "שאלותיו". הוא שואל: "האומנם כדאי להרוג וליהרג על הצגת קולנוע?" תשובתי שלי: לא, לא כדאי. אבל אם ש. שלום גם "יודע, שיש חרדים קיצוניים שינסו לחדור במגפיהם גם לחיי הפרט ולישול ממנו את חירותו", הרי עליו גם לדעת, ש"הצגת קולנוע" אינה רק הצגה, אלא אחת הנקודות במערכה נגד החדירה במגפיים וכו'. ועל כך חל הסיפא שבדבריו: "כאן הייתי מבין מלחמה על חירות הפרט ממש באותה נחרצות, שהללו נלהבים בה על קידוש השבת".

ולא רק בחירות הפרט גם מחוץ לאוהלו מדובר, אלא גם בזכותם של רבים שלא להיכנע למיעוט הרוצה לכפות את אורח חייו על הכלל.

ועוד דבר לידיעתו של ש. שלום: ה"חדירה במגפיים" וכו' איננה עוד בחלקים מסויימים בירושלים (ובעוד מקום, או מקומות) בגדר "ניסיון", אלא מציאות-חיים. העידו על כך כל הגירושים של תושבים חילוניים, שאפילו בתוך ביתם לא ניתן להם לחיות כרצונם והם נאלצו לעקור לשכונות אחרות.

אפשר, כמובן, להתפקף לילה אחד בשבוע בהצגת-קולנוע בטלוויזיה, ומבשרי אני חוזה זאת. אולם ה"הסתפקות" היא לפי טעמי האישי בלבד, ואם שכני טעמו שונה מטעמי והוא רוצה הצגה ודווקא בערב הפנוי שלו – זאת זכותו ועליה מותר לו להילחם "באותה נחרצות", כי על כן (כדברי ש. שלום באחד משיריו היפים האחרונים) "כל יום שאני חי – שלי".

ביאליק ואחד-העם, שגם עליהם ש. שלום מסתמך, הם ביאליק ואחד-העם ודבריהם לפני שניים או שלושה דורות בשיחות רעים או במאמר היו אולי יפים בעיתם, אך אין הם פוסקים ראשונים או אחרונים (וגם לא חיבבו ביותר את אלה) ואין אנו חיים כפיהם. דבריהם יכולים להנחות אותנו במחשבותינו, אך לא לחייב אותנו במעשינו ובאורחותינו.

י. פקר
ירושלים

QUO VADIS, שמעון פרס?

חגי אשד ("דבר" 17.9.87) כנסה "לטהר את השרץ". כניעתו של שמעון פרס לתכתיבי הרבנים והרביים מטרתה לזכות בקולותיהם של המפלגות הדתיות בשאלת הוועידה הבין-לאומית. "זה התפקיד שהוא העמיד בראש סדר העדיפויות הלאומי כפי שהוא נראה לו, וזה הכרח לא יגונה". אכנם מטרה זו מצדיקה באמת את האמצעים, אבל רא עקא שהיא מוטעית ביסודה. גם לפי דעתו של חגי אשד "הצלחתו של המהלך הפוליטי הזה הוא רק בגדר סיכוי לא ודאי בעוד שמחירו הוא בגדר הפסד ודאי".

למזלנו, הדתיים במדינת ישראל מהווים לא יותר מעשרה אחוזים של היישוב. בתוך 120 חברי הכנסת רק 12 הם דתיים וחרדים (המפד"ל, ש"ס, אגודת ישראל ואבו-חצירא). מפלגת העבודה היתה זוכה ללא כל ספק במספר קולות גדול ורב של 90 האחוז החילוניים שביישוב לוא שמעון פרס היה יוצא חוצץ במאבק נוקשה נגד הכפיה הדתית, נגד הדתיים ונגד החבורה האפלה והשחורה מורדי אור ואחורי סירוף דתי מזעזע, בחלקם פרזיטים שאינם מביאים כל תועלת למדינה ובחלקם שונאי ישראל.

Quo Vadis, שמעון פרס?

דוד רובנר
חיפה

סבירות נמוכה – גם הפעם?

דבריו של השר שרון בישיבת הממשלה עוררו תגובות נזעמות כפי שר הביטחון רבין ומפי השר וייצמן. לאביתו של דבר ומהדברים שפורסמו באמצעי התקשורת לא עשה השר שרון יותר מאשר העיר הערות מסויימות בדבר הערנות המחייבת את כוחות הביטחון ועל הצורך בשיטת-תגובות על מעשי טרור כאלה כפי שאירע בצומת מגידו.

יתכן, שניסות הדברים לא נעם לשרים. יתכן גם ששרון נשבע כמאסים, אך לגופו של עניין הדובר כאן בנושא הבטחוני הראשון במעלה המעסיק אותנו היום שעה שעה.

הרוצחים מסתובבים בכל מקום והם בוחרים להם קורבנם בצומת דרכים או בכביש צדדי, בלב ירושלים או בשוקי חברון ועזה ובכל מקום בו יבחרו. שרון בתדריע ודורש לתת המחשבה והדעת לדרכי הטיפול ברוצחים אלה, ובשיטות לא קונבנציונאליות, שיטות שיש לשנותן מדי פעם לנועזות יותר ומתוחכמות יותר. מה פסול בזה?

וכשאנו שומעים למחרת את הודעתו המרגיעה כפי ראש הממשלה הקובע, שהכל שפיר ואין כל מחדל בנושא מתחילים אנו להקשיב לדברי השר שרון. ואת בשום שראש הממשלה הצליח להרגיל אותנו זה זמן רב לדעת, שהוא "לא יודע", "לא הובא לידיעתו", הוא "לא היה בסוד הדברים", והספק הוא האם מאחורי ההודעה הנחרצת הזו שלו לא מסתתרת חלילה "אי-ידיעה" מסוכנת שתתגלה לנו לאחר מכן כמו שהתגלו לנו כל היתר.

רצוי להקשיב לדברי השר שרון, דברים שנאמרו בערב יום הכיפורים במלאת פעמיים-שבע-השנים לאותה הערכת-מצב אומללה הנושאת את השם "סבירות נמוכה".

שוניא ברונשטיין
קרית חיים

שוב מייקרים את התחבורה הציבורית

מחירי הנסיעות בתחבורה הציבורית שהועלו לפני חודשיים ב-16% יתייקרו שוב. אנשי משרד האוצר מתכננים כבר "לבצע את הייקור במהלך התקציב הנוכחי" ("דבר" 29.9.87). נטל זה של הוצאה נוספת בתקציב המשפחתי יעמס עוד פעם על מחוסרי מכוניות פרטיות, מעוטי יכולת כספית מהשכבות החלשות, על משפחות מרובות ילדים וגימלאים.

הדהירה "לקיצוץ סובסידיות לתחבורה הציבורית עד למינימום, מעודדת רכישת מכונית פרטית, ש"הנסיעה בה מעיר שדה סמוכה לעיר גדולה, זולה יותר, אפילו לאיש אחד בלבד מאשר באוטובוס.

באחרונה נוספו כ-100,000 מכוניות וכמספר כלי הרכב בכבישי הארץ מגיע כעת ל-850,000, אם לא יותר ("דבר" – "יקר מדי לנסוע באוטובוס", אריה אור, 17.8.87).

מהי הבנמה בכדאיות תחבורתית-תקציבית נלוזה זו? מדוע לא יחפשו אנשי האוצר כיסוי לתקציב בסעיפים אחרים שפורטו לא מזמן על-ידי ראשי ההסתדרות בוויכוח על הסכם השכר? כדי לצמצם באונות הדרכים מתבקשת, להפעיל מבחינה הגיונית, העדפת התחבורה הציבורית על-ידי תוספת סובסידיה, ולא צמצומה, והוזלת מחירי הנסיעה באוטובוסים, כבלם להשוקת הנסיעה במכונית הפרטית.

וקראנו, שגם חברת "אגד" קובלת על ההתייקרויות מפאת התמעטות הנוסעים.

על הסתדרות הגימלאים להירתם גם למערכה זו במרץ רב ובהתנגדות חריפה לביטול הסובסידיות למצרכי יסוד ובמיוחד התחבורה הציבורית. גם בהוצאה מוגדלת זו, מדי פעם בפעם, של שקלים רבים בחודש לצרכי נסיעות ישנה שחיקה ניכרת בפנסיה. למאות אלפים [illegible]

ישראל שיזף
חדרה

עונש לפני הוכחת האשמה?

חרם העיתונאים על בית"ר ירושלים הוא לקח שלטון הכיבוש: עונש קולקטיבי המבוצע לפני הוכחת האשמה.

על העיתונאים להיות זהירים מן המדינאים. מדינאים עיסוקם הפחדה ואיום ואף טבעי שיעסקו בעושק ועיוני (אין זו הצדקה אלא עובדה); העיתונאים תפקידם לייצג את האמת לאורה יהיו/יתחנכו הבריות ויראו את מעללי המדינאים.

אם כך נהגים העיתונאים, כחו עיני הבריות.

אך, אולי, ייצא מתוק מעז ומעשה העיתונאים דווקא ישיל אור: ילמדו אנשי בית"ר ירושלים ומנהיגיה, מה זה עונש קולקטיבי ומה מרגישה משפחה שהורסים את ביתה לפני שפיטת בנה והוכחת אשמתו וללא גזר-דין של הריסה.

מצד אחר, זכותם של העיתונאים לא ללכת למקום שהם מרגישים בו סכנה. לכך אין צורך בהוכחה, דיה ההרגשה.

סעדיה גאה
תל-אביב

מי הם האינדיאנים?

בקטע "אנחנו האינדיאנים פה" ("דבר" 20.9.87) כותב מאיר בראלי "הרי אנחנו האינדיאנים והערבים – הלבנים. הם כבשו את הארץ ואנו בסך-הכל מנסים להחזיר אותה לעצמנו. אנחנו התושבים האוטוכטונים של הארץ הזאת".

עד כמה שידיעתנו ההיסטורית מגעת – הכנענים היו "התושבים האוטוכטונים של הארץ הזאת", ואנו כבשנו אותה במעשה ג'נוסייד כמו שנאמר בתורה "לא תחייה כל נשמה" וכמתואר בספרי יהושע ושופטים.

איני חושב, שדבר זה וכן הכיבוש הערבי (שהיה הרבה יותר הומני מהכיבוש הישראלי) רלוונטיים לחיכוח שבינינו ובין הערבים, אבל ההיסטוריה האמיתית שלנו רלוונטית מאוד לוויכוח שבינינו ובין עצמנו. הצא-אמיתות כגון אלה של מאיר בראלי סוללים את הדרך לפאשיזם ולקנאות דתית הגרועה ממנו.

פרופ' ישראל שחק
ירושלים

לא עוד השתתפות בכיבוש

כאב הלב והמוות מתקומם על אובדן כל אדם, כך גם על חייו של חבר קיבוץ רמות מנשה, שהיה בדרכו הביתה משירות מילואים. נכון עשו חברי הקיבוץ הפעיל בתנועת המאבק למען שלום ושיוויון בהצהירם על נאמנותם לדרכם גם לאחר הפגיעה והאסון דימשיכו במאבק למען דו-קיום בשלום.

ייאמר נא עתה תוך צער: הנאבקים למען השלום והשיוויון חייבים להסיק מסקנות נוקבות: לא עוד השתתפות בכיבוש, הלכה למעשה, כדי לא לתת יד ליצירת רגשות נקם. וייאמר נא תוך אותו צער לפלשתינים: עיצרו את האלימות הבוטה, הבלתי-מבחינה; אך הכיצד אפשר להבחין? רק הימנעות כוללת מאלימות יכולה למנוע "טעויות בכתובת".

יש דרך אחת כשרה, מוסרית וחוקית לשיתוף-פעולה חיובי בין פלשתינים לישראלים: אי-אלימות, למען הסדר סיוורוני וצודק, שהוא הערובות היחידה לביטחון ושלום לכל המעורבים. אי-אלימות היא קודם-כל הימנעות מאלימות ומהשתתפות בארגוני-אלימות לסוגיהם. אי-אלימות היא גם פעולה קונסטרוקטיבית של תיקון-עוול בשטח.

תומא ש"ק
תל-אביב

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

לפני 60 שנה

יד החוסיינים בהתנקשות?

עתוני ה"אופוזיציה" כותבים כי ההתנקשות שנתגלתה בירושלים בחיי חסן צדקי אל דג'אני היתה מכוונת גם נגד ראש העיריה הירושלמית ראג'ב נשאשיבי. עורך ה"פלסטין" עיסא אל עיסא ואחרים. העתונים רומזים על קשרי המתנקשים עם החוסיינים.

על "כשלון היהודים" בתערוכת חיפה

הסופר הירושלמי של "אל סיאסה" (קהיר) כותב על תוצאות התערוכה החקלאית בחיפה: "המציגים הערבים זכו ב-80 אחוזים מכל הפרסים. ואשר ליהודים, הם נחלו כשלון בתערוכה. רק מציגי היינות, הכעבים והסיכורים זכו בא-אלה פרסים".

אפרים של סאקו וואנצטי לאיטליה

ניו יורק. גב' ואנצטי, אחותו של ואנצטי שהוצא, הפליגה לאיטליה כשבידיה מחצית תעודת האפר של סאקו וואנצטי.

לפני 40 שנה

פאראן זוכה

מייג'ר רוי פאראן, שנאשם בהריגת הנער אלכסנדר רובוביץ' ובריצתו, זוכה ביום ה'. בית הדין הצבאי בירושלים קיים התיעצות של רבע שעה עם היועץ המשפטי והחליט שאין יסוד לאשמה וזיכה את פאראן.

ד. בן גוריון באסיפת הנבחרים

ד. בן גוריון אמר בהרצאתו באסיפת הנבחרים, בין השאר, כי יש לנו היכולת לעמוד בפני כל תוקפנות אפשרית העלולה לבוא מתוך ארץ זו, או גם מהארצות השכנות. נוכל לעשות כך רק על ידי גיוס מלא של המשק, כוח האדם, כושר הארגון, ניצול המדע והטכניקה, ההתנדבות הציבורית בזמן הקצר ביותר ובתנופה הגדולה ביותר. אסיפת הנבחרים חייבת לקבוע בשטר בכחון בארץ שיתאים את כל חיינו המשקיים, הציבוריים והחינוכיים לצרכים החיוניים של הבטחון.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

יוצאת לדרך

מתי פרנקו, עתונאית, עולה חדשה מבלגיה, תנחה את מגזין הטלוויזיה החדש "כל ישראל – מגזין על העם היהודי בארץ ובתפוצות" שישודר מחר בערוץ השני בשעה שבע ושלושים בערב. בתוכנית הראשונה: ראיון עם יולי ומניה אדלשטיין – בו ישולבו קטעי וידאו שהוברחו מברה"מ, וסיפורה של ה"אקסטראווגנדה" – הכינוס העולמי הראשון של סטודנטים יהודים שהתקיים בארץ בקיץ שעבר. המגזין מופק על ידי המחלקה להסברה בהסתדרות הציונית בראשותו של עוזי נרקיס. מפיק בפועל – אבי ארמוזה, והעורך – צבי שפירא.

יקיר צור

הזדמנות מחייבת

יו"ר סיעת המערך, ח"כ רפי אדרי, רואה בביקורו הקרוב של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ הזדמנות לחידוש התנופה בתהליך השלום, שאסור להחמיצה. אדרי (בתמונה) אמר לכנס ראשי הארגונים האקדמאיים חברי מפלגתו כי הקונסטלאציה הפוליטית של ישראל טובה עכשיו מאי פעם, בגלל מלחמת עיראק-איראן, הסכסוך בין ירדן לאש"ף, המצב הכלכלי הקשה בסוריה ובארצות ערב אחרות, ובגלל שיפור מעמדה של ישראל בגוש המזרחי. לדעת אדרי ההזדמנות עשויה לא לחזור ומי שימנע ניצולה יטול על עצמו אחריות כבדה. הכנס קיבל החלטה בזכות קידום תהליך השלום.

מתקפה צרפתית

"מתקפה צרפתית" צפויה בחודשים הקרובים. בחודש הבא יגיעו לישראל הסופרים אדמונד זאבס, יליד מצרים המתגורר בצרפת ואלן רוב-גרייה כאורחי המכון הצרפתי. ביקורו של זאבס יתקיים לאחר משא ומתן שלו היה שותף גם פרופ' דוד מנדלסון, מהחוג לתרבות צרפת באוניברסיטת תל-אביב. בסוף חודש דצמבר תגיע לישראל הזמרת המפורסמת ברברה, שאותה מביא לישראל האמרגן שמואל צמח. ברברה הופיעה לאחרונה בסדרת קונצרטים "שטלה" בפאריס וקצרה תשבחות גלהבות מתמיד. אגב, ברברה עשתה באחרונה במספר ביקורים פרטיים בישראל. יש לה אחות המתגוררת בתל-אביב.

★

שגריר צרפת בישראל אלן פיירה, יארח ב-19 בחודש בביתו שביפו את כל העוסקים בספרות, באמנות, בתיאטרון ובבידור הקל בישראל. זו מסורת שהוא וסגל השגרירות-ביניהם קלוד דומנאק, יועץ התרבות בשגרירות, ארצי יעקב, נספח התרבות וזאן לוק גבאר מנהל המכון הצרפתי מקיים כבר שנה שלישית.

רות סגל, שחקנית תיאטרון חיפה, שכבשה באחרונה את במת מועדון התיאטרון בשתי הצגות יחיד מצלחות מחודשת בימים אלה את הופעותיה בתיאטרון, לאחר הפסקה קלה, מטעמי בריאות. הצגת היחיד החדשה שלה, היא "עיר חופשית" מאת בריאן פריל, בבימויה של טלה צ'לטון. המחזה מייצג גישה שונה של המיעוט הקתולי הנרדף בצפון אירלנד. במהלך ההצגה הם חושפים פרטים על חייהם, עיסוקם בני משפחותיהם ומאוויהם. אירועי המפגש גם משמשים "זירה" ניתוחים למדינאים סוציולוגים ואנשי כמורה וחוק. מסקנתו של המחזאי היא כי ליבם של אלה אטום לגורלו של האיש הקטן, המשלם בסופו של דבר את מחיר העוינות והשנאה. נשמע מוכר, לא כן? אריאלה ראובני

יש תשובה

פרופ' דן מלר (בתמונה), נבחר ע"י המקומון "שבע" היוצא בבאר-שבע, לאיש השנה 1987. פרופ' מלר יליד 1933 ומנהל המחלקה לכירורגיה פלסטית בביה"ח סורוקה זכה בתואר זה לא בגלל השגיו הרפואיים המרשימים, אלא על החלצותו לפתרון בעיה חברתית חמורה והיא התרדותם של בני נוער וניתוקם מעל בני משפחתם. פרופ' מלר ואשתו צפירה שבנם עופר חזר בתשובה וניתק את הקשרים אתם יום-הקים את העמותה לנפגעי החזרה בתשובה הנותנת סיוע ועצה טובה למשפחות הנפגעות. כיום מוכרת העמותה בשמה ע.ל.ה. – עמותה למניעת השתלטות חרדית, ופרופ' מלר משמש כיו"ר שלה מאז יולי 1986. לאחר שתי שנות פעילות הוא יכול להצביע על הישגים מרשימים במתן תשובה למחזירים בתשובה.

מוסיקה מהנובר

התזמורת הסימפונית של מחוז הנובר בגרמניה המונה שמונים נגנים ווכבים מכל רחבי מחוז הנובר הגיעה לביקור בארץ ותהיה אורחת המועצה האזורית גליל תחתון. זאת במסגרת ברית אזורים תאומים הקיימת בין מחוז הנובר שבגרמניה לבין המועצה האזורית גליל תחתון. היום תקיים התזמורת ערב קונצרט בכפר תבור שיהיה כולו על בסיס הרפרטואר הקלאסי.

תערוכה במגרש הטניס

פרסומו של אלישיב שמשי (בתמונה), החל עם ספרו "סערה באוקטובר" בהוצאת "מערכות", העומד להופיע בימים אלה במהדורה שלישית. אלישיב שרת תקופה ממושכת בצבא הקבע וגם עסק בציור. עם שחרורו הכיר את ד"ר איין פרומקין, מי שייסד והקים את הטניס, ובשילוב של חזון ומעשה הצליח להפוך את הטניס בישראל לספורט המוני ועממי. שמשי התלהב מהתנופה וההתלהבות של ד"ר איין ובא אליו בהצעה שאי אפשר היה לסרב לה, להכין תערוכת ציורים בנושא טניס לכבוד טורניר

הטניס הבינלאומי בו ישחקו טובי הטניסאים בעולם, וביניהם ג'ימי קונורס, ברד גילברט, עמוס מנסדורף, ואחרים. הציורים שיוצגו במרכז הטניס לישראל ברמת-השרון, החל מהעשירי לאוקטובר, מלאי תנועה וצבע, ויחד עם המשחקים המתוכננים מהווים חוויה מרתקת.

"יוצאים לטייל"

"אחרי הצהריים קם דוד משנתו. קם עם חיוך. קם ושתה יפה את כל המיץ שבכוס. לטייל, אמר דוד. נטייל, אמר אבא (זה אני)". בשורות אלה נפתח ספרו הראשון לילדים "יוצאים לטייל" של יגאל תומרקין, אשר יצא לאור בימים אלה בהוצאת "מסדה". למותר, כמובן, לציין שגם האיורים הם משל המחבר. ואכן, יצאו אבא תומרקין והבן דוד לטייל והגיעו לחנות הספרי האמנות התל-אביבית החדשה "אולף" שם תפסה אותם ביחד מצלמתו של יוסי רנה.

איש המרכז

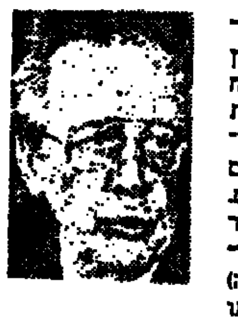

רוב הפקידים במערב-גרמניה מאורגנים באיגודים הארציים של ברית האיגודים המקצועיים, אך קיים גם איגוד נפרד בעל חצי מיליון חברים, המהווה כוח חשוב בזירה המקצועית של הרפובליקה הפדרלית ושיש לו גם קשרים עם התאחדות הפקידים. בימים אלה פרש היו"ר הוותיק של האיגוד הרמן בראנדט (בתמונה) אחרי 20 שנות שירותו בתפקיד. על הירושה היתה נטושה התחרות חריפה בין מועמד "ימני" יותר שנתמך על-ידי ההנהגה, נציג השמאל ונציג שהגדיר עצמו כאיש מרכז ושנבחר: רונלד איסן בן ה-49. גם איסן הוא סוציאל-דמוקרט וישתדל למנוע עימות בין שני הארגונים הנפרדים, שלפי שעה אין סיכוי לאיחוד ביניהם.

ש"ין

המדור נערך ע"י אורה זריצקי

נלחמים בנהגים

(המשך מעמ' 7)

הם שייכים לעניין מניעת התאונות. תעיד על כך בעיית הנסיעה במהירות מופרזת. המהירות הקבועה בחוק איננה אלא הלכה, שאיש אינו נוהג לפיה, אף לא מפקדי המשטרה. זו תקנה שלא רק שאין הציבור מסוגל לעמוד בה, אלא שעבירה עליה ספק אם היא גורמת תאונות. יש עבירות המהירות מכונה בהרבה, שחלקן בגרימת תאונות גדול לאין שיעור, ואין איש מובא לדין עליהן. הסיבה היא, שאת עבירות המהירות קל לתפוס וקל להוכיח בבתי-המשפט ואילו עבירות אחרות – כמו אי-שמירת מרחק מן הרכב שלפניך, גורם התאונות היחיד הגדול ביותר – קשה לתפוס וקשה עוד יותר להוכיח.

עבירות רבות אחרות עוברים נהגים בעל-כורחם בגלל היעדר שילוט, בגלל דהיית הצבע המסמן את מסלולי הנסיעה או את כיוונה, בגלל קו עצירה ביציאה מרחוב צדדי, הנמצא במקום שממנו אי-אפשר לראות את מצב התנועה ברחוב שמבקשים לחצות, בגלל רמזורים שאין הנהג יודע איזה מהם מתייחס אליו. במקום לשלוח שוטרים לתדרך את האיש, שולחים אותו לא אחת "ללכוד" אותו. קשה להניח, שאיש משטרה מקצועי מאמין בשיטה נפסדת זו. אדרבא, אנשי המשטרה יודעים טוב מכני, שזו דרך להשניא עצמם על הציבור. הם הולכים בדרך זו, מפני שהממשלה לא נתנה בידיהם כלים לנהג אחרת.

כדי למנוע תאונות צריך להוציא כמה מאות שוטרים לרחובות וכמה עשרות ניידות לדרכים הבין-עירוניות. אין כשוטר העומד בצומת כדי למנוע חציה לא חוקית; אין כניידת הנוסעת על סף המהירות החוקית אנה ואנה כדי למנוע נסיעה שלא כחוק. ארבע ניידות הנוסעות בכביש חיפה-תל-אביב הלוך וחזור במהירות של 89 קמ"ש, יכולות למנוע כמעט את כל העבירות בדרך. השאלה שצריך לשאול את השוטר היא לא "כמה דו"חות רשמת?", אלא "כמה קילומטרים נסעת?".

בשיטת הפעולה הנוכחית אין המשטרה לוחמת בתאונות, אלא בנהגים. אלה, כדי להתגונן, דוחקים לגלות מלכודות של שוטרים יותר משהם דרוכים למתרחש בכביש. כל עוד יכפו על המשטרה דרך פעולה מוטעית זו, אין סיכוי שהיא תרים תרומה כלשהי להפסקת הקטל בדרכים. האשמה מוטלת על הממשלה.

מי יירש

(המשך מעמ' 7)

בצרפתית. אולם הוא בסרת, כידוע, משטר אוטוריטארי צבאי, המפעיל את עונשי הקוראן; רבים לא שכחו גם את הצגתו להורג של עלי בהוטו. מדינות אמריקה הלאטינית, שבעצם הגיע תורן להעמיד משורות-יהן את המזכ"ל הבא, כבר הודיעו על סירובן לתמוך בבועמד של משטר צבאי – רק באחרונה נפטרו רובן במשטרים בלתי-דמוקראטיים כאלה. הנציג שהן רוצות בו הוא שר החוץ של אורוגוואי, אנריקה איגלזיאס, אלא שמ'באו כבר מצא לנכון להזכיר לו שלארצו קשרים דיפלומאטיים עם ישראל ועם דרום-אפריקה ואין זו, כידוע, סגולה בעיני מדינות ערב והחברות גוש ה"בלתי-מזדהים". מ'באו עצמו זכה לתמיכה חזקה מצד ארגון ארצות אפריקה, ואף העלתה אפשרות שייבחר מחדש לתקופת כהונה מוגבלת של שנתיים, תוך הבטחה שמדינות אלה יסייעו אחר-כך בבחירתו של איגלזיאס כיורשו, על-אף "נקודות-התורפה" הישראלית והדרום-אפריקאית של מכשלת מונטווידאו.

עד שעה זו נמשכת ההתמודדות מאחורי הקלעים וההכרעה טרם נפלה. אם אמנם יעלה בידי מ'באו להיבחר מחדש, ולו גם לתקופה מוגבלת, אפשר שהדבר ייכאס עוד על כמה מדינות מערביות וגם הן יפרשו מהארגון. במקרה כזה יקטן תקציבו של אונסק"ו עוד יותר ויצומצמו מגבלות נוספות על דרך פעילותו של הארגון, שאחרי מלחמת-העולם השניה תלו בו תקוות כה רבות.

דון אברבנאל ואברהם זכות

בולים

מאת אריה לינדנבאום

המדינאי, פרשן התנ"ך והפילוסוף היהודי דון אברהם אברבנאל צויין בבול דואר מיוחד בסידרה לי'אונה. אכן, מפליא שדואר סיירה ליאונה מצא לנכון לכבד בסדרה אחת לפחות שלושה אישים ממוצא יהודי – דון אברבנאל, האסטרונום היהודי אברהם זכות ולואיז דה-טורס, יהודי מן האנוסים, שהיה במסע קולומבוס והביא טבק ראשון לאירופה (בסדרת הבולים האחרונה של סיירה ליאונה ארבעה בולים). העילה להנפקת האישים בבולי סיירה ליאונה היא, כמובן, במלאות 500 שנה לגילוי אמריקה על-ידי קולומבוס, שאף כי לא במלאו עדיין, חוגגים אותם כבר.

השנה מנצלים את הנושא ורבים מנפיקים בולים בכל עניני הקשורים עם גילוי אמריקה וקולומבוס.

דון יצחק אברבנאל, שהכיר את דתו כדרכם מן האנוסים, אבל חזר בו מקץ שלוש שנים, היה בנו של יהודה אברבנאל, שבכשרונותיו הגיע למעמד של שר האוצר של מלך פורטוגל. גם אברבנאל היה בעל כשרונות מדיניים ובגיל צעיר מאוד נכנס לשירותו של אלפונסו החמישי, מלך פורטוגל והיה לשר האוצר.

מסופר עליו שעל אף עושרו הרב ומעמדו הרם, לא התעלם מבצוקת בני עמו וכאשר נכבשה העיר ארזילה במרוקו על ידי הבאורים, שיהודיה נמכרו לעבדים, תרם דון יצחק כסף רב לפדותם. הוא גם ערך מגבית בקרב יהודי פורטוגל לפדיון השבויים. כמו בהרבה חצרות מלוכה, נפל עליו חשד, כי היה בין הקושרים נגד המלך חואן השני והוא נאלץ לברוח בחוסר כל לספרד. חשב להתפרנס מפעילות תורנית, אולם חיש מהר נתגלה כשרונו הפיננסי והיה גם בספרד לשר האוצר, הפעם אצל מלך ספרד פרדיננד ואשתו איזבלה.

עיסוקיו אלה של דון יצחק הם העילה העיקרית להופעת הבולים בנושא קולומבוס, שכן הוא סייע לאישים בני התקופה.

עם פרסום הגזירה על גירוש היהודים מספרד, הציע אברבנאל כופר בסך 30 אלף דוקטים זהב, כמתנת היהודים תמורת ביטול הגזירה, אך לשווא. עם רבים מאחיו היהודים מצא מקלט באיטליה. בא אליה בחוסר כל, אך גם שם התאושש מהר מאד, צבר הון והיה בשירותו של המלך פרדיננד. עם כיבוש נאפולי על ידי הצרפתים, נאלץ (1495) לעבור עם בני משפחתו לאי קורפו ואחר-כך לצפון אפריקה ושוב לוונציה, שם מת. (1437-1508).

אברהם זכות

האסטרונום והלבליך חכם, אברהם זכות (1450-1510) הוא היהודי השני בסדרת בולי סיירה ליאונה. זכות שימש פרופסור באוניברסיטה שבעירו סאלאמאנקה ואחר כך בסרגוסה. עם גירוש היהודים מספרד בשנת 1492, מצא מקלט בפורטוגל. שם היה יוכן החצר הסכויין של המלך יוהן השני: היה לו חלק בהתלבטות המלך בקשר לתוכנית מסעו של ואסקו דה גאמה. על אף היכויו המדעיים הרבים, לא ניצל מרדיפות כהיו בימי מלכותו של המלך עמנואל ונאלץ לברוח מפורטוגל והתיישב בתוניסיה. כתב חיבור אסטרונומי בשם "ביאור לחות", שתורגם ללטינית ולספרדית והיה לספר אסטרונומי חשוב וכבוד בכתב יונק. ספר חשוב אחר שכתב הוא "ספר היוחסין" בו פרט תאריכים מבריאת העולם עד ימיו.

את שני האישים האחרים שבסדרת בולי סיירה ליאונה נזכיר בהזדמנות אחרת.

ספינות קפריסין

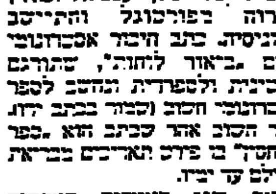

קפריסין הוציאה החודש סדרה בת ארבעה בולים בסדרת "ספינות עתיקות". הספינה "קירניה" המשוחזרת, מופיעה בארבעת הבולים על רקע נופים שונים, לרבות נמל ניו-יורק ופסל החירות. הספינה "קירניה" ... "סגולה" להפצה מוגברת של בולים בכל העולם בקרב האמריקאים.

פטריה שכזאת

פטריות בבולי דואר אינם חידוש, אבל הן חביבות האספנים הצעירים בעיקר.

פוקלנד הנפיקה זה עתה ארבעה בולי פטריות בן הסוג של הפפיליס, חסרי כלורופיל, הניזונים מחומר אורגני ומתרבים באבקעות נבגים.

הפטריות שנבחרו לסדרת בולי פוקלנד, הן ה"פונגי", ביני פטריה-הכובע האכלות על-ידי האדם. כידוע פטריות רבות הן רעילות ואסורות למאכל. ביניהם רבים של פטריות הם טפילים וגורמים למחלות של צמחים בעלי זרעים. בעוד שבינים אחרים ניזונים מחומר אורגני שנרקב.

הצדעה לחוקה האמריקאית

פלאו, קבוצת איים אלמוגיים וולקניים באיי קרולינה שבאוקיאנוס השקט, נכבשה על-ידי צבא ארה"ב בשנת 1944 מידי היפאנים.

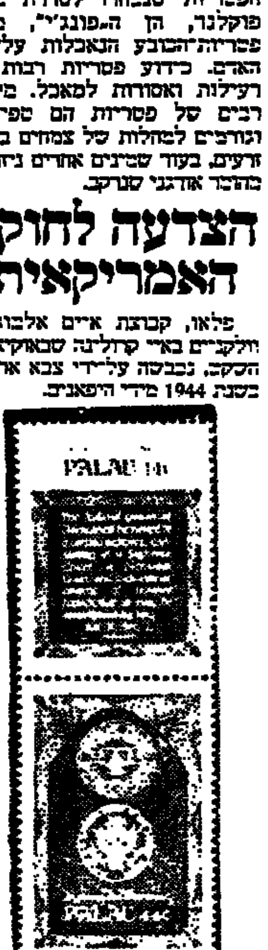

לאחרונה, הנפיק דואר פלאו סדרה בולים בזוגות בעלי שבלים בפולים ל-200 שנה לחוקה האמריקאית. על שבלי הבולים מצוטטים סעיפי החוקה ועריכתם. 14, 22 ו-44 סנט.

תן טרמפ לחייל!
נהג!

"מגן" קרן פנסיה מרכזית לקואופרציה ביצרנות התחבורה ושרותים אגודה שיתופית בע"מ תל-אביב רח' הארבעה 24
הננו מודיעים בזאת

שהאסיפה השנתית של אגודתנו

תתקיים ביום רביעי 28.10.87 בשעה 10:00 בבוקר
במועדון הקואופרציה רח' הארבעה 24 תל-אביב

סדר היום:
1. דברי פתיחה
2. בחירת יו"ר
3. דו"ח הנהלה
4. דו"ח ועדת בקורת
5. דו"ח אקטואר
6. דברי חברים
7. אישור מאזן
8. בחירת מוסדות

באם לא יהיו נוכחים בשעה 10:00 באי כוח במספר הדרוש בתקנון תיערך האסיפה בשעה באותו מקום.

מרדכי שכטר
מנכ"ל

כל מה שרצית לדעת על ההנקה ולא העזת לשאול

מאת עידית נחמני

איך להפוך את ההנקה לחוויה חיובית – זה הוא המוטו של „לה לצ'ה", ארגון התנדבותי הפועל ברחבי הארץ ומקיים הדרכה והסברה בכל הקשור להנקה.

כל מה שרצית לדעת על ההנקה ולא העזת לשאול או לא היה לך את מי – תוכלי לשמוע בסדרה של ארבע פגישות קבוצתיות. המתקיימות אחת לחודש, במקומות שונים בארץ (פרטים בסוף הכתבה). כל פגישה מוקדשת לנושא אחר וכך תוכלי לשמוע בפגישה הראשונה על „יתרונות ההנקה לתינוק, לאם ולאב", בפגישה השניה על „הלידה – המשפחה והתינוק", בשלישית על „אמנות ההנקה והתגברות על קשיים" וברביעית על „תזונה וגמילה".

מדריכות „לה לצ'ה" אינן מיסיונריות העושות נפשות להנקה. לפגישות מגיעות נשים הרות הרוצות להניק וזקוקות להדרכה או מיניקות הנתקלות בקשיים וזקוקות גם כן להדרכה ואפילו לתמיכה וכן נשים מיניקות המעוניינות להעניק תמיכה לאמהות טריות.

מדוע זקוקות נשים להדרכה ותמיכה בנושא כל כך טבעי, שימיו כימי דברי עולם? כאן נכנסת המודרנה לתמונה ומסתבר שהחברה של המאה ה־20 איננה רואה את ההנקה כטבעית במיוחד לנוכח תחליפי חלב־אם רבים המוצעים בשוק ומבטיחים להיות קרובים בהרכבם לחלב־אם. הפיתוי הוא בהשתחררות מהנקה, הנתפשת כפעולה הקושרת ומגבילה את צעדי האשה.

בפגישת „לה לצ'ה" שבה נכחתי, סיפרה אחת הנשים, שדווקא סבתה, שהיניקה ששה ילדים, אמרה לה: למה לך להניק? בשביל מה את צריכה את זה? היום זה כל כך קל עם כל החומרים שאפשר להשיג.

ארגון המתנדבות „לה לצ'ה" ישיב על כל השאלות ויתן הדרכה וסיוע לאמהות ולאבות, הרוצים להפוך את ההנקה לחוויה חיובית לכל המשתתפים

את ההנקה, שהיתה טבעית עד לפני מאה שנה, דוחק הצידה תהליכי פיסטור החלב שנכנסו לשימוש ב־1886 בעקבות תגליתו של לואי פסטר על תהליכי תסיסה והחמצה. התנועה לשחרור האשה שהחלה אף היא במאה ה־19 אימצה בהתלהבות את חלב הפרה כתחליף לחלב־אם ובד בבד התפתח ענף מחקר שלם שפירותיו הם כל אותן אבקות שמהילתן בחלב פרה מבטיחה ליצור תרכובות קרובות באר לחלב־אם וזהות לו.

וכך אנו מגיעים אל המחצית השניה של המאה ה־20, שבה תופעת האם המיניקה איננה מובנת מאליה; יתרה מכך, רובן הגדול של היולדות הביעו את רצונן להשתחרר מההנקה.

דוריס ספרר, אחת ממדריכות „לה לצ'ה", טוענת שהיום ניכרת תנועה חוזרת אל ההנקה. נסיונה בביה"ח אסותא, שבו עבדה כמדריכה ליולדות, מראה ש־90 אחוז מהיולדות רוצות להניק אולם הן עושות זאת, בדרך כלל, כמה שבועות בלבד.

„לה לצ'ה" מדריך אותך איך להמשיך את ההנקה עד סביבות החודש השישי לאחר הלידה, ואיך לגמול את התינוק ללא כפיה, על ידי מעבר הדרגתי לתזונה הרגילה שאותה צורכת המשפחה. יש נשים המיניקות את ילדן אף שנה ויותר, אם כי בגיל זה ההנקה איננה מהווה את עיקר תזונתו של הילד והיא נעשית בעיקר למען הקשר הפסיכולוגי והפינוק.

„לה לצ'ה" איננו רואה בהנקה צורה של האכלה בלבד אלא חלק מפילוסופיה שלמה על מבנה המשפחה היחסים בין האם והאב לתינוק, ובינו לבין שאר ילדי המשפחה.

ברוח זו גם מנוהלים המפגשים הנערכים בשעות הערב ונמשכים שעות מספר. האווירה נעימה ומשפחתית, יש בעלים המצטרפים לפגישות, נשים רבות מביאות איתן את התינוקות על אף השעה המאוחרת.

לידתו של הארגון בשנת 1956, בפגישה מקרית של שתי נשים בפיקניק שנערך בפרנקלין פארק, אילינוי. הן שוחחו על תינוקותיהן, על ההנאה שגורמת להן ההנקה ועל נשים הרוצות להניק ואינן מצליחות כיוון שאין מי שיסייע להן.

אל השתיים הצטרפו עוד חמש נשים ורופאים אחרים שהתמצאו ותמכו בנושא ההנקה, וכך קם „לה לצ'ה" שפירושו בספרדית – „החלב". תחילתו של „לה לצ'ה" מצערה אולם כיום הוא מונה כעשרת־אלפים מדריכות ב־43 מדינות בעולם. בארץ ישנן כעשרים מדריכות.

מדריכות הארגון הן נשים העוברות הכשרה מתאימה, עד עכשיו דרך התכתבות עם ארה"ב, ולאחרונה עם מדריכה שהוסמכה על ידי הארגון להכשיר מדריכות. נסיון הנקה חיובי הוא תנאי בל יעבור לכל אשה הרוצה לעבוד בשורות הארגון.

לנשים הזקוקות או רוצות הדרכה בכל הקשור להנקה, להלן שמות של ארבע מדריכות ומספרי הטלפון שלהן. את שמותיהן ומספרי הטלפון של המדריכות האחרות ברחבי הארץ אפשר לקבל בארבע אלה. אנא התחשבו בשעות המצויינות להתקשרות:

חנה לודווין, טל. 053־344916, להתקשר עד אחת בצהריים וב־4 אחה"צ, לא בשבת. רחל וייזל, טל. 02־718263, ניתן להתקשר אחרי 8.30 בערב, לא בשבת;

אדית בוקסבן, טל. 052־558106, להתקשר בין 8.30 ו־10.30 בערב, לא בשבת;

דוריס ספרר, טל. 03־394537. להתקשר בשעות 8.00 עד 12.00 לפנה"צ ובין 8.30 ו־10.30 בערב.

לבד מהפגישות והייעוץ הטלפוני עוסק הארגון גם בהפצה של ספרות מעודכנת על נושא ההנקה ברמות שונות: גם לצוות הרפואי ולמדריכות וגם לאבהות. בעברית ישנם שני ספרים: „ההנקה – אבנותה של האשה", שאפשר להשיג רק דרך מדריכות הארגון, וכן הספר „ההנקה" של ד"ר סטיינוויי, שניתן להשיג בחנויות ספרים.

איתמר, בן 10 שבועות, אוכל לתיאבון. צילום: ישראל מלובני

שבעה מינים ושני מליון פרחים

מאת עמרם גבאי

אפקט חדשני של סידורי פרחים בשילוב עם פירות מתוצרת ישראל יוצג, לראשונה בארץ, בתערוכת הפרחים הבינלאומית ה־11 שתיפתח מחר בחולון. בתערוכה יוצגו כשני מיליון פרחים, שחלקם יוטסו לישראל במיוחד לקראת יום הפתיחה. עד כה הבטיחו 25 מדינות את השתתפותן בתערוכה אשר תהיה, כך מבטיחים המארגנים, הגדולה ביותר שהיתה בארץ, ותהיה סיום מרהיב וססגוני לחגיגות היובל לעיר חולון.

בתערוכה יושם דגש מיוחד על פרחים נדירים מהמזרח־הרחוק ומהעולם השלישי. גם מצרים תיטול חלק בתערוכה, שתיערך על מדשאות פארק הנוער („פילבוקס") בתל־גיבורים בכניסה לעיר.

בתערוכה יהיו שלושה ביתנים גדולים: הביתן היפאני, הביתן הבינלאומי והביתן הישראלי. הביתן היפאני ששגרירות יפאן בישראל נתנה לו חסות, יביא מגוון רחב של סידורי פרחים יפאניים („איקבנה") שהם שילוב של פסלים ופרחים, ותצוגת פרחים מהמזרח־הרחוק. הביתן עשוי כמבנה עגול מעץ במבוק ונייר על משטחי אבן לבנה, ויתן תחושה אותנטית למוצגים. יוצגו בו כ־20 אלף פרחי סחלב שהוטסו מסינגפור, מתאילנד ומאוסטרליה. כן יוצגו בו לראשונה פרח סחלב נדיר – „סגול הנבדת" – הגדל רק בסינגפור, „בנקציה" מאוסטרליה ו„אלקוניה" (מעוף הציפור).

הביתן הבינלאומי יאכלס פרחים מכל רחבי העולם, ובמיוחד מבורסת הפרחים באמסטרדם. כאן צפויה למבקרים פגישה עם „מלך פרוטאה" – פרח אפריקני פראי וענק בצבעי ארגמן, המתנשא לגובה של 2.5 מטרים. הביתן יהיה הגדול בין שלושת הביתנים וישתרע על שטח של שלושה דונאם.

הביתן הישראלי – „ביתן שבעת המינים" – יהיה על טהרת כחול־לבן (בחסות מועצת הפירות) ויציג שילובים של פירות, פרחים ומים. ההשראה לביתן זה שאובה מהמקורות, מהסמלים המתארים את השפע והיופי של ארץ־ישראל. הביתן עוצב על־ידי יוסי גיל, האחראי על שטח התצוגה, שהסתייע בצוות בינלאומי של מומחים לעיצוב [illegible] שהגיעו לחולון במיוחד לרגל התערוכה.

לשלמה אברהמי, מנכ"ל התערוכה ומומחה בתחום גינון חוצות ערים, זו התערוכה ה־11 שהוא מארגן. תערוכות הפרחים הנערכות בישראל זוכות להערכה מצד מציגים בינלאומיים, וזו גם הסיבה שמדינות רבות כל־כך הביעו נכונות ליטול חלק בתערוכה בחולון. לדבריו, נמכרו עד כה כ־40 אלף כרטיסים במכירה המוקדמת. אברהמי מבטיח לקהל המבקרים מגרשי חניה מסודרים, שילוט והכוונה לביתנים, מופעי בידור ומגרשי־משחקים לילדים. „אנו עושים את הכל כדי להפגיש את הציבור עם עולם קסום ומרהיב ביופיו, בשילוב בילוי בחיק־הטבע ובידור לכל המשפחה".

אורח הכבוד בערב הפתיחה יהיה ממלא־מקום ראש־הממשלה, שר החוץ שמעון פרס.

התערוכה תימשך עד ה־15 לחודש.

מיס לגוט

אופנת החורף בסימן השפע

בתי האופנה הישראלים מתכוננים נמרצות לחורף וכמו בכל שנה מציעים את חידושיהם לצרכנים־בכוח באמצעות תצוגת אופנה לעיתונאים, המתקיימות בצפיפות מכבידה. מתוך שפע התצוגות ידווח מדור זה על כמה שהתקיימו בשבוע שעבר. במדורים הבאים יסופר על איפור ואבזרים וכמובן על עוד ועוד בגדים. נראה כאילו אומתנו היתה שוב לאומה של חייטים.

סריגים: ויטלגו ו„זום" לבית דורינא

מאת בתיה גבר

הבעיה שעמדה בפני מעצבת חברת ויטלגו היתה ליצור דגמים בלעריים לעבודת יד, שלא ייראו כאילו נסרגו במכונה, והיא הצליחה. רוב הסודרים שראינו בתצוגה, גדולים וכבדים, ברובם עבים לעומת הדקים והקלים שראינו אצל זום־דורינא. מגוון סוגי הצמר לסריגת היד מאפשר סריגה בהבדלי גבהים, בהבדלי טקסטורה ובשילוב סוגי צמר כגון אנגורה עם משי או חוטים בעלי שיער ארוך יחד עם חוט שטוח, נוצרה אשליה של תלת־ממדיות. דבר שלא ניתן להשיג בסריגת מכונה.

חברת ויטלגו הוציאה לשוק כ־50 סוגי צמר וכותנה לסריגת יד בכ־1600 צבעים וגוונים. לרשות הסורגות יצאה חוברת עם 74 דגמים מרהיבים. ההוראות ברורות ומפורטות, לא כל כך לסורגות המתחילות. אך לאלה שיכולות – צפוייה עבודה מהנה, תוצאה שיכולה להיות יחודית ומחירי צמר סבירים בהחלט.

סריגי „זום" של „דורינא" הם חלקים, קלילים ובעלי הרכבי צבעים לא שגרתיים ויפים – הרבה חרדל, לבן „מלוכלך" ברקע לצבעים החזקים יותר. הרבה חצאיות מיני ומכנסיים צמודים בגרביים סרוגים ארוכים, סודרים ואפודות בכל אורך. גם באורך החדש – עד למותן. באריגת הג'קרד השתמשו ב„זום" לציורים בגוף הסריגים של דמויות, בתים ורכבות וכן מוטיבים של האולימפיאדה שתבוא.

המחירים: חולצות סריג: 80–100 ש"ח; מערכות: 180–200 ש"ח.

ספורט לכל הגילים: גולף

חברת „גולף" בבעלות „כיתן" מייצרת בעיקר בגדי ספורט. היא באה למלא חלל שנוצר לאחר ש„אתא" התפרקה ו„תטה" נסגרה.

תחת השם „גולף" יימכרו אימוניות, סודרים, מכנסיים, מעילי רוח חמים. רוב הדגמים עוצבו בארץ. חלקם מיובאים מחו"ל. כולם מיוצרים בארץ. מספר הדגמים אינו גדול, אך מגוון הצבעים רחב. מצבעי הפסטל ועד לצבעים הרוויים וכל שילובי גוונים יפים. לרשות „גולף" ברגע שלוש חנויות. החברה מקווה להרחיב את הרשת עד ל־32 חנויות ברחבי הארץ.

רוב הדגמים, בכל הצבעים, מותאמים לכל הגילים החל מגיל ארבע ועד זקנה ושיבה, כך שהורים וילדיהם יכולים ללכת ממש כמו משפחה. והכל במחירים סבירים למדי – ונא לא לשכוח את הצעיפים...

לגבר: אל מרטינו

מצהירים שאינם מתימרים לקבוע את הטון האופנתי. את ההשראה לדגמים שואב המעצב מהשפעות החיים, מהרחוב וממזג האוויר. ואכן בדגמי החברה אין חידוש מרעיש. הם מאופיינים בעיקר בפשטות עם מעט וריאציות של הדפסים ושילובי צבעים: דוגמאות „אולימפיאדיות", צורות גיאומטריות, הדפסי אותיות או הדפסה „אינדיאנית".

ומחו"ל: מיס לגוט

נאמנים למסורת מייבאים נציגי „מיס לגוט" לארץ בגדי ספורט וספורט־אלגנט לנשים צעירות ולבוגרות יותר. בגדים לבישים, מעשיים ויפים לשעות הבוקר, לעבודה ולשעות הערב.

לבד מהאימוניות בצבעי פסטל, שלהן הותאמו מעילי רוח, תיקים, נעליים וצעיפים. היו כל הבגדים שהוצגו במגוון צבעים רוויים מרהיבים, המאפשרים צירופים של פריטי לבוש שונים בשיטת „ערבב ולבש".

הצללית צרה וארוכה: אורך המכפלת משתנה: מתחיל מתחת לברך וגולש עד כמעט לקרסול (אף לא מיני אחד...). החצאיות צרות או בכפלים צרים וישרים, המקטורנים ארוכים ומעט מאוד מכנסיים. הבדים: אנגורה, צמר, משי וסטניות הזורות של קורדרוי.

אל מרטינו

המרקחה בבתי המרקחת

של מרתה

מאת מרתה מיילס

מי שנכנס לתוך אחד מבתי המרקחת החדישים בארץ, בקושי ימצא בהם את דוכן התרופות בין טורי המדפים הרבים של חמרי ניקוי, חמרי הדברה, צעצועים, צרכי קוסמטיקה, סרטים לשיער, מזון לחיות־בית ולאחרונה אפילו „מזון בריאות". אלו הם בתי המרקחת הרחוקים כל כך מבית־המרקחת השכונתי הקטן, ואין הם כיחודים לארצנו. להיפך: אפשר למצוא אותם למכביר בארה"ב, בקנדה ובבריטניה, והם תופסים יותר ויותר את מקומם של אחיהם המסורתיים.

בישראל, אפילו אחרי עשור שנים, תופעת ה„סופר־פארם" עדיין איננה כה מקובלת. היא יוצרת עדיין התנגדות ניכרת בתוך אנשי המקצוע, בעיקר הרוקחים הוותיקים, שאינם רואים בעין יפה את הנטייה לבסס את רווחיו של בית המרקחת לאו דווקא על תרופות. מצד שני, ל„סופר־פארם" יש השפעה מצטברת. יותר ויותר רוקחים צעירים פותחים מוסדות הדומים להפליא לבתי המרקחת המודרניים, ה„דראגסטור", של הארצות דוברות האנגלית ומחקים את רשת ה„סופר־פארם".

למען הדיוק, ה„סופר־פארם" איננו רשת שיווק, על אף שכך זה נראה וכך מתייחסים אליו הבריות. החוק הישראלי דורש, שבעליו של כל בית מרקחת יהיה רוקח, והחנות כולה נחשבת לבית מרקחת, אפילו אם היא מוכרת מוצרים אחרים. ולכן, רישמית, ה„סופר־פארם" הוא חברת ייעוץ פרטית, המעניקה את שמה ואת היידע שלה, בהסכם מיוחד, לרוקחים פרטיים. מהם בדיוק תנאי ההסכם – אין לדעת. ב„סופר־פארם" מעדיפים שלא לספק פרטים.

מה שהם מספרים ברצון הוא, שעשר שנים לאחר שנפתח ה„סופר־פארם" הראשון בהרצליה, יש כבר עשרה כמוהו בארץ, רובם באזור תל־אביב. אך יש כבר שניים בירושלים, אחד בבאר־שבע ועתה בונים אחד בחיפה.

את הרעיון הביא לארץ מארץ קופלר, יהודי קנדי בעל רשת חנויות דראגסטור גדולה. בנו בן ה־35, ליאון קופלר, הוא מנכ"ל „סופר־פארם" בישראל, שמשרדה הראשי שוכן בפתח־תקווה.

„מה שהבאנו לארץ", אומר קופלר הצעיר, „הוא את התפיסה הצפון־אמריקאית של שירות עצמי בבתי מרקחת, עם שיווק מאסיבי ונרחב ומחירים זולים". ברשת הקנייה, בעלי הסניפים הם מנהליהם ומקבלי ההחלטות – וזו נחשבת הסיבה להצלחת הרשת כמו בארץ. הפירסום הוא בקנה מידה ארצי וגם מקומי.

כאן את קניית מרבית הסחורה עושים ברמת הסניפים, הרשת רק „מייעצת" לבעליהם ולפעמים יוצרת עסקות משותפות. „אנו מקווים שהספקים רואים אותנו כמשפחה אחת", אומר קופלר. החנויות הפרטיות מנהלות את מבצעי המכירה של עצמן, ולכן יש לפעמים הבדלי מחירים בין חנות אחת של „סופר־פארם" לחברתה. את זה אין הלקוחות יודעים ולכן יש הרבה תלונות בנושא.

ב„סופר־פארם" עושים הבחנה מדוקדקת בין מחלקת התרופות לבין מה שהם קוראים „החנות הקדמית". מחלקת התרופות ממוקמת בדרך כלל בעומק החנות, ומנוהלת על ידי רוקח מוסמך. כל המחירים במחלקות אלה קבועים ונתונים לפיקוח משרד הבריאות. אין רשות לתת הנחות.

כל התרופות החוקיות הנמכרות בארץ, חייבות להימכר על ידי הרוקח. בארצות הדוברות אנגלית, התרופות שאינן נזקקות לכרטיס של רופא, ניתנות לרכישה בעל המדפים. הצרכנים יכולים לקנותם כך אפילו בסופרמרקטים. אנשי ה„סופר־פארם" היו שמחים אם היתה שיטה זו מובטחת גם כאן. „אני תומך נלהב בשיטה של שירות עצמי לתרופות־ללא־מרשם", אומר קופלר. „זהו בזבוז זמנם של אנשי מקצוע לספק לקונים אספירין או טיפות אף. יש לנו כאן רוקחים בעלי השכלות גבוהות המתרוצצים כל הזמן כדי לספק מוצרים שאינם דורשים שירות מקצועי. בבתי מרקחת קטנים הם צריכים לתת לך הכל, אפילו כמפנים ומשחות שיניים".

„זה מצחיק, לעומת זאת", הוא מעיר, „שדווקא חמרי הדברה רעילים נמכרים חופשי בעל המדפים".

קופלר היה רוצה שמשרד הבריאות יתיר לחנויותיו למכור ב„חנות הקדמית" כל מה שעולה על רוחו. „אין זה עסקו של אף אחד אלא רק שלנו, מה שאנו מוכרים", הוא מצהיר. אבל אין זה המצב היום. משרד הבריאות מתייחס לכל מטר־מרובע של החנות כאל בית מרקחת ויש הנחיות ברורות מה מותר ומה אסור למכור בו. ולכן אסור, למשל, למכור משקאות קלים, צרכי צילום, מכשירי כתיבה או דברי מתיקה – לפחות לא דיאבטית.

הבעייה היא, שיש הרבה „תחומים אפורים" שלגביהם רשימות משרד הבריאות אינן ברורות. מזון לתינוקות מותר למכור; מזון לבוגרים – לא, אם כי לאחרונה מורשה המשרד למכור מה שקרוי „מזון בריאות". קופלר מקבל בברכה את השינוי בגלל הפוטנציאל הגדול הטמון בו. ובכל זאת אין הוא מבין את ההבדל בין ממתק גרנולה לבין „כיף כף" ארוז הרמטית. הוא היה מבין את ההגבלות מכבים קודמים, כאשר החנויות רבים נמכרו בלי עטיפות, הדו בעיות של היגיינה.

המחזור של „החנות הקדמית" בחנות אופיינית של „סופר־פארם" עולה על מחזור המכירות של התרופות, מודה קופלר. בכמה מהחנויות, מהווה מכירת התרופות רק 30 אחוז ממחזור המכירות הכללי. יש חנויות שבהן אחוז התרופות הוא כ־50.

ב„סופר־פארם" מפרשים את התקנות המתירות עד הגבול ולכן אפשר למצוא בחנויות אלה מגוון רחב של פריטים, החל מכסאות בטיחות לתינוקות ועד לצעצועי „פישר פרייס" ואחרים. (יש הגבלה על הגיל שלגביו מותרת מכירת צעצועי ילדים). כמובן שיש בהן צרכי רחצה, היגיינה, דברי קוסמטיקה – כל מה שיש בבתי מרקחת אחרים – אבל במבחר גדול יותר. יש גם מבחר גדול של חמרי ניקוי והדברה, שבתי מרקחת רגילים אינם מספקים בדרך כלל.

אשר למחירי מוצרים אלה – הם דומים לרוב למחירים ברשתות השיווק הגדולות. לעומת זאת אין ה„סופר־פארם" מתחרה במהדרי החנויות המיוחדות לחמרי ניקוי או לרוכלי המכירות בשווקים הפתוחים.

וכשמדובר על צורת השירות – ל„סופר־פארם" יש הרבה מה להציע. למשל: ה„סופר־פארם" יחזיר ללקוח את כספו אם אינו מרוצה – על כל קנייה, אומר קופלר. מדיניות אחרת הנהוגה בה: אם פריט מסויים הנתון במבצע אזל מהמדפים, החנות תמכור אותו ללקוח לכשיגיע, במחיר המבצע, גם אחרי תאריך גמר המבצע. אפשר לשלם ב„סופר־פארם" במזומן, בהמחאות ובכרטיסי אשראי, אבל אין הוא מתחרה ברשתות השיווק במתן אשראי ארוך־טווח.

צרכנים ייהנו גם מהעובדה, שב„סופר־פארם" נטשו את שיטת ה„קודים" על המצרכים, והורו לרשום את המחיר על כל פריט ופריט. אין ספק שזה ימצא חן גם בעיני המועצה הישראלית לצרכנות, המשתדלת אצל רשתות השיווק שיחזרו גם הן לשיטה הישנה. נוסף, ב„סופר־פארם" גונבים הרבה פחות פריטים מאשר ברשתות השיווק.

רוב חנויות ה„סופר־פארם" פתוחות ברציפות מתשע בבוקר עד תשע בערב ובמוצאי שבתות. אף סניף עוד לא העז לפתוח שעריו 24 שעות ביממה. בשבת פתוח הסניף הנמצא ברשימת תורנויות בתי המרקחת. הסניפים של נוה אביבים בהרצליה, של הדר־יוסף על כביש החוף ושל באר־שבע נמצאים „בתורנות" כל שבת, כי אף בית מרקחת אחר באיזור שלהם לא מוכן לעשות תורנות שבת.

קופלר משוכנע ש„הסופר־פארם" מבשר את העתיד. „אנחנו באמת בתי מרקחת – רק גדולים יותר". עד כמה יכולים בתי מרקחת אלה לגדול – את זה קובע משרד הבריאות. כרגע מותר לבית מרקחת שטח של 500 מ"ר, ואכן זה שטחו של סניף רמת אביב, הגדול בסניפים. קופלר ישמח אם הגבלה זו תוסר.

ישנם שני איגודים מקצועיים של רוקחים בישראל, ולאחד מהם יש הסתייגויות חמורות מהקונצפציה של הסופר־פארם. האחד הוא איגוד הרוקחים של קופת חולים, שלחבריו אינם מותרים בהסופר; השני הוא התאחדות הרוקחים בישראל, המאגד כארבע מאות רוקחים עצמאיים, בעלי בתי מרקחת, ברחבי הארץ כולה. ראש ההתאחדות הזאת, אבנר ברקו, בעל בית מרקחת „הודית" בנווה שרת, מדגיש את מצבם העדין של הרוקחים העצמאיים בארץ לעומת עמיתיהם בעולם החופשי, בגלל היקפה הגדול של קופת החולים בארץ. רק כ־12 אחוז מהאוכלוסיה נזקקים לבתי המרקחת העצמאיים בתוספת של חברי קופות החולים שלפעמים אינם רוצים לטרוח ללכת לרופא ולקבל מרשם בשביל מרכים פעוטים. לעומת זאת, בעולם החופשי, 100 אחוז של האוכלוסיה קונים את התרופות בבתי מרקחת פרטיים. אפילו האוכלוסיה השייכת לקרנות בריאות או לביטוח הבריאות הממשלתית.

בית מסחר כמו ה„סופר־פארם" „מסוגל לדחוק את רגלי בעלי המקצוע", אומר ברקו. „אלמלא החוק (שנחקק באמצע שנות השישים) האוסר על פתיחת בית מרקחת בתחום 500 מטר מבית מרקחת קיים, היה ה„סופר־פארם" בונה לפתוח סניפים בכל מקום המתאים להם ליד בתי מרקחת קיימים". בחיפה, הוא מספר, יש בית מרקחת שפנה לבג"צ כדי להוציא צו מניעה נגד משרד הבריאות שאיפשר ל„סופר־פארם" לפתוח סניף ב„מרכז חורב" שיפתח באחוזה, לדבריו שמרחק ממנו אחוז בית המרקחת הוא 350 מטרים בלבד. ההחלטה עדיין לא ניתנה.

בצד שני, אומר ברקו, ה„סופר־פארם" אינו פותח סניפים אלא בשכונות רווחיות. הוא לא בעדיין [illegible] בקהילות כמו קריית שמונה, למשל. חוק 500 המטרים מכוון גם לפיזור בתי המרקחת באוכלוסיה ולא רק להגנה על פרנסתם של בעלי מרקחת קיימים. יש אמנם בתי מרקחת ותיקים שהם קרובים אחד לשני, אבל זה בטוח שההיגיון אינו דמוקרטי. [illegible] „סופר־פארם" בקריית [illegible] הגולן ושוקלים עתה לפתוח סניף בבית שמש.

הביקורת הנוקבת ביותר של ברקו כלפי ה„סופר־פארם" היא, שבעלי הסניפים אינם בעצם אדונים לאחוזתם, שהם מחוייבים כספית לחברה. „אהרה, איך יכול רוקח צעיר, שזה עתה סיים את לימודיו, לגייס מאות עד מאות אלפי דולרים כדי לפתוח בית מרקחת [illegible]", הוא שואל. עד כה, מכל מקום, לא נתגלו פרצות חוקיות במערכת ה„סופר־פארם" וקופלר מכחיש [illegible]. הוא גם מסרב לענות לשאלתי האם החברה שבראשה הוא עומד מעניקה הלוואות לרוקחים כדי שיפתחו חנויות בעצמם.

ובכל זאת, על אף הסתייגויותיו, אומר ברקו, הוא היה מוכן בברכה את רוקחי ה„סופר־פארם" כחברים בהתאחדות הרוקחים בישראל, אלא שהחברות זו כרוכה בכך שיתחייבו להתנהג על [illegible] הארגון, התיכה [illegible].

קופלר מוכן שלא ידע על ביטול החברות של רוקחי הרשת. אף פעם לא קיבל הודעה בכתב על כך, ובהבנתו הם עדיין חברים בארגון. [illegible]

[illegible]

هكذا من الاصل

כשאמא באה הנה, יפה וצעירה...

בקיבוץ מנרה שבמרומי הרי נפתלי, אשר הוקם ב־1943 ומייסדיו הם היום בני 60 פלוס, עומד להיערך בקרוב דיון על הזיקנה והשלישית. בינתיים נערך דיון בנושא זה מעל דפי העלון המקומי, "עלי מנרה". נביא כאן מקצת הדברים שנכתבו בנושא. חלק מן הרשימות נכתבו ביוזמת מערכת העלון, אבל פנייתה של המערכת אל החברים נעשתה בצורה מקרית, ללא נסיון לערוך בצורה רצינית המחייבת אל כל הנתונים של קשת הדעות.

סאלה אותי לפני זמן מה חברה צעירה, אם אני מרגישה שינוי כלשהו עם הגיעי לגיל פרישה. על שאלה זו יענו אנשים שונים תשובות שונות. אין תשובה חד־משמעית לשאלה זו.

אמנם כן, אני מרגישה את גילי הן מבחינה פיסית והן מבחינה רגשית־חברתית. אני איטית יותר, זוכרת פחות, שומעת עוד פחות, מתעייפת מהר ועוד סימנים שונים שלא אפרטם במדויק.

קיימת גם עייפות רגשית־חברתית ועל כך רצוני להרחיב את הדיבור.

קיים אצלנו נוהג להגיש לכל ותיק פרח עם כניסתו לחדר האוכל ביום חגה של מנרה. זה נוהג יפה ומכובד. אך לעיתים אני מרגישה שהייתי מוותרת עליו, אם מאחוריו לא קיים דבר.

אותו חבר המגיש לי את הפרח יכול באותו יום לומר לי, כי "איני עושה מאומה ולכן אין לי זכות להעיר ולבקר פעולה שנעשית, כי מי שלא עושה – שלא ידבר".

אותו חבר מרגיש שהוא גואל את העולם בזה שהוא פעיל בשטח זה או אחר וכי איתו נולד העולם, ולפני כן – מאומה.

אינני כאותם אנשים שמתרפקים בנוסטלגיה על העבר ואיני חושבת שאנו עשינו דברים יוצאים מגדר הרגיל לאותה תקופה.

אך, עם זה, עייפתי מן הצורך להוכיח בכל פעם, בכל שנה, עם כל מחזור שיוצא ב"הרוגיא" *(בית־הספר התיכון האזורי, שבו לומדים ילדי מנרה – העורך)*, שאני "שווה משהו".

חייתי את מרבית חיי כאן מתוך שלמות עם צורת חיים זו. את תרומתי תרמתי ככל יכולתי. ודאי, אנשים שונים יעריכו באופן שונה את תרומתי, אם דלה היא פחות או יותר.

את חיי, הן התרבותיים והן הכלכליים, אני חיה כאן לא בחסד, אלא בזכות מלאה. ואם אחד מסימני ההזדקנות שלי הוא הורדת מתח העבודה, התרחקות מן הרעש וההמולה, הסתייגות מן ה"יחד" החבהבי האינטנסיבי – הרי כאן תשובתי לאותה שאלה עליה סיפרתי בתחילת דברי.

החברה מ.

אי־אפשר לא לעבוד

... כשמיתוספות לגיל גם בעיות בריאות – אין הרגשה קלה למי שחי בקיבוץ. קשה להסתובב בעונה כזאת, לראות את הציבור לחוץ בעבודה ולדעת שאינני יכולה להשתתף בגיוסים ואפילו לא להחליף מישהו בעבודה יותר קלה. וזאת למרות שאני יודעת, שתרומתי למשק במסגרת עבודתי חשובה ביותר.

לדעתי בקיבוץ אי־אפשר לצאת לפנסיה. אי־אפשר להסתובב בחברה עובדת ולא לעבוד.

למזלי יש לי סיפוק רב בעבודה ואני יודעת להעריך את חשיבותה. כשאני מכינה את המאזן אני יודעת שעבור עבודה כזאת מקבלים 25 דולר לשעה, ואני מרגישה שאני מרוויחה את לחמי בכבוד.

בכל מקום ובכל תקופה יש דור צעיר ש"לא ידע את יוסף" ולא מסוגל לחוש ולהבין. צריך לדעת לקבל זאת.

החברה י.

אפילו השמירה קשה לי

... אם אצא לפנסיה יהיה יומי מלא. יש לי הרבה מה לעשות. אולם אינני רוצה לצאת לפנסיה. איני רוצה לעסוק בשלי בבדידות, אלא להמשיך להיות במגע עם אנשים.

מבחינה פיסית יש כמה בעיות. קשה לי להתמודד בעבודה עם צעירים ממני. גם תורנות השבת במטבח – למרות שמדובר רק בחצי יום – די קשה. אפילו השמירה, אם כתורנות ואם כתחליף לקטיף תפוחים, כבר קשה לי בבידה מסרבת.

החברה שלנו עוד לא התרגלה למצב חדש זה, ויכול חבר צעיר ממני לומר לי בתום לב: "יאללה, בוא לגיוס" ולא להבין, עד כמה הוא מעמיד אותי במצב לא נוח.

עם זאת, צריך שכל אחד יהיה שותף למאמץ בהתאם ליכולתו, מתוך הכרה אישית ולא רק עקב החלטות האסיפה. ישנם חברים שמבחינת הגיל היינו יכולים להיות להם הורים. יחשוב כל אחד ואחד מה הוא מצפה ומאחל להוריו בגיל זה.

החבר ע.

אין בי חרטה

עם הגיל למדתי יותר ויותר לקבל כל אחד כמו שהוא, בלי לכעוס או לבקר, ומה שיותר חשוב, למדתי לקבל את עצמי כמו שאני, לדעת שישנם דברים שאינני יכולה לעשות ולחיות עם זה.

שנים עבדתי בחינוך וניסיתי גם לעשות הסבה לחינוך מיוחד לגיל הרך. סיבות אישיות מנעו ממני להשתלם בצורה יסודית והגיע שלב שהרגשתי, שאני צריכה כבר להפסיק לעבוד בחינוך מסיבות שונות. ואז החלטתי לעבוד במחסן־בגדים. לא היו לי שאיפות מרקיעות שחקים בתחום העבודה, אבל יש סיפוק מהאפשרות לתת לכל חבר שירות טוב ומאור־פנים – זה מאוד חשוב בחיים שלנו.

אינני חושבת שהעובדה שבחרתי לחיות כאן מחייבת גם את הילדים שלי. הם זכאים לבחור את דרכם, כמו שאני בגילם בחרתי את דרכי.

בשבילי מנרה זה בית, לטוב ולרע. כאן חייתי וכאן אזדקן, ואין בי חרטה.

החברה ר.

אילו היו לי ילדים במשק...

ככל שאנו מתבגרים, אנו מתכנסים בתוך עצמנו כשבלולים בקונכייתם. אנו מתנתקים מרוב הבעיות של החברים, לא משום שהבעיות אינן מעניינות, אלא משום שאנו מרגישים שאין לנו זכות לקבוע לצעירים את החיים.

אני מודע לכך שמה שאנחנו רצינו בצעירותנו, שונה ממה שהצעירים רוצים היום. עם זאת אני מפחד מהאפשרות שהצעירים יקבעו לי את דרך החיים שלי.

עם השנים ועם השינויים באוכלוסיה מתחיל להיווצר ריחוק ממוסדות שונים. לכן חשוב למצוא מקשר בין המשק לבין שכבת הגיל שלנו.

אין ספק, אילו היו לי ילדים ונכדים במשק, היתה יותר מעורבות, יותר נוכחות. אבל זה מה שיש.

חשוב שהקיבוץ יהיה ער לבעיה של מקום עבודה קבוע ומספק לאנשים מבוגרים. מגיע גיל שכבר קשה, ואולי אפילו אי־אפשר, ללכת להסבה מקצועית, ועם זאת דווקא בגיל זה חשוב שיהיה לחבר עיסוק שימלא את יומו.

החבר ת.

אצלי לא חל שינוי חברתי

אינני מרגיש מגבלות גיל או בריאות. לאירוע הבריאותי שהיה לי אני מתייחס כאל תופעה חולפת והיום אינני מרגיש שום הבדל. העבודה במז"ט מעסיקה אותי מעל ומעבר, ואחרי העבודה: יש עתונים ועתונות קיבוצית, חומר כלכלי־פסקי שחשוב לי לקרוא, עבודה בגינה והובבות סבאות. מעבר לזה לא נשאר לי זמן לעיסוקים נוספים, כמו קריאת ספרות יפה וכד'.

אינני חושב שזה מזיק לי, אבל אני מצטער שאין לנו מספיק צעירים שישאו בעול ואנו נהיה רק "עזר כנגדם". אם הצעירים יקחו על עצמם יותר תפקידים והכרעות, לא ארגיש רע, להיפך, אהיה מרוצה מכך.

עבודתי הנוכחית מטילה עלי אחריות רבה ולכן אני מעדיף להיות תמיד בשטח ומתלבט הרבה לפני כל נסיעה אישית.

מבחינה חברתית לא חל אצלי כל שינוי: בא לאסיפות, למסיבות, למועדון, חבר בהנהלת מז"ס ועורת המשק, וזה מספיק ועדיף על התקופה, בה כיהנתי במספר רב של ועדות. עדיין יש לי קשר טוב עם צעירים, מוצא איתם שפה משותפת ולפעמים אפילו באים להתייעץ איתי בנושאים שונים.

לדעתי צריך ללכת לקראת הצעירים, להיות יותר סובלני כלפיהם ואפילו לוותר. אני יצאתי מרוצה מן האסיפה שעסקה בעבודה השכירה. עדיפה בעיני התבטאות לא סקטית מן האדישות. ועובדה היא – אחרי האסיפה יש היענות רבה של כל הציבור לגיוסים.

עניין ביתאורן לא השפיע עלי, למרות שעלה לכותרות בעיתוי לא נוח לי אישית. זה כואב כשזה קורה, אבל זה יכול לקרות, ואני מרגיש שאני חי היום על כרעי תרנגולת.

הבטחון שיש לי לעת זקנה – לא התערער. אני מאחל לכל משפחה, שלפחות ילד אחד יישאר לה במשק, לחיזוק הקשר ולמניעת בדידות.

החבר פ.

הצדעה פלסטית ליוצרים מראשוני ההתיישבות

מאת יצחק מרידור

ההתיישבות העובדת ציינה השנה 65 שנה לראשיתה. מעשי הבראשית של אותו דור הנפילים ההולך ופוחת וכו'. השנה להתעניינות מחודשת, ועלילותיו שימשו חומר טוב למחזות אורקליים, למסכתות ולרשימות יובל אין־ספור. והנה, אלה ש"הלכו אל המקורות" ושאלו שאלות על ייחודם של ראשוני עמק־יזרעאל,

נועם רבינוביץ: תצורת ברזל עם אבן כנקודת סימון בשטח

על אופיים ותחומי התעניינותם, הופתעו לגלות שגם לאנשי העליה השניה היו, על אף בעיות הקיום שלהם, דחפים אמנותיים חזקים וכמיהה כבירה לציור, לפיסול, לספרות יפה, למוסיקה. כמובן, הם עבדו קשה, קרחו חולו, ובאחרים אף אחז היאוש. אך היו גם כאלה שהתעקשו שלא לזנוח את המכחול, את העט או את איזמל הפיסול.

המשכן לאמנות בעין־חרוד, שנוסד והוקם בזכות האהבה לאמנות של אותם ראשונים, יוצא עתה במעין מחווה של הצדעה לאותם יוצרים מקרב ראשוני ההתיישבות בעמק עם שלוש תערוכות, הנקנות גם מושג על היקף הפעולה של המשכן הנושא את שמו של חיים אתר ז"ל, אמן בעל שם בזכות עצמו ומראשוני עין־חרוד.

"אחת התערוכות", אומרת גליה בר־אור, אוצרת המשכן, "היא תערוכתו של אמן מקומי, נועם רבינוביץ, חבר קיבוץ בית־השיטה. חשוב לנו לעודד כוחות שהם מהאיזור שלנו. כי אם לא אנחנו מחוייבים לתת להם את הדחיפה הנחוצה להם? אנחנו עושים את זה בדרך די מקורית, על גבעת קומי, עליה יושב המחיאון, תוך נסיון להביא אליה את האנשים. אנחנו האחראים על הצד המקצועי של התערוכה, כגון הכנת הקטלוג וכל אותם דברים שאמן מתקשה לעשותם בכוחות עצמו".

תערוכה נוספת היא, מספרת גליה, "התערוכה של צפת", שהיא יותר תוך היסטורי: לא סתם איזשהו ארכיון, אלא תערוכה מאוד רלוונטית, שבאמצעותה מעלים כאן שאלות כגון: למה בכלל מתחילים לצייר איזה שהוא מקום, שהופך לפתע לאבן שואבת, ובאיזה שהוא שלב זה נפסק; למה זה התחיל; למה זה נפסק. את השאלות האלה ואת התשובות עליהן אפשר להשליך גם על מקומות אחרים, מקומות שתלו בהם פעם תקוות גדולות. "אולי, אם נבין איך הדברים פועלים, נוכל גם לתכנן הלאה. אנחנו הרי לא מעוניינים רק באמנות, אלא בכל מה שקשור בשאלות של החיים".

לצידן של שתי התערוכות האלה יש במשכן תערוכה, המהווה מעין מחווה של זכרון אנושי, לאמנית אילי קרונשטיין שעברה את השואה. "חשוב לנו", אומרת אוצרת המשכן, "שבאוסף שלנו תיווצר שלמות של מגמות שונות, ממקומות שונים, בתקופות שונות, של יצירה של אמנים יהודים. יצירותיה של אילי קרונשטיין אכן מייצגות בצורה מצוינת תקופה מוגדרת מאוד וחשובה מאוד בתולדות האמנות – תקופת האסכולה של הבאוהאוז ושל תלמידיו, שהם מבחינות מסוימות אבות האמנות המודרנית של המאה העשרים. דעתי היא", אומרת גליה, "שאם באוסף שלנו במשכן יש קבוצת עבודות כזאת, איכותית, היכולה להדגים את אותה תקופה, הרי בשבילנו יש לכך לא רק משמעות חינוכית, אלא גם משמעות של תיעוד לעתיד הרחוק".

נועם רבינוביץ, שהעמיד את פסליו על גבעת קומי הניצבת חזיתית לקיבוצו, בית־השיטה, נולד ב־1950 בקיבוץ דפנה ולמד בבית־הספר לציור במכללת תל־חי.

"אני לא יכול שלא לפגוש את גבעת קומי", אומר נועם, "היא פשוט נוכחת. אני התרשמתי מהפשטות שלה, מהתמימות בצורה הגבעתית שלה, נפרדת ומחוברת לסביבה בעת ובעונה אחת. הדרמה הגיאולוגית היא שהלהיבה אותי והבסיס שלה – מפגשי הבזלת והגיר.

"התקשרתי לגבעה בדרך בלתי־אמצעית באין־ספור סיורים. לא עבדתי על הגבעה – פיתחתי רשמי חוויות מהביקורים בגבעה, אח"כ, בסטודיו. כך נבנתה מערכת היחסים האישית שלי עם הגבעה – ביטוי לתקשורת שלא תמה, שממשיכה להתפתח, בקשר פשוט אישי, ישיר".

"אנחנו רואים בתערוכה של נועם", מוסיפה גליה, "גם נקודת מוקד שבאיזה שהוא שלב יגיעו לשם אנשים לבדם וייצרו בעצמם קשר בין הפסלים, הנוף והוויותיהם מהנוף. בעיקר אנשים מהסביבה ואולי גם כאלה שישמעו עליה מבחוץ. אך מראש אמרנו שהתערוכה תהיה בסיס למפגש נוח לאנשים מהאיזור. אנשים יגיעו אל הגבעה בסוף סוכות, ואנחנו נעשה שם, משעה 10, כמה התייחסויות לנוף ולפסלים, במחול ובתנועה, נזמין קבוצות שתעשינה עבודות בשטח. גם תהיה סדנא פתוחה, בה ילדים יקימו, בהדרכה, פסלים משלהם. ניתן למפגשים האלה אופי מיוחד, ללא הרצאות יבשות, ללא הליכה מסודרת עם כובעים ובימיות, אלא כמפגש של 'כיף' שיתן חוויה אמנותית".

שכונת נוה עוז בת 40

על חלקת אדמה דרומית לפתח־תקוה הוקמה לפני 40 שנה שכונת הפועלים נוה־עוז. המתיישבים הראשונים של השכונה היו פועלי פתח־תקוה הותיקים, קבוצת חיילים ממתנדבי מלחמת העולם השניה, יוצאי הבריגדה היהודית ויחידות צבא אחרות.

אז, בשנת 1947 תש"ז, צץ קומץ בתים בלב שדות סוכבים, אי בודד ומנותק המוקף חומות הפרדסים הסמוכים. הקשר היחיד עם העולם החיצון היה אוטובוס מיושן אשר צמיגיו היו משאירים את עקבותיהם בשבילים פעמיים ביום בלבד. אחרי שקיעת החמה היו פעימות הבאר ויללות התנים מעמיקות את תחושת הבדידות. מקבוצה של 44 משפחות ראשונים שהגיעו לשכונה יש כיום מעל ל־500 משפחות. נוה־עוז היה מקום חשוב לקליטת העליה לפני קום המדינה, ובעיקר לאחר קום המדינה. השכונה קלטה עולים רבים בתוכה. תושבי השכונה קיימו לעולים מורי דרך בצעדיהם הראשונים בארץ. השכונה התברכה בתהדקת מיזוג הגלויות. בתחילה היתה השכונה בשיפוטה של מועצה כפרית. צירופה לעירית פתח־תקוה סודר רק לאחר שנים של מאבק עם פרנסי העיר. התושבים הראשונים דאגו מיד עם בואם להקמת מוסדות השכונה וועד השכונה. נסלל הכביש הראשון המחבר את השכונה עם העיר, נבנו מרפאה ודרכיה ונקדחה באר לאחר סבל רב שנבע מחוסר מים. הוקמו מוסדות חינוך, גן ילדים ובית ספר.

תוך מספר שנים היו בשכונה מוסדות חינוך לתפארת. מסיימי בית הספר (השנה מסיים המחזור הי"ל־הו), לרוב ממשיכים בלימודים תיכוניים ורבים רוכשים השכלה אקדמאית. השכונה מתפארת בכך שניתן למצוא את יוצאי בית הספר שלה בכל זרועות הבטחון, במוסדות הרפואה, במוסדות ההשכלה, במפעלי התעשיה הישראלית ובהתיישבות העובדת.

תופעה מעניינת היא העובדה שחלק נכבד של בנות ובנים יוצאי השכונה מקימים את ביתם ליד ההורים. הסבתות והסבים גרים ליד הנכדים. היום, במלאת 40 שנה לשכונה, אפשר לראות בתים יפים וסביבם חלקות של עצים וירק.

בכל שנה מסיימים את בית־הספר היסודי של השכונה כ־50 בנות ובנים. חלק נכבד מאלה הם נכדות ונכדים של המייסדים.

חברי השכונה בנו בריכת שחיה המשמשת בימי הקיץ כמקום בילוי למבוגרים ולילדים. קיים גם היום ועד לשכונה. חברים בועד אנשי הדור הצעיר. שילוב הדורות נעשה על הצד הטוב ביותר.

יצחק שחם

ותיקי שכונת נוה עוז בבית הנשיא ח. הרצוג, עם פתיחת חגיגות ה־40 לשכונה.

לנוה עוז
מייסדיה ותושביה
לרגל חגכם ה־40
שאו ברכת חברים חמה
להמשך פיתוח וקידום השכונה
המחלקה לפעולה קהילתית
האגף לאירגון ומועצות פועלים
הועד הפועל

אלי שולרוף
FIAT
מכירת מכוניות, חלפים ואביזרים
בר כוכבא 15, פתח תקוה,
טל' 919937, 03-907410
מברך את שכונת נוה עוז
בחג ה־40

עיריית פתח־תקוה
לתושבי שכונת נוה עוז
ותיקיה וצעיריה
ברכות נאמנות לחגכם
דב תבורי
ראש העיר

לעיריית פתח תקוה
ולכל שכנינו
תושבי נוה עוז
בפרוס השנה החדשה
ולרגל חגיגות ה־40
ברכות חמות להמשך פיתוח ושיגשוג
מכללת בית ברל
השלוחה להכשרת עובדי הוראה
ע"ש א. שיין
פתח תקוה

מרכז רפואי גולדה
בית חולים השרון – קופ"ח מחוז פ"ת
לשכונת נוה עוז
מייסדיה ותושביה
לרגל חג ה־40 שאו ברכות
הנהלת המרחב

לשכונת נוה עוז
מיטב הברכות
במלאת לכם 40 שנה
מבוני השכונה ומקימיה
שיכון עובדים
יש לך כתובת:
שיכון עובדים.

לשכונת הפועלים נוה עוז
במלאת 40 שנה להיווסדה
ברכות חמות ונאמנות למייסדיה, תושביה
ולממשיכי דרכה.
כה לחי!
ציון צאלה
מזכיר מועצת פועלי
פתח תקוה

לשכונת נוה עוז
בחג ה־40 שאו ברכות
להמשך הדרך.
• שיכון ותיקים • שכונת נוה כיבוש

גם עוזבים הם בני־אדם

או: למה לא לעשות מסיבה לנשארים?

לאחרונה היו מספר עזיבות של בנים ומשפחות. לאחת המשפחות נערכה מסיבת פרידה ביוזמת כמה חברים של המשפחה. נתלתה מודעה על לוח המודעות ובה הוזמנו החברים לפרידה. המודעה נהפכה על פניה על־ידי אחד החברים.

נושא עזיבת הקיבוץ הוא נושא טעון וכאוב ונוגע בפחדים הכי בסיסיים של האדם. בעבר עזיבת הקיבוץ נחשבה כבגידה. האם רק בעבר? הקיבוץ הוא חברה וולונטרית וטבעי שיש בו עזיבות. אנחנו שותפים פה בשמחות ובמצוקות. אנחנו יודעים לציין חגים וארועים ציבוריים ופרטיים בחיינו. האם הפרידה היא לא חלק מהטקסים שמקיימת חברה אנושית נורמלית, למרות הצער והכאב שבפרידה?

ערכנו משאל רחוב קטן בנושא מסיבות פרידה לעוזבים. התגובות היו קיצוניות, אפילו המתונים שבנשאלים חושבים שהפרידה יכולה להיעשות, אבל ביוזמה פרטית בלבד. האם אין זה עוד אחד מהסממנים של חברה סגורה ומפוחדת, שאינה מסוגלת להתמודד עם אקט טבעי ואנושי, אמנם כאוב, של פרידה?

יש כאלה שצוחקים כאשר הצוותים בבתי־הילדים שלנו עומדים על כך ומעבדים את נושא הפרידה עם הילדים, מדוע לנו, המבוגרים, הנושא כל־כך קשה ואצל הילדים אנחנו מנסים להתכחש לו? שאלות למחשבה.

תלמה: אני הפכתי את המודעה. באו אלי כמה אנשים ואמרו לי שזה מאוד פוגע בהם. אני חושבת שזה גובל בחוסר טאקט וטעם, בחוסר התחשבות באנשים שחיים את המקום הזה כמקום חיים וכאידיאל. אני חושבת שאם זה פוגע בחלק מהאנשים החיים פה, צריך להתחשב בזה. הלכתי למי שמארגן והצעתי להם שיזמינו את החברים באופן פרטי. יש דרכים איך לעשות מסיבות פרטיות בלי לפרסם על לוח־המודעות. היום יש טלפונים וזו בכלל לא בעיה. אבל הקיבוץ זה מין דבר כזה שכל אחד עושה מה שבראש שלו. זו הרגשה שלי, אולי זה מיושן, אבל יש פה אנשים שמרגישים שנטשו אותם ועזבו אותם וירקו להם בפרצוף.

בלילה: אני ארגנתי את המסיבה הזו. תלמה באה אלי עם הבקשה שאוריד את המודעה, לא חשבתי שזה נכון, לא חשבתי שאני צריכה לצלצל לאנשים ולהזמין אותם באופן אישי. אולי מישהו מהם לא ירצה לבוא, אני צריכה לנחש מי רוצה לבוא?

יוסי מציביניק: גועל נפש, קטסטרופה, שואה. לחבר קיבוץ לא עושים מסיבת יום־הולדת כמו שעושים לחבר שעזב. אנשים שקרובים יכולים לגשת ולהיפרד. הקיבוץ לא צריך לעשות מסיבה למי שנוטש אותו. זה כמו הירידה מהארץ. האם נעשה מסיבה ליורדים? זכותו של אדם להזמין את האנשים שקרובים לו, אבל לא לעשות פסטיבלים!

יהודה פרייס: אם החבר אהוד ויש לו חברים פה, אין דבר יותר טבעי מזה. אישית, אני מרגיש שלעיתים יש בזה טעם לפגם. אולי אני כבול במושגים של פעם, שחבר קיבוץ שעוזב נוטש את המערכה ולכן לפעמים רגשית זה מפריע לי. כאשר אני מסתכל על זה בעיניים ראציונליות, זה בסדר. היפוך מודעה בכל מקרה זה אקט של גסות רוח. אתה רוצה משהו מתולה המודעה – תברר איתו. כך לא מתנהגים.

ישראלי: הקיבוץ לא צריך לעשות מסיבה. זה לא דבר ששמחים איתו. אם חברים קרובים רוצים להיפרד ולהגיד שלום, יכולים לארגן דבר כזה, אינני רואה בזה טעם לפגם. אבל שהדברים יהיו בפרופורציות. לעיתים זה נראה ששמחים יותר כאשר עוזבים מאשר כשבאים. מודעה איננה מפריעה לי, אבל אינני חושב שצריך לעשות פסטיבלים: הייתי שמח אילו חברים שמתקבלים לחברות היו עושים מסיבה. הייתי מרגיש הרבה יותר טוב.

הללה: דעתי באופן כללי חיובית. יכול להיות שאם מארגנים דבר כזה צריך להזמין באופן אישי, לי אישית מודעה לא מפריעה. מי שעושה את המסיבה צריך לשקול אם לתלות מודעה.

עדנה: קיבוץ תמיד יוצא פגוע מעזיבה שלא ביוזמתו. אבל אי־אפשר שלא להיפרד ברמה האנושית, הפשוטה. במה נכנסים, להעניש את מי שעוזב? קיבוץ זו חברה וולונטרית וטבעי שיש בה עוזבים. זו צריכה להיות יוזמה פרטית ואפשר גם לתלות מודעה. זה מאוד לא קיבוצי לפגוע במודעה.

עומר: צריך לעשות מסיבה יפה, בלי להתבייש, בתקווה שלאנשים יש ממי להיפרד ושיישמרו יחסים טובים הלאה.

יוסקה: לי יש דעה אחרת. אני הייתי רוצה שיעשו מסיבה לאלה שנשארים. למה לא עושים לי מסיבה? מי שהחליט ללכת בדרך אחרת, זו זכותו, אבל לא צריך לתת לו פרס. לא צריך לעשות חתונות על הדשאים לאנשים שעוזבים. אפשר לבוא ולהגיד שלום ולהיפרד.

שציפיק: עוזבים הם בני־אדם. מי שהיה שותף עם בני־אדם כברת־דרך לא קטנה בחיים צבר עם הזמן או ידידות או כעס או איבה. מי שמרגיש שהוא חבר של האנשים, מותר לו לבטא את הידידות בצורה של מסיבה למרות צער הפרידה. ביהדות ובחסידות מצאו דרכים להתמודד עם קשיי הפרידה דווקא בדרך של שמחה והתלהבות, כמו בקבורה, בסעודות שנערכו לאחר החזרה מבית־קברות. לכן אני חושב שלגיטימי לכעוס ולא לרצות להשתתף בהן. הקריטריון היחידי המשמעותי, שאנשים יבטאו בכנות את תחושותיהם לכאן ולכאן. לא הייתי כופה על אנשים מסיבה שהם לא מרגישים הזדהות איתה. מאידך אנשים שמרגישים סולידריות אנושית חברית עם העוזבים, מצווה עליהם שיבטאו זאת גם בחצר הקיבוצית. הקיבוץ בקיבוץ נפרד מחברים עוזבים בצורה הוגנת ויפה בזה שהוא מעמיד לרשותם אמצעים שיעזרו להם בדרכם החדשה. אינני חושב שיש טעם והגיון למסד את נושא הפרידה.

עלון נחשון

הערב, במוקד המחזור ה־2

הפועל ת"א תארח את אליצור נתניה

מאת משה כהן

המשחק המסקרן בין קבוצות הפועל ת"א ואליצור נתניה, שיערך בהיכל הספורט ביד־אליהו, יעמוד הערב במוקד המחזור השני בליגה הלאומית בכדורסל.

כדורסל

אין ספק, כי משחק זה יהווה מבחן כוחות ראשון לשתי הקבוצות, הנחשבות כמועמדות שבעיות להתמודד על הכתר הלאומי. על שחקני החיזוק של נתניה והפועל רובצת אחריות רבה והערב הם יצטרכו להתחיל לפרוע את השטרות.

לחובבי הכדורסל, שיגיעו הערב להיכל הספורט, תנתן הזדמנות לחזות בהתמודדויות "ענקים" בין סאונדרס, מרסר, דלול, פרישמן ולאסוף לבין וייטמן, לוקאס, גורן, ברכה ומאלוביץ'.

נראה, כי צפוי לנו מאבק חריף ושקול, שיוכרע רק בדקות הסיום. הפועל ת"א החליטה להעתיק את ביתיותה להיכל הספורט, בתקווה לזכות בקופה "שמנה". עד אמש נמכרו, במכירה מוקדמת, 2000 כרטיסים.

העולה החדשה, מכבי נתניה, תנסה לזכות בנצחון ביתי על חשבון בית"ר ת"א. במחזור הפתיחה איכזבו הנתניתים קשות ויכולתם לא תאמה יכולת של קבוצה לאומית. אין ספק כי בית"ר ת"א טובה יותר, אבל לנתניה יש את יתרון הביתיות.

משחק מעניין נוסף יערך ברמלה, שם תתארח מכבי חיפה. חניכיו של יוסי הדרי ינסו להתאושש מהפסדם הצורב במחזור הראשון. אולם, מצפה להם יריב קשה ושאפתני. אודי ויליאמס וחבריו ישאפו לפתוח את משחקי הבית של רמלה בנצחון.

גם קבוצת מכבי ר"ג העתיקה את ביתיותה. הרמת־גנים יארחו באולם אוסישקין את הפועל חולון. כל תוצאה, פרט לנצחון חולוני מוחץ, תחשב להפתעה.

קבוצתה המפתיעה של הפועל חיפה תארח באולם רוממה את הפועל גליל־עליון. שחקני הגליל טובים יותר והם מועמדים לשוב לביתם עם נצחון. אולם, כבר למדנו שאסור לזלזל בהפועל חיפה.

האלופה, מכבי ת"א, תשחק בעיר הבירה מול הפועל ירושלים. המכבים טובים יותר ובשבוע האחרון הם ערכו מחנה אימונים סגור. אומנם ירושלים תשאף לחולל הפתעה, אבל תוצאת המשחק תלויה בעיקר במאגי, באולר וחבריהם.

בליגה הארצית

מחוז דרום: מכבי פ"ת – הפועל קרית־גת 83:104; רמת־השרון – הפועל באר־שבע 53:75; אליצור קרית־אונו – הפועל גבעתיים 70:111; מכבי דרום ת"א – הפועל ר"ג 59:106; מכבי ראשל"צ – אליצור פ"ת 65:95.

מחוז צפון: הפועל כנרת – הפועל עין־דור 69:77; מכבי בת־גלים – הפועל גדשטאל 56:71; מכבי חדרה – הפועל מעלות־חיים 78:88; מכבי קרית־מוצקין – כרמיאל 69:80.

בליגה לנשים

משחקי הליגה הלאומית לנשים יערכו הערב בין הקבוצות הבאות: מכבי כרמל/מוצקין – אליצור ראשל"צ; הפועל ת"א – אליצור קרית־אונו; בני יהודה ת"א – הפועל גלבוע; אליצור ת"א – הפועל גבעתיים; הפועל חיפה – אליצור ת"א; הפועל ירושלים – מכבי ת"א.

50 צופים נפצעו בכדורגל בדאקה

יותר מ־50 איש נפצעו בהתנגשויות עם שוטרים, שניסו להשיב את הסדר על כנו, במהלך משחק צדקה שנערך בשבת בין כדורגלנים מקצוענים לבין כוכבי קולנוע בבירת בנגלדש.

המשטרה מסרה, כי התערבה כאשר מאות אוהדים פרצו דרך הגדרות וניתצו חלק של חומה, בנסיונותיהם להתקרב לשחקנים ולשחקניות באיצטדיון בדאקה. אחרים יידו אבנים לעבר שוטרים ושוטרות.

המשחק, בו צפו כמעט 20,000 איש, נסתיים בתיקו 1–1. המארגנים אמרו, כי ההכנסה של מכירת הכרטיסים, שהסתכמה ב־20,000 דולר, תוקדש לנפגעי השטפונות החמורים בבנגלדש. בשטפונות אלה, החמורים ביותר במדינה זו מזה 40 שנה, נספו יותר מ־1000 איש ומיליונים נעשו מחוסרי קורת־גג.

שמחת מנצחים. טניסאי הודו עולזים, לאחר נצחונם הסנסציוני על אוסטרליה בחצי גמר גביע דייויס.

הודו בגמר גביע דייויס ניצחה את אוסטרליה 2:3

נבחרת הטניס של הודו, שהדיחה ברבע הגמר את ישראל, העפילה אתמול בסידני לגמר גביע דייויס, לאחר שגברה על מחזיקת

טניס

הגביע, נבחרת אוסטרליה, בשיעור 2:3. אין ספק שזו אחת ההצלחות הגדולות של הספורט ההודי ושל הטניסאים בפרט.

גיבור הנצחון ההודי היה ראמש קרישנאן, שהבטיח את נצחון נבחרתו, כשגבר אתמול, ביום האחרון, על וולי מאסור 8:6, 4:6, 4:6, לאחר מאבק מתוח ומורט עצבים.

קודם לכן הצליחו האוסטרלים להשוות את מאזן־המשחקים ל־2:2, בעקבות נצחונו של ג'ון פיצג'ראלד על ויג'אי אמריטראג' בשלוש מערכות 5:7, 3:6, 3:6.

אמריטראג', בן ה־36, אמר לכתבים, כשהוא מחזיק בידו גביע נייר מלא שמפניה, כי הוא רואה בנצחון זה את ההישג הגדול ביותר של ארצו. "זו הרגשה שלא הייתי מחליף אותה בשום דבר אחר", אמר ה"קפטן" ההודי.

זו הפעם השלישית שהודו מעפילה למשחק הגמר של מה שנחשב כאליפות העולם בטניס לנבחרות. הודו פרשה ב־1974 ממשחק הגמר נגד דרום־אפריקה, בשל מדיניות האפרטהייד במדינה זו.

ארמיטראג' ציין לאחר ניצחון נבחרתו: "אינני סבור, כי נבחרת אחרת כלשהי בהיסטוריה של גביע דייויס הצליחה לעלות לגמר עם צוות של שחקנים המדורגים כה נמוך". קרישנאן מדורג כיום במקום ה־30 בדירוג העולמי, אולם ארמיטראג' עצמו מדורג רק קצת מעל למקום ה־200 ואילו שחקן הזוגות, סריניוואסאן ואסודוואן מתקרב למקום ה־100. אנאנד אמריטראג', אחיו של ה"קפטן", לא שיחק מספיק כדי לזכות בדירוג.

הודו נגד המנצחת בין שוודיה לספרד

הודו תתמודד בגמר עם המנצחת במפגש בין שוודיה וספרד. המשחק בין השתיים הופסק אתמול בברצלונה בגלל גשם כבד ויחודש רק מחר. שוודיה מובילה לפי שעה בתוצאה 1:2.

בגמר בית א' של האיזור האירופי גברה בדונסק שווייץ על ברה"מ 2:3 והעפילה לבית הגמר. אתמול ניצח יעקוב הלאסק את אלכסנדר זוורב 4:6, 3:6, 2:6 וצ'סנאקוב ניצח את מזארדי 6:2, 7:5, 7:5. באיזור האסיאני השלימה ניו־זילנד נצחון 1:4 על סין.

גיבור הודי. ראמש קרישנאן, האיש שהעניק להודו את נקודת הנצחון במשחק נגד האוסטרלים. קרישנאן גבר על מאסור במשחק החמישי והמכריע

נשיא המדינה יעניק לגליקשטיין מדליה

נשיא המדינה, חיים הרצוג, יעניק היום בלשכתו לטניסאי שלמה גליקשטיין מדליית הוקרה של התאחדות הטניס הבין־לאומית. המדליה תוענק לטניסאי המצטיין בהוקרה על פעילותו ותרומתו לענף. המדליה תוענק לו כבין העובדה, כי ייצג את המדינה ביותר. מ־25 משחקים בגביע דייויס.

משקולות

שני שיאים לאומיים נקבעו בתחרות, שנערכה ביום ה' בבית שרת בגבעתיים. יואל שטראוס, עולה מקנדה, שיפר את שיאו של גיל ידידיה בהנפה במשקל עד 90 ק"ג והעמידו על 141 ק"ג, שיפור של ק"ג. גם אלי סדרס שיפר את שיאו בהנפה במשקל עד 110 ק"ג בהישג של 186 ק"ג.

הבוקר צליחת הכנרת התחרותית

הבוקר ב־8.30 יינתן אות הזינוק בחוף עין־גב לצליחת הכנרת התחרותית הבין־לאומית, ה־18 במספר.

הצליחה מאורגנת על ידי מרכז הפועל ועיריית טבריה, בשיתוף מחלקת הספורט של המועצה האזורית עמק הירדן, המרכז לתיירות ומרפא טבריה, מועצת פועלי טבריה ובחסות חברת יורופקאר – חברה להשכרת רכב.

19 שחיינים (ביניהם 2 מבלגיה) ו־14 שחייניות (ביניהן שתיים מבלגיה) המצטיינים בארץ נרשמו לצליחה, בה יצטרכו לעבור מרחק של כ־10 ק"מ מקיבוץ עין גב לחוף גיא בטבריה.

הבולטים בין הישראלים הם: שגב פורת מהפועל גליל עליון ומתי קפלן מהפועל ימק"א ירושלים. בין הבנות: אילת אורן מהפועל גליל עליון ויעל קוסוביצקי מהפועל ימק"א ירושלים. (יעל הגיעה ראשונה בין השחייניות הישראליות בצליחה האחרונה בשנת 1985).

הזמן הטוב ביותר שהושג בצליחת הכנרת נקבע בשנת 1976. גרג בטשא מהפועל גוש ובלון קבע זמן של 1.52.15 שעה. בין הנשים ההישג הטוב ביותר נקבע ב־1978 על ידי הצרפתיה יוסו מוריאל בזמן של 1.59.31 שעה.

הערב: מכבי ראשל"צ בראמאץ' ואספרים

מאת שמואל קליגר

למחוק הפרש של 8 שערים – זו המשימה שתעמוד הערב ב־8.30 באולם היכל הישן של כדורידני מכבי ראשון־לציון, שיארחו בגומלין את קבוצת בראמאץ' ואספרים, אלופת הונגריה.

כדוריד

במשחק הראשון, שהיה בהונגריה במסגרת אליפות אירופה לקבוצות אלופות, ניצחו ההונגרים 24:32.

המאמן זאב זילברברג אמר, שקבוצתו תלך על נצחון, אם כי הוא סבור, שלנצח את ההונגרים, הנחשבים למעצמה בכדוריד – תהיה משימה קשה ביותר ואולי בלתי אפשרית.

אמש התאמנו הראשונים באולם הישן ומיד לאחר מכן קיימו במקום אימון שחקני אלופת הונגריה. "אם נשיג נגרם מהר ונפגין יכולת מעולה בהגנה, נוכל לנצח", אמר המאמן זילברברג.

ישפטו 2 שופטים מיוון. הרכב הפותח יכלול את השוער סלע (סאבס) ושחקני השורה: דוזקר, אוסלנדר, צרפתי (יוסיפוביץ'), עמר, מושביץ', בבען (אילירם).

בנות חולון הערב עם צ.ס.ק.א סופיה

אחרי הפסקה בת 20 שנה נתנה אמש בישראל משלחת ספורט מבולגריה. המדובר בכדורידניות צ.ס.ק.א סופיה, אלופות בולגריה בכדוריד, שיתמודדו הערב ב־7 באולם החדש בקרית שרת עם אלופות ישראל, בנות מכבי קרית שרת חולון.

המשחק יהיה במסגרת גביע אירופה לאלופות. במשחק הראשון ניצחו הבולגריות בהפרש גדול של 24 שערים (8:32) ועל כן המאבק בגומלין יהיה ערך יוקרתי בלבד.

זו גם ההופעה הראשונה של הבולגריות במסגרת בין־לאומית. מצפים לבואם של 1200 צופים ובהם רעיית ראש הממשלה, שלומית שמיר, שהיא ילידת בולגריה. במשחק, בשיפוטם של 2 שופטים מאיטליה, יכללו בהרכב הפותח: השוערת אבגי ושחקניות השורה: גורוחובסקי, ברק, פודל, סולימני, רביניאן, שמלה.

כדורידנים ממערב־גרמניה מתארחים בגליל

[illegible] גרוסבורגוידל ממערב־גרמניה מתארחת במשך 8 ימים בגליל ותתקיים בארץ שני משחקים.

הנבחרת משתייכת לכתה, אשר כרתה ברית אחים תאומים בינה לבין המועצה גליל תחתון. הנבחרת משתייכת לליגה הגרמנית השניה, שם היא ממוקמת במרכז הטבלה.

לנבחרת האורחת מתוכננים שני משחקים, האחד ברמת השופט נגד מכבי הרצליה והשני בראשון לציון נגד נבחרת הקדטים של ישראל.

זהו ביקורה השני של הקבוצה בארץ.

הדני אלקייאר הכניע יובנטוס בצמד שערים

פראבן אלקייאר, הדני הבין־לאומי של ורונה, הוליך אתמול את קבוצתו לנצחון נאה על יובנטוס בשיעור 1:2, כשהבקיע את שני השערים. הוולשי איאן ראש, חלוצה של יובנטוס, שהבקיע בשבוע שעבר צמד שערים לקבוצתו, לא הצליח למצוא הפעם את השער.

אלקייאר הבקיע לראשונה בדקה ה־36, בבעיטת עונשין מהנקודה הלבנה. את השער השני הבקיע של רשת בתוך המחצית השניה, בבעיטה אדירה מטווח בינוני. יובנטוס הצליחה להקטין בדקה ה־69 ברגלי סרג'יו בריו. בעקבות הפסדה הורדה יובה למקום התשיעי.

דייגו מארדונה, שלא הרשים עד כה במדי האלופה נאפולי, הצליח להוליך את חבריו לנצחון חוץ בשיעור 0:1 על אווילינו. נאפולי, שלא התאוששה עדיין מכשלונה בגביע אירופה, ממוקמת, לאחר ארבעה מחזורים, במקום הרביעי עם שש נקודות.

מארדונה, שהפגין אתמול משחק גרוע אך תירץ זאת בפציעה, הרבה להתווכח עם השופט. גם חברו קארקה הברזילאי לא היה בשיאו והוחלף שש דקות מהסיום באנדראה קרנבלה. שתי דקות לאחר מכן הבקיע שחקן זה את שער הנצחון.

רומא ממשיכה להוליך את הטבלה עם שבע נקודות, לאחר נצחון 0:1 על העולה החדשה פיזה. רומא סיימה עם 10 שחקנים, לפני סיום המחצית הראשונה, לאחר הרחקתו של רוברטו פוליקאנו. אולם עובדה זו לא הפריעה לפולני זבגנייב בוניאק להבקיע מהנקודה הלבנה, לאחר הכשלתו של המערב־גרמני רודי פלר ברחבת פיזה ע"י השוער אלסנדרו ניסטה. לבונייק היה זה שער רביעי בארבעה משחקי ליגה.

פאסקארה, העולה החדשה, ממשיכה לצבור נקודות. הפעם עשתה זאת על חשבון צ'סנה (0:1), משער של הברזילאי ג'וניור.

מילאן, עם מוראל גבוה לאחר העפלתה לסיבוב השני בגביע אופ"א, גברה על אסקולי בשיעור 0:2, בזכות משחק טוב של ההולנדי רוד חוליט ושערים של אנטוניו וירדיס ואלברטינו אבגיר.

סמפדוריה גברה על קומו 0:1, אמפולי סיימה בתיקו אפס עם פיורנטינה, ב"דרבי" עירוני, ואינטר סיימה בתיקו 1:1 עם טורינו.

בהולנד איינדהובן ממשיכה ל"הפגיז"

פ.ס.וו איינדהובן, המוליכה את הטבלה, התאוששה במהירות מהפסדה בגביע אירופה. אתמול הביסה איינדהובן את ווילאם בשיעור 0:6 והיא טרם איבדה נקודה בתשעה המשחקים שקיימה. אייאקס אמסטרדם נפרדה בתיקו רב שערים (3:3) מפורטונה סיטארד.

[illegible] משחקה גם קבוצתו של מוטי איוניר, רודה קרקרדה, שנפרדה מגרונינגן בתוצאה 2:2.

במשחק הנצחון של איינדהובן הבקיעו לזכותה רונלד קימן ווים קיפט צמד כל אחד. הנס גיהאוס והבלגי הבין־לאומי אריק גרטס השלימו חצי תריסר.

שער הזיקה האדירה, מרגלי ג'ני בוסמאן, מנע מאייאקס הפסד שלישי העונה. בוסמאן הבקיע קודם לכן שער נוסף.

תוצאות נוספות: זוולה – דס 79 1:2; הארלם – ספרטה 0:1; פיינורד – טוונטה 3:3; ונלו – אוטרכט 0:3; דן־האג – ולנדהאם 1:5; דרדכט – אלקמאר 1:2.

לאיינדהובן, בראש עם 18 נקודות מתשעה משחקים, לפני אייאקס, פיינורד וזוולה, לכולן 13 נקודות מ־10 משחקים.

פורטו בכושר טוב הבקיעה רביעייה

אלופת אירופה, קבוצת פורטו, שהוגרלה לשחק נגד ריאל מאדריד בסיבוב השני בגביע אירופה לאלופות, הוכיחה שהיא מצויה בכושר טוב, לאחר שהביסה אתמול, במחזור השישי של הליגה בפורטוגל, את צ'וביל בתוצאה 0:4. לפורטו 10 נקודות והיא מקדימה את ספורטינג, שגברה על בלאנבשאס 0:3.

בנפיקה גברה, לאחר מאבק, על אלווס בתוצאה 0:1. מאריטימו, השלישית, סיימה בתיקו (1:1) עם גוימאראס. פאנפיל, רביעית, לאחר תיקו אפס עם אספינו.

תוצאות נוספות: ואר־זים – סטובאל 0:2; פארנסה – סאלגוירוס 1:2; ריו אווה – בראגה 1:3; באוישטה – פורטימונאנסה 0:3.

בשווייץ: נוישטל חזרה לנצח

האלופה נוישטל קסמאקס חזרה לנצח, לאחר שרשרת כשלונות. אתמול גברה הקבוצה על ציריך בשיעור 2:5. למרות נצחונה, היא ממוקמת עדיין במקום הרביעי. ראשונה גרסהופרס, שסיימה בתיקו אפס עם יאנג־בויס המדורגת שלישית. אראו, השניה בטבלה, נוצחה ע"י לוקרן 3:1.

תוצאות נוספות: סט. גלאן – בלינצונה 0:1; לוזאן – באזל 0:5; סיון – סרבט 1:4.

● בפולין: גורניק זאבז'ה ממשיכה להוביל גם בתום המחזור העשירי לאחר נצחון חוץ על יאגילוניה ביאליסטוק 1:3. לקס לודז' שניה הפסידה לשלאסק וורוצלב 2:1, שהשתוותה אליה בנקודות.

● בתורכיה: גאלאטסראי הביסה את בורסאספור בשיעור 2:5 והיא ניצבת בראש הטבלה עם 16 נקודות לפני בשיקטאש שהביסה את סאקאריספור 1:5. פנרבחצ'ה גברה על ריזהספור 0:2.

● ביוון: לאריסה מוליכה למרות תיקו אפס עם דיאגוראס. אריס הביסה את א.א.ק 1:4 ולאבדייאקוס את פאוק 2:4.

● בתאילנד: גברה נבחרת תאילנד על נפאל 1:2 במסגרת בית 2 של האיזור האסיאני בטורניר הקדם אולימפי.

הטנ"ש הישראלי בקדם־אולימפי

ט. שולחן

נשיא ההתאחדות הבין־לאומית בטניס שולחן, היצירו אוגימורה, הודיע להתאחדות האירופית, כי בהתאם להחלטה, על ההתאחדות לשתף את ישראל במשחקים המוקדמים לקראת אולימפיאדת סיאול.

אין ספק, כי יש בהחלטה זו תפנית גדולה בעמדת ההתאחדות הבין־לאומית לגבי השתתפות ישראל בתחרויות לפי שיוך גיאוגרפי.

נשיא ההתאחדות האירופית הצ'יא תחר ל־34 המדינות, החברות בארגון האירופי, הודיע שישראל עשוייה להשתתף בתחרויות המוקדמות בקרלסרוהה שבמערב גרמניה.

עד כה היתה ישראל שייכת ליבשת אסיה, אולם לא הוזמנה לתחרויות.

● בקרית הטניס תיפתח היום אליפות ישראל לגילאי 18. במשחק המרכזי יתמודדו יעקב כחר ועדי קרמר. כן יהיו משחקי זוגות ומשחקים לגילאי 16.

הפועל חדרה תבחן מחר את סגל הנבחרת

מאת שמואל קליגר

נבחרת הכדורגל של ישראל תקיים מחר את האימון השני לקראת המשחק עם קפריסין ב־21 בחודש. עיקרו של האימון יהיה משחק באיצטדיון רמת־גן נגד הפועל חדרה מהליגה הארצית.

כדורגל

היום יערוך המאמן מחיר' אימון לנבחרת העתודה, שגם היא תתמודד ב־21 בחודש עם נבחרת העתודה של קפריסין. המאמן צירף שלושה שחקנים חדשים: יצחק לוי (מכבי יפו), תמיר דניאל (מכבי פתח־תקוה) ומרדכי ועקנין (הפועל ירושלים).

הנערים למחנה אימון בשווייץ

נבחרת הנערים של ישראל, בהדרכת אמנון רז, עומדת לצאת מחר למחנה אימונים בשווייץ, ובמהלכו תתמודד עם נבחרת שווייץ עד גיל 16.

אתמול פירסם המאמן את שמות 18 היוצאים למחנה, שיתחיל ביום רביעי: שוערים: אריאל זנזורי, יצחק קורנפיין; מגינים ובלמים: חלפון פליקס, משה מזרחי, חיים אמזלג, מרדכי ראון, ארז שסון, שמואל קורצקי; קשרים וחלוצים: אריק שריקי, ניב כהן, אייל ברקוביץ', איתן מזרחי, אלון מזרחי, יעקב פישל, סוני מרדכי, משה ועננו, אסף טובי, אורן פנחס.

הנערים ישהו בשווייץ 10 ימים ויקיימו שני אימונים בכל יום. המשחק נגד נבחרת שווייץ, ב־10 בחודש, יהיה גולת הכותרת של המחנה. כן יקיימו הנערים שני משחקים עם נבחרות איזוריות. המשימה הבין־לאומית הקרובה של הנערים היא טורניר החורף, בדצמבר בישראל.

הלוח הכללי

דירות למכירה

דירות בשכירות

עסקים

מבני תעשיה

מגרשים

למכירה מגרשים בז'בוטינסקי (גוש 3927) "סיון נכסים והשקעות" (29647) 03-941352

הצעות עבודה

מכוניות

השכרת רכב

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

כלי נגינה

הלוואות

טרקטורים

ריפוי והרזיה

שרותים כלליים

פוליש ונקיון

נרשמו לנישואין

הכרזות

שוק המציאות

ירושלים

ריפוי והרזיה

בס"ד
עירית בני־ברק
המחלקה לשרותים חברתיים
דרוש
גימלאי
לעבודה עם קבוצות שיקום
בחצי משרה
הכישורים הדרושים:
א. ידע כללי בעבודות טכניות.
ב. יכולת לניהול משא ומתן עם מפעלים.
בדבר פרטים: נא לפנות למנהלת המחלקה, טלפון 701122, בשעות הבוקר.

בס"ד
עירית בני־ברק
המחלקה לשרותים חברתיים
דרושים
עובדים סוציאליים
לעבודה באוכלוסיה הדתית בעיר, בתחומי משפחה וילד ונוער
הכישורים:
1. בעל תואר בעו"ס.
2. רצוי נסיון בעבודה.
בדבר פרטים נא לפנות למנהלת המחלקה, בשעות הבוקר, טלפון 701122.

مكتز من الاهل

כוכבים ולילות

קולנוע

סלט גנגסטרים

„הבלתי משוחדים"

בריאן דה פלמה עושה סרטים בשביל בריאן דה פלמה וסוג מסויים של מבקרים שלא תפס מעולם את הגבול בין סכבאות קולנוע, פעלול וסרט. סרטיו מלאים אסמכתות מתחכמות לסרטיהם של גדולי הקולנוע, נחלי קטשופ ותנועת מצלמה סחרורית, שלא לצורך, ללמדכם מה למד דה פלמה על הקולנוע.

רוב סרטיו לא הצליחו בקרב הקהל הרחב, לפחות לא ביחס למה שהושקע בהם ולפיכך, לאחר סידרה של סרטים סתומים כולם, פחות או יותר מעצמו על עצמו ועל הקולנוע, במקום לקולנוע, מביא לנו „ילד הפלא" של פעלולי המצלמה סרט שווה לכל נפש.

סידרה של קלישאות תפורה מכל סרטי הגנגסטרים שראה דה פלמה מימיו. אפשר, כמובן, להביט על הסלט הזה של אפיזודות גנובות בעין פרודית ולקשור לה כל מיני כתרי חוכמה סמויים, כאשר יתמזל מפעם לפעם לבעל שם שהצליח להרשים אותנו בערומה של הבנאליות.

יהנה רק מי שמוכן לראות סיפור גנגסטרים מיושן בפעם האלף, עמוס קוסמטיקה של סרט יקר. תפגשו שוב את רוברט דה נירו, הפעם בדמות אל קפונה, אם כי לי נראה היה שהאיש קפץ אלינו עם כל המניריזמים, האינפוף המחשמל ושער הברילינטין „מלבו של אנג'ל" ברב חן או מ„משימה" שהוצג כאן לפני שנה. למה לשנות נוסחה מצליחה?

בצד הטובים מופיעים קווין קוסטנר ושון קונרי. שני הבלתי משוחדים האלה (על־פי סידרת הטלוויזיה המפורסמת) ניצבים מול קפונה והמאפיה של שיקגו, נגד כל הסיכויים, ומי שימצא בסרט זה מעמד מקורי אחד, שיצביע. השוטר הוותיק קונרי מלמד את הצלבן תם הדם קווין קוסטנר את חוקי המשחק, הרעיה הצעירה יושבת בבית בוכיה ומיוללת.

עד שתצפו בקפונה מפסיד במשפט, ברוצח נזרק מהגג ובלחיצת היד הגברית של שני הגיבורים ששרדו, מוזמנים לכם, לפי חשבוני, שני פיצוחי ראש אנטימיים (אחד באלת בייסבול), מרדף גנות, התנקשות, מות גיבורים ושתי סצינות קרב המוניות, הראשונה היא בנוסח הכלאה: גנגסטרים המושים במקלעים על סוסי מערבון והשניה בנוסח ההומאז' הקולנועי כאשר אוהב דה פלמה. הגיבור ממתין בתחנת הרכבת לבואו של עד תביעה, שהכל תלוי בו ועל המדרגות, דקה לפני רגע ההרג, מתנהלת לה עגלת תינוקות.

יגאל משיח

ימי חיפה „העליזים"

הצגת „ימי פרנקפורט העליזים" מעוררת מחלוקת בחיפה. מנכ"ל התיאטרון, נעם סמל, מעיד על קהלו שהוא אוהב את ההצגה. הביקורת, כזכור, היתה כמעט מאוחדת בגינוי ההצגה, לבד מגיורא מנור, מבקר „על המשמר", ששיבח את ההצגה.

חלק מן המבקרים גינה את החלטת תיאטרון חיפה שבחרה את „ימי פרנקפורט העליזים" להצגה ואף הביעו הזדהות עם החלטתה של עפרה ויינגרטן לפרוש ממנה בשלב החזרות. סיעון זה בביקורת עורר רוגז בהנהלה. סמל: „ההצגה הזאת נקטלה עוד לפני שעלתה על הבמה. עפרה וינגרטן התראיינה בתכנית הטלוויזיה „ערב חדש" ואמרה כבר את כל שיש לומר בגנות ההצגה".

אבל, מה שמאיים עתה על הנהלת תיאטרון חיפה הם הדיונים וההצעות לסדר היום הצפויים במועצת העיר, בעיקר בקרב הנציגים הדתיים. אלה עשויים להצטייד בביקורות הקטלניות על „ימי פרנקפורט העליזים" כתחמושת בתביעתם להוריד את ההצגה. בינתיים קוצר תיאטרון חיפה תשבחות ממקור אחר. במשאל שנערך בעתונות הגרמנית זכתה ההצגה „הפלשתינאית" של יהושע סובול בתואר „ההצגה הזרה הטובה ביותר".

אין עבודה – יש תכניות

יורי לובימוב שהתאזרח בישראל, מתגורר בינתיים במשכנות שאננים. טדי קולק העמיד לרשותו ולרשות משפחתו דירה במשכנות עד שתושלם התאזרחותו. „העיקר שימצא עבודה", אומר קולק.

לא שלובימוב חסר עבודה. הוא קיבל ועדיין מקבל הצעות מפתות לביים הצגות ואופרות בבירות התרבות באירופה. אך לפי שעה לא התאזרח במשרה קבועה באף תיאטרון ישראלי. משא ומתן שהיה לו עם תיאטרון חיפה לא הסתיים במשהו קונקרטי. אפילו ב„הבימה" שאימצה אותו לראשונה לא בחר לובימוב כבית. הוא יביים שם את „החטא ועונשו" (שיועד לפני יותר משנה לאנדז'י וידה). עוד בתכניותיו לביים הפקה משותפת של תיאטרון ישראלי ותיאטרון גרמני במסגרת פסטיבל ישראל.

אבל „הבימה" לא ויתרה על וידה. ווידה יגיע לכאן עוד החודש כדי לבדוק אפשרות הפקה משותפת בין „הבימה" לבין תיאטרון „סטארי" בקראקוב (זה והעלה כאן את „החטא ועונשו" הבלתי נשכח עם ידי סטרי).

זיקפה באוזן

הסרט השערורייתי „זיקפה באוזן", שיחתום את פסטיבל הסרטים בחיפה, הוא שיפתח את חגיגות העשור לאירועי הקולנוע בבמוזיאון תל־אביב. „זיקפה באוזן" הוא סיפורו של המחזאי האנגלי ג'ו אורטון שנרצח לפני 20 שנה, שנה אחת בלבד לאחר שקיבל את פרס המחזאי המצטיין בווסט אנד הלונדוני.

סוכת הסדנאות

עוד טרם התאוששנו מהחופש הגדול וכבר נחתת עלינו חופשת סוכות. מוזיאון תל־אביב חשב על ההורים והוא מציע בחול המועד סוכות סדנת יצירה לילדים בכיתות א־ד בעקבות התערוכה „אוצרות ארצות המקרא־אוסף אלי בורובסקי".

הסדנה מתמקדת במצרים העתיקה ובמהלכה יצפו הילדים בחפצי אמנות עתיקים, יאזינו לסיפורים על אלים ויציירו „כמו במצרים העתיקה". הסדנה תתקיים בימים א־ג 13־11 באוקטובר בשעות 10 עד 13. כרטיסים ניתן לרכוש מראש בקופת המוזיאון.

פעילות נוספת המיועדת לכל הימים וגם לימי חול המועד נערכת במוזיאון ב„מרכז סאלא לפעילות אמנותית". המרכז הופך את המבקרים בו, ילדים ומבוגרים לארכיאולוגים של העתיד. מוצגים בו חפצי יום יום בני זמננו והמבקרים מתבקשים להביט עליהם בעיני ארכיאולוגים של שנת 3000. סיורים במרכז מתקיימים בימים א־ה בשעות 8.30, 10.00 ו־11.30.

„אורטספייק במוזיאון – תמונות מארחות ומתארחות" הוא שמה של סדנת יצירה בת שלוש שעות המתקיימת בשעות אחה"צ ומיועדת לכיתות א־ד. הילדים „נכנסים לתמונות", מדמיינים נוף, צלילים וריחות, ועובדים עם חומרים. סדנא זו תתקיים לפני חול המועד סוכות בימים א־ג 4־6 באוקטובר ואחריו בימים א־ג 22־18 באוקטובר.

הם 15

עירית נחמני

קולנוע

להכניס את השטן לגהינום

„המכשפות מאיסטוויק"

„המכשפות מאיסטוויק" הוא יותר סיפורו של השטן הטוב מאשר סיפורן של המכשפות. משום מה נזכרתי בסיפורו המפורסם של בוקצ'יו על הבתולה החסודה שפגשה נזיר במדבר. האיש הטוב הדגים לעלמה המיוסרת כיצד מכניסים את השטן לגיהנום ומאותו רגע והלאה התחילה העלמה לעבוד את האלוהים באהבה רבה. השטן שלנו הוא ג'ק ניקולסון שהפעם נמצאה מסגרת מתאימה לרפרטואר העוויות וגלגולי העיניים שעמו הוא משתמש בהצלחה תמוהה בשנים האחרונות מבלי כל התחשבות באופיין של הדמויות. הפעם נראות המניירות במקומן. הדיבור האיטי מתאים לסלסולי השטן המפתה וניקולסון, כך נראה בבירור, נהנה מתפקידו. איך לא?

אל מיטתו מכניסה ההשגחה שלוש נשים פתיות ועד שהן לומדות שיעור, מגלות את כבודן ואת זכויות האשה נהנים כל הצדדים במיטת השטן: מעין דירה עגלגלה מתאימה לתרפיוטיה קבוצתית. והיות ובאגדה אנחנו, אפשר לוותר לאשליית המציאות ולאמץ את הנחת הסיפור הבסיסית שעל־פיה זקוקות שלוש נשים כמו מישל פייפר, שר וסוזן סרנדון לעזרתו של השטן כדי להחלץ מבדידותן המינית. כך או כך, הן נעתרות בתנאה ואנחנו נהנים להתבונן: רק העיירה הצדקנית מזדעזעת והניגוד הזה בין חדוות הבשר המשוחררת לבין צרות עינו הצדקנית של הציבור הופך כרגיל להצהרה סאטירית על רוע ליבה של אמריקה הטובה, יראת השמים.

הסיפור, על־פי ג'והן אפדייק, מלגלג להרבה מיני צביעות והתחסדות, בעיקר לפער בין הרציות האמיתיות והמוסר המקובל, נטיות אנושיות ופחות חברתיות – או במלים אחרות השטן מול שיעמומו הנורא של האלוהים הטוב. סופו של דבר מנצחות החוצאות את הרע ומגרשות אותו לגיהנום בכוחות משותפים, אבל אלוהים כמה הן מתגעגעות אליו. סרט כף חכם.

יגאל משיח

הרעות

שניים מחתני פרס ישראל לשנת תשמ"ח חברו יחד בשיר ישראלי אהוב וחשוב – „הרעות". כותב המילים הוא המשורר חיים גורי (חתן פרס ישראל לספרות ביחד עם הסופר משה שמיר) ומחבר הלחן הוא סשה ארגוב (חתן פרס ישראל לזמר העברי ביחד עם הזמרת שושנה דמארי).

שני יוצרים שהם ערובה לאיכות, כל אחד בתחומו. השיר המלווה אותנו כבר שנים רבות נושא עדיין בשורה האקטואלית תמיד. „הרעות" שייך לאותם שירים אופייניים מהיפים והמוצלחים שבאוצר הזמר העברי. מה שמייחד, בין השאר, את ארגוב כמלחין היא הנאמנות למילים והרגישות שלו למשמעות הטקסט.

סגולות אלה מעניקות למנגינות המורכבות אופי עם חותם אישי. המילים והלחן מגובשים אצלו למיקשה אחת. „הרעות" הושמע והוקלט בזמנו על ידי להקת הצ'יזבאטרון, להקת הנח"ל, הגבעטרון, יפה ירקוני, יהורם גאון, גדעון זינגר ואחרים. מי יודע, אולי נוכל לשמוע אותו גם בקול שאין לו תחליף, זה של שושנה דמארי, בטקס הענקת פרסי ישראל, ביום העצמאות הקרוב.

י. ד.

שריף חדש

השמעת בכורה של קונצ'רטו לצ'לו מאת נועם שריף

מחר בערב תשמיע התזמורת הקאמרית הישראלית בניצוח יואב תלמי בהיכל התרבות בתל־אביב בנגינת בכורה קונצ'רטו חדש מאת נועם שריף. הסולן יהיה הצ'לן הראשון של התזמורת עמנואל גרובר. נועם שריף נמנה עם המלחינים הישראלים המבוצעים תכופות בארץ ומחוצה לה. הוא אמן מקורי מאוד ואפילו נועז ועם זאת מובן. הקהל הכיר אותו בראשונה כאשר הופיע שמו בתכניית הקונצרט־החגיגי של הפילהרמונית לחנוכת היכל התרבות בתל־אביב, „אקדמות למועד" שלו היתה היצירה הראשונה שנוגנה שם. בין שלוש תזמורות חשובות בארץ עומדות לבצע מיצורים בעלי משקל מאת שריף בתקופה הקרובה: התזמורת הקאמרית את הקונצ'רטו לצ'לו מחר; הפילהרמונית את „אקדמות למועד" בחודש זה ואת הסימפוניה הקולית „מחייה המתים" בדצמבר; התזמורת הסימפונית ירושלים את הואריאציות לתזמורת „לה פוליה" בינואר. את שתי היצירות האחרונות חיבר שריף בעת שהותו בגרמניה, שם לימד הלחנה בבית הספר הגבוה למוסיקה בקלן במשך שלוש שנים. סמוך לסיום פעילות זו הזמינה הוצאת ספרים מגדולי המו"לים למוסיקה בעולם אצל שריף עבודה מיוחדת במינה: המוסד מוציא לאור מהדורה כוללת של היצירות של דביסי, ובתוך כך את ה„סימפוניה בסי" שחיבר המלחין הדגול לפסנתר בארבע ידיים. בצד מקור זה כוונת הוצאת ספרים לפרסם במהדורה הכוללת גם את הגירסה התזמורתית של נועם שריף. הלה חזר לפני שנה ארצה והיה כידוע היועץ המוסיקלי של פסטיבל ישראל, הקונצ'רטו לצ'לו הוא מיצורו הגדול הראשון שהולחן לאחר שובו.

„היצירה הוזמנה על ידי קרן תל־אביב לספרות ולאמנות" – מספר שריף. „בגלל ההסטוריה שלי בכתיבה לצ'לו סולו, לידידי: אחר כך את היצירה לשנים־עשר הצ'לנים של התזמורת הפילהרמונית הברלינאית, „תריי־עשרי"; ולבסוף את היצירה הקצרה „מפגש לששתי" שכתבתי בשביל יו יו מה, היינריך שיף, אנטון מנסה, בוריס פרגמנציקוב, דוד גרינגס ואנטון דפאי, שהם אולי ששת הצ'לנים הצעירים הגדולים בעולם. המסקנות מסדרות היצירות האלה נמצאות בקונצ'רטו לצ'לו שהייתי קורא לו 'מסע חיפוש אחר הפרטיטה האבודה'. בטקסטורה היא שונה לחלוטין מן היצירות האחרות שלי, אבל היא מציגה בשלושה פרקים את הפרובלמטיקה של המלחין היהודי־ישראלי־אירופי־ומזרחי כאחד, ומשום כך היא אינה מציגה בעיות אלא מנסה לתת פתרון זמני. הפרק הראשון מבוסס על הסויטה לצ'לו סולו בסול מג'ור מאת באך; הפרק האמצעי הוא רומנסרו, שבו באות לעמוד שתי נעימות בלדינו – אחת ידועה מאוד והשניה בלתי־ידועה ונשכחת. הפרק השלישי הוא פרפרזה על מוטיבים מתוך הסימפוניה החמישית של מאהלר.

יהודה כהן

נועם שריף

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, ה'–ב'.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט: ד', גיאומטריה. (כ).
10.10 אנגלית ו'.
10.30 הגיל הרך – רגע עם דודלי. (כ).
11.00 ערבית מדוברת: ד'–ה', אלבית (אלעתיק).
11.15 אנגלית ו'.
11.30 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, שלוש גבעות (כ).
12.00 אנגלית ח'.
12.25 מושגים ביהדות: בסוכות תשבו (כ).
13.00 גיאוגרפיה כללית: ד'–ס', אפריקה הטרופית.
13.30 אנגלית י"א–י"ב הלו ישראל (1).
13.45 צרפתית: העשרה.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 מבע – סידרה העוסקת בהסברת מושגים שונים במדע
14.30 קסים קסם: דלתות.
14.55 נושון: ויפתינגס הנורא וספינת הריאה.
15.00 קשר משפחתי.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות למרכז ההסברה.
15.55 הרוזן ממונטה כריסטו – סידרה על־פי ספרו של אלכסנדר דיומא. ספור אהבה ונקמה על רקע המאבק בין נפוליאון והמלך לואי ה־16 (פרק 2).
17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

17.30 הורביבשת לי – סדרה בהמשכה. שם הפרק: „בית לחוזרי בית".
17.55 אחות קיקה – פרק אחרון.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 סקירת תכניות השבוע, בליווי שקופיות (ערבית).
18.35 ספורט – אירועי ספורט בארץ ובעולם (ערבית).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 „הצפון והדרום" – הפרק החמישי: ג'ורג' ואהובתו קונסטנצה נישאים, וג'ורג' מוכנס לעסקי המשפחה. אורי הולך עם ג'ורג' ורעייתו לכינוס נגד העבדות, שבו אחותו של ג'ורג' וירג'יליה נושאת נאום. אורי חוזר לביתו וממשיך לפגוש בסתר את מדליין.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 „קשרי משפחה" – הפרק השנים עשר: „נשיקות לדוד ארתור".
22.00 בבימה חופשית. – תכנית בענייני חברה משודרת מאולם תיאטרון „החאן" בירושלים. הנושא הפעם: „מי פה המנהל" על מערכת היחסים הבעייתית בין הנהלות לוועדי עובדים כפי שהיא באה לידי ביטוי בישראל של 1987.
23.10 „מיאמי, מחלק מוסר" – שם הפרק „לומברד".
00.00 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

טלוויזיה לבנונית

12.30 חיים אחרים (סדרה); 13.00 מועדון 700; 13.30 התעמלות; 14.00 ילדי החבובות (מצוייר); 14.30 סופר־בוק (מצוייר); 15.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 15.30 סרט „הרפתקאותיו של ג'ורי סנוך" עם רון מקפרסון; 17.00 ימים מאושרים (סדרה קומית); 17.30 לורן ושירלי (סדרה קומית); 18.00 חדשות; 19.00 מגנום (בלש); 20.00 פוטבול (ניו אינגלנד – ניו יורק ג'טס); 22.00 מועדון 700; 22.30 חיים אחרים (סדרה).

טלוויזיה ירדנית

13.50 החבובים – סרטים מצויירים (עד' 1). 15.30 כפיות כסף. לילדים. (עד' 1). 16.00 רחוב קרנו. סידרה בצרפתית. 17.00 חדשות בצרפתית. 17.15 מגזין ספורט בצרפתית. 17.30 חדשות בעברית. 18.00 הלו, הלו. קומדיה אנגלית. 19.00 אנשי־הגרים. סידרה אמריקאית. 20.00 חדשות באנגלית. 21.10 ספינת האהבה.

ערוץ 2

19.00 – עד פוס; 20.00 – תעודה 2. ריזוקו: משה שמיר; 21.00 – פופ 2.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – באך: סויטה תזמורתית מס' 1 בדו מג'ור (ע"ג ת"ק); מוצארט: קונצ'רטו בסול מג'ור לחליל ולתזמורת ק. 313; הנדל–הלבורסן: פסקליה בסול מינור לכנור וויולה; שוברט: סימפוניה מס' 9 בדו מג'ור „הגדולה" (ע"ג ת"ק).
09.00 קונצרט בוקר – בריטן: ואריאציות על נושא של פרנק ברידג' אופ. 10; פולנק: קונצ'רטו בסול מינור לעוגב, תזמורת כלי קשת וטימפאני; סרטנס: שלישיית פסנתר בפה מג'ור אופ. 18; ויטאן: קונצ'רטו מס' 4 ברה מינור לכנור ותזמורת אופ. 31; בטהובן: המוסיקה לבלט „יצורי פרומתיאוס" אופ. 43 (ע"ג ת"ק).
11.57 פינת השיר – משירי אברהם בן יצחק (סונט).
12.00 מן הפרסיה – זכריה פלאוין – פסנתר, פרוקופייב: 10 קטעים מתוך „רומאו ויוליה", אופ. 75; שטאן: המסורקה, אופ. 20; ראוול: „גספר של הלילה".
13.05 בהאזנה נינוחה – הנדל: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לנבל ולתזמורת אופ. 4 מס' 6; ג'וליאני: סונטה גדולה לחליל ולגיטרה אופ. 85; שוברט: סימפוניה מס' 8 בסי מינור „הבלתי גמורה"; צ'ייקובסקי: ואריאציות על נושא רוקוקו לצ'לו ולתזמורת, אופ. 33; פורה: „קליגולה" למקהלה ולתזמורת; פורה: פרלוד מתוך „פנלופה".
15.00 הסברה מוסיקלית – הנחיות הרגש (תכנית מס' 13).
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – קמרטה ברילוצ'ה (ארגנטינה) – כורלי: 3 סונטות כנסיתיות; טלמן: קונצ'רטו בסול מג'ור לשתי ויולות ותזמורת כלי קשת; ויואלדי: קונצ'רטו ברה מג'ור לחליל ותזמורת אופ. 10/3 „החוחית"; רודולפו אריצגה: פסקליה לתזמורת כלי קשת; קורט אטנברג: סויטה לכנור, ויולה ותזמורת כלי קשת אופ. 19/1; סקלקוטס: 3 מחולות יווניים.
18.00 רגש על הביצוע.
19.00 בין חברים: מעולם המוסיקה – רחמנינוב: קונצ'רטו לפסנתר מס' 4 אופ. 40; פרוקופייב: סימפוניה מס' 4 אופ. 47.
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם –
16.05 גיל הבינים.
17.10 שירי עמים.
22.05 לכל אדם סוכה.
קונצרט התזמורת הסימפונית של רדיו יפן – מנדלסון: „אליהו".
22.30 פעם ועוד – שנברג: „פירו הסהרורי" חלק ב' (שבעה שירים מ־8 עד 14) ינוגן פעמיים.
23.00 מחוזי יצירות – שוברט מחוזי שירים.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה המשודרת – „יהדות ארצות־הברית בבאה ה־20". הפעם: „יהדות ארצות־הברית מכוח השואה" חלק ראשון.

רשת ב'

16.30 שעה קלה עם אילנית.
18.06 שעה חופשית – לענייני חינוך.
19.35 דין ודברים – לענייני חוק ומשפט.

20.05 סולם הזמירות – פזמונים מסורתיים.
22.05 הפיק ורי.
22.30 שירים עבריים.
23.05 שאלה של טעם – עם חיים קינן (ש.ט.).
00.15 ג'ז ועוד.

רשת ג'

18.06 היה היה.
20.05 קו ההתחלה – תקליט־שדרים ראשונים.
21.05 קצת אחרת – פופ מתקדם.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 עם חיילים בעמדה: ברמת הגולן.
19.00 שירים מכאן.
20.05 קלאסי כאן – מגוון גלי אחל על הנעשה בארץ במוסיקה הקלאסית. (ש.ת.)
21.30 לילה לא שקט.
23.55 שיחת חצות – עם פרופ' צבי לם – מרצה בביה"ס לחינוך באוניברסיטת ת"א.

צה"ל 2

19.05 רדיו ורדיו.
20.05 שער חצי – תכנית הספורט של גלי צה"ל.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרסים על התכניות.
11.57 מגישים שיר.
20.27 מגישים שיר.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חוגה.
09.05 סלודיה.
12.05 מעורב ירושלמי.
14.06 בראש צעיר.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאחורי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 כוכב הבוקר.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המורה הקטנה.
12.10 „אא כב".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 שירים ושערים.
17.55 קראתי ספר.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.11 בוקרה לאורחה.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשעה.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי ולך שיר וברכה.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 צלילי בוקר.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 אחד אחד.
14.05 דו רה מי.
15.05 שירים לחג.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הרבע ועלא כיפק.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.

סרטים

■ תל־אביב

אסתר: הטורף 9.45, 7.30, 5
אלנבי: משפחת פלודר 9.30, 7.15, 5
בית ליבין: מונטי פייטון, זהוב הזקן 11.15
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00, 4.30
גורדון: כוריסט הצעקה 9.30, 7.30, 4.30
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: שם הוורד 9.45, 7.30, 4.30, 11.00 1.30
דיזנגוף 2: גבר מאוהב 9.45, 7.30, 4.30, 11.00 1.30
דיזנגוף 3: שירותים אישיים 9.45, 7.30, 4.30, 1.30, 11.00
דקל: האלמנה השחורה 9.30 7.15
הדר־באיר: מרדף לוהט 7.15, ילדים חורגים לאלוהים 9.30
חצות – סקס
הוד: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 9.30, 7.15, 4.30
חן 1: פגישה עיוורת 9.45, 7.30, 5
חן 2: לבו של אנג'ל 9.50, 7.35, 5
חן 3: הנוכל, האוהבת והמאהבת 9.55, 7.35, 5
חן 4: נשק קטלני 9.50, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: אני והחברה 9.50, 7.25, 5, 2, 11
לב 1: המשפחה 9.50, 7.15, 4.40, 2
לב 2: גברים, גברים... 10, 8, 5, 2
לב 3: משפחת המלוכלכים 10, 7.50, 5, 2
לב 4: נרדפי החוק 10, 7.50, 5, 2
לימור: מעקב חושני 9.30, 7.15, 5
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
קולנוע קיץ במוזיאון: בית האמיצים 9.30, 7.15, 4.30
סטודיו: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30, 4.30
סינמה (אלנבי המחודש): בייבי אריזונה 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סוד ההצלחה 9.40, 7.30, 5
סינמה 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.40, 7.30, 5
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: אהבנו כל כך
המסדר האחרון 9.30
פאר: לא שם זין 9.45, 7
פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4.30, 2, 12
11.30 מופע הקולנוע של רוקי
צפון: ז'אן דה פלורט 9.30, 7
תמר: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00, 4.30
תמר – רמת־אביב: הרפתקאותיו שלא יאמנו של בולשוט בעל הביצים הענקיות 9.40, 7.30
תכלת: הזונה מעבר לפינה 9.50, 7.40, 5.30
תל־אביב: רובוקופ 9.30, 7.15, 5
הטיה הישראלית: חלום של קיץ 9.50

■ ירושלים

אדיסון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7.00, 4.30
אורנע: סגור
אורייץ 1: מעקב חושני 9, 7, 4.30
אור 2: לא שם זין 9, 7, 4.30
אור 3: לא יכולה בלי זה 9, 7
4.30 נוטו מכוכב אחר 11.15 רצה בעיניים
אור 4: 007 באזור מסוכן 9, 6.50, 4.30
11.15 צעיד מבלי למות
אור 5: סוד ההצלחה 9, 7, 4.30
11.15 ממע העסקים של אבא
אור 6: בייבי אריזונה 9.15, 7, 4.30
בית אגרון: תום סנויאר 4.30, מלון לצעירים 6.00, 8.00 כוס הגן, החברים של אלכס 10.00
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
כפיר: הבלתי משוחדים 9.15, 7.00, 4.30
מיטשל: המשפחה 9.30, 7.00
סמדר: אני והחברה 9.15, 7.15
עדן: רובוקופ 9.15, 7, 4.30
רון: האלמנה השחורה 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: מותו של סוכן 9.30, 7
ז'אן דה פלורט 9.30, 7

■ חיפה

אורה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורלי: החנות מעבר לפינה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: משפחת פלודר 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: האלמנה השחורה 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: רובוקופ 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: גבר מאוהב 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.15, 7, 4.30
פאר: הטורף 9.15, 7, 4.30
קריאדר: לא שם זין 9.15, 7, 4.30
רון: הבלתי משוחדים 9.15, 7, 4.30
רב גת 1: פגישה עיוורת 9.15, 7, 4.30
רב גת 2: אני והחברה 9.15, 7, 4.30

■ קריות חיפה

סביר: הטורף 9.15, 7
סביון: כלה לחופש הגדול 9.15, 7
אורדה: משפחת פלודר 9.15, 7
בית העם: סוד ההצלחה 9.15, 7
היובל: הנינג'ה האמריקאי 3 9.15, 7
ניצן: שרותים אישיים 3 9.15, 7

■ אשדוד

אסתר: הנינג'ה האמריקאי 3 9.30, 7.15
אשדודה: כלה לחופש הגדול 9.15, 7.15

■ אשקלון

אסתר: מבריח מקסיקו 9.30, 7.30
מאיה: לא שם זין 9.30, 7.15
רחל: ליבו של אנג'ל 9.30, 7.15

■ באר־שבע

קרן: סוד ההצלחה 9.30, 7, 4.30

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: השוטר מבוורלי הילס 2
מלון דניאל: גבר מאוהב 9.30, 7.15
כוכב: 007 באזור מסוכן 7, משחק פראי 9.30

■ עפולה

מגדלור: סוד ההצלחה 9.00

■ חולון ■ בת ים

ארמון: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
מגדל: הטורף 9.30, 7.15
מתנ"ס קרית שרת: אל תקרא לי לבן 9.30 – 7.15 / 4.00 בכבי
סבוי: רובוקופ 9.30, 7.15, 5.00
עצמאות: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
ריבולי: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 4.30

■ כפר־סבא ■ רעננה

עתיד: שם הוורד 9.30, 7
תל: לא שם זין 9.15, 7
אורות: סגור
בית בריל: בית בכבודים 5, 8.30

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
בית ייה: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
אורן: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15

■ נהריה ■ עכו

הוד: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
רון: בן דודי האמריקאי 9.30, 7.15
אודיטוריום: סגור

■ נתניה

דוד: בסי בלו 9.30, 7.15
מסוריה: רימון חי 9.15, 7, 4.30
אסתר: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7
שרון: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30

■ קרית אונו

כוכב קהילתי: 007 באזור המסוכן 9.15, 7

■ פתח־תקוה

שלום: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
היכל 1: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
היכל 2: רובוקופ 9.30, 7.15, 5
היכל 3: משפחת פלודר 9.30, 7.15, 5

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
ג.ג. רון 2: שוטר ראש 9.30, 7.15, 5.00
ראשון: הטורף 9.30, 7.30
בית העם: שם הוורד 9.30, 7
דורה: סוד ההצלחה 9.30, 7.15
חן: הטורף 9.15, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: פגישה עיוורת 9.40, 7.30
אורגמן: הטורף 9.40, 7.30, 5
לילי: מרדף לוהט 9.30, 7.15, 5
הדר: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב חן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.40, 7.25, 5
רב חן 2: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.40, 7.30, 5
רב חן 3: מעקב חושני 9.40, 7.30, 5
רב חן 4: בקצב השטן 9.45, 7.30, 5
שביט: לא שם זין 9.30, 7.15

לנוחות המבקרים מתבקשים לדייק ולהגיע בזמן לבתי הקולנוע